

9. STUDIJA

ČOVJEK BEZAKONJA — ANTIKRIST

Antikrist se mora pojaviti, biti otkriven i udaren prije Gospodinovog

Dana—Razmotreno suprotno gledište o ovoj temi—Proročansko
ocrtavanje—Rođenje Antikrista—Njegov brzi razvoj—Povijesna
slika i biblijski opis se slažu—Njegovo kraljevstvo
krivotvorina—Njegova glava i usta značajni—Njegove velike
riječi hule—Njegova bogohulna učenja—Njegovo zatiranje
svetaca najvišega—Njegova milenijska vladavina—Antikrist
udaren mačem duha—Njegova konačna borba i kraj.

*„Neka vas nitko ne zavede ni na koji način, jer taj dan neće
doći dok najprije ne dođe otpad i ne otkrije se čovjek
bezakonja, sin propasti“ 2. Sol. 2:3*

S obzirom na ove istaknute riječi Apostola Pavla, koje pokazuju da lik kojeg on označava „čovjekom bezakonja“ mora prethoditi dolasku Dana Gospodinovog, za kojeg smo već dokazali da je počeo svitati, važno je vidjeti, dali se je takav lik već pojavio. Jer ako takav lik kojega su Pavao i drugi tako pažljivo opisali još nije došao, gornje bi se riječi trebalo razumjeti kao Pavlova blokada za sva druga svjedočanstva što se tiče Gospodinove prisutnosti i uspostavljanja njegovog Kraljevstva *sada*. I ta blokada mora ostati kao nepobitan argument sve dok Čovjek Bezakonja ne bude bio prepoznat, podudarajući se u svakoj pojedinosti sa proročanskim opisom.

Jasno je navedeno, ne samo da taj Čovjek Bezakonja treba najprije ustati, nego da se mora razviti i napredovati, prije nego

dode Gospodinov dan. *Prije* Kristovog dana napredak i utjecaj te sile dosegnut će svoj vrhunac i onda će biti u padu; i kroz blještavo svijetljenje Gospodinove *prisutnosti* kod njegovog drugog dolaska taj Čovjek Bezakonja će biti posve uništen. Mi moramo razmotriti ove prorečene okolnosti, da bi smo vidjeli da li je upozorenje Crkvi u Pavlovim danima i dalje primjenjivo u našim danima. Sada, nakon osamnaest stoljeća, ponovno je iznešena tvrdnja da je dan Kristov došao; i javlja se važno pitanje, Dali išta što je Pavao rekao ispravljajući pogrešku Solunjana stoji kao prigovor toj tvrdnji sada?

Iz Apostolovih poticaja Crkvi, da čeka na Gospodinov povratak, poklanjajući pažnju pouzdanoj proročanskoj riječi, i iz njegove brige u isticanju znakova Kristove prisutnosti, karaktera njegovog djela u to vrijeme, itd., očito je da je on bio jednako zabrinut da Crkva bude bila u stanju prepoznati Gospodinovu prisutnost kada on dođe, kao i da ne bude ni na koji način zavedena u pogrešku da je on već došao, prije vremena njegove prisutnosti. Pad u potonju zabludu, u ranom dijelu doba, izložila je one koji su je prihvatali prijevarama Antikristovog *načela* koje je tada već bilo na djelu; dok promašaj da se prepozna Dan Gospodinov, i njegova prisutnost onda kada je vrijeme za nju, izlaže one koji promašuju prepoznati ga dalnjim prijevarama i lažnim učenjima Antikrista, i zasljepljuje ih s obzirom na veličanstvene istine i posebne prednosti tog vremena. Iz toga razloga Apostolova zabrinutost za Crkvu na oba kraja doba, i njegovo upozorenje—„Neka vas nitko ne zavede ni na koji način.“ Iz tog razloga isto tako i točan opis Čovjeka Bezakonja, da bi mogao biti prepoznat u svoje vrijeme.

Dok su kršćani na kraju ovog doba skloni zaboraviti čak i obećanje o Gospodinovom povratku, a, kad ga se i sjete,

razmišljaju o njemu jedino sa strahom i zlom slutnjom, rana Crkva gledala je na to sa nestrpljenjem, i sa radosnim očekivanjem, kao na ostvarenje svih svojih nada, nagradu za svu svoju vjernost i kao na kraj svih svojih boli. Stoga su vjernici toga vremena bili spremni marljivo poslušati bilo koje učenje koje je tvrdilo da je Dan Gospodinov ili vrlo blizu ili da je već prisutan; i stoga su bili u opasnosti da budu zavedeni po tom pitanju ako ne budu bili pažljivi istraživači učenja apostola o toj temi.

Crkva u Solunu koja je bila pod dojmom pogrešnih učenja nekih, o tome da je Gospodin već bio došao, i da su oni živjeli u njegovom danu, očito je prepostavljala da je ideja bila u skladu sa Pavlovim učenjem u njegovoј prvoј poslanici njima, gdje je rekao (1. Sol. 5:1-5) da će se Dan Gospodinov potkrasti tiho i neopaženo, kao lopov u noći, i da, premda ga drugi neće biti svijesni, sveci će biti u svijetlu glede njega. Saznavši za ozbiljnu pogrešku u koju su pali, prepostavljajući da je dan Gospodinove prisutnosti već došao, Pavao im je napisao drugu poslanicu, a središnja misao koje je ispravljanje te pogreške. On kaže: „A što se tiče prisutnosti našega Gospodina Isusa Krista i našega skupljanja k njemu, molimo vas braćo, ne dajte se brzo pokolebiti u svom prosuđivanju niti uz nemiriti nekom nadahnutom izjavom ni nekom riječju ni nekim navodno našim pismom, o tome da je Gospodinov dan [*enestemi*] već ovdje. Neka vas nitko ne zavede ni na koji način, jer taj dan neće doći dok najprije ne dođe otpad i ne otkrije se čovjek bezakonja, sin propasti. On je protivnik i uzvisuje se iznad svakoga koga se naziva bogom [moćni vladar] ili ga se štuje, te sjedi u hramu Božjem prikazujući se Bogom. Ne sjećate li se da sam vam to govorio dok sam još bio s vama? I tako sada znate što ga

zadržava, kako bi se [Krist] otkrio tek u svoje vrijeme. Uistinu, tajna ovog bezakonja [prema Kristu] već djeluje, ali ostat će tajnom samo dok ne bude uklonjen onaj koji ga sada zadržava. *Tada* će se okriti bezakonik. Njega će Gospodin Isus ubiti dahom svojih usta i uništiti očitovanjem svoje [*parousia*] prisutnosti.“ Pavao je mogao tako izravno pisati o razvoju Čovjeka Bezakonja prije Dana Gospodinovog, zbog svog proučavanja Danijelovog proročanstva, na koje je naš Gospodin također ukazao (Mat. 24:15); i vjerovatno zbog toga što je samom Pavlu u njegovim „vizijama i otkrivenjima,“ bilo pokazano veliko pustošenje koje je taj lik trebao napraviti u Crkvi.

Trebalo bi zapaziti da Pavao ne koristi argumente kakve su neki danas skloni koristiti protiv tvrdnje da je dan Gospodinov počeo. On ne kaže, O bezumni Solunjani, ne znate li da ćete vidjeti Krista kad bude dolazio, i vaše će uši čuti zastrašujući zvuk trube Božje? I da ćete imati daljnji dokaz toga u grobovima koji se otvaraju i iz njih izlaze sveci? Zar nije očito da ako bi takav kriticizam bio ispravan, da bi Pavao bio brz iskoristiti argument koji je toliko jednostavan i lagan za shvatiti? I čak štoviše, zar činjenica da on ne koristi taj argument onda nije dokaz da takav argument nije, i ne može biti, utemeljen na istini?

Iz činjenice da je Pavao, u svom snažnom naporu da ispravi pogrešku, pružio samo ovu jednu primjedbu na njihovu tvrdnju, on je time očito potvrdio kao ispravno njihove općenite ideje o Danu Gospodinovom—da bi on mogao započeti dok bi drugi mogli biti u neznanju o njemu, da bi mogao doći bez izvanjskog očitovanja da ga označi. Međutim jedini temelj za njegovu primjedbu bio je, da *najprije* mora doći otpadanje, i kao posljedica tog otpada, razvoj Čovjeka

Bezakonja—koji, tko god to bio (bilo pojedinac, ili veliki Antikristov sistem kojeg on tako personificira) najprije mora ustati, cvijetati i početi propadati—*prije* dana Gospodinove prisutnosti. Prema tome, ako ta jedna primjedba koju je Pavao dao, više ne stoji na putu--ako mi jasno možemo vidjeti lik u stvarnom postojanju čija se povijest u svakoj pojedinosti slaže sa proročanskim opisom Čovjeka Bezakonja, od početka njegovog postojanja pa sve do sada—tada Pavlova primjedba, koja je bila dobro primljena u njegovim danima, i njegova jedina, više nije valjani prigovor protiv sadašnje tvrdnje da mi živimo u Danu Gospodinovom, danu Gospodinove prisutnosti. I nadalje, ako se Čovjeka Bezakonja može jasno razlučiti, ako je njegov ustank, razvoj i padanje jasno vidljivo, tada ta činjenica postaje još jedan dokaz učenja prethodnih poglavlja, što pokazuje da smo mi sada u Danu Gospodinovom.

Njegovo proročansko ocrtavanje

Istraživač proročanstva će uvrđiti da je Čovjek Bezakonja izrazito istaknut kroz svete zapise, ne samo kroz davanje jasnog opisa njegovog karaktera, nego također pokazujući vremena i mjesta njegovog početka, napretka i pada.

Taj je lik vrlo snažno ocrtan čak i u imenima koja nadahnuti pisci primjenjuju na njega. Pavao ga naziva „Taj Zli,“ „Čovjek Bezakonja,“ „Tajna Bezakonja,“ „Antikrist,“ „Sin Propasti“; Prorok Danijel ga zove „Gadost koja pustoši“ (Dan. 11:31; 12:11); i naš Gospodin ukazuje na isti lik kao na „Gadost koja pustoši, o kojoj je govorio prorok Danijel“ (Mat. 24:15), i opet kao „Zvijer“ (Otkr. 13:1-8). Ovaj je isti lik također bio nagovješten sa malim rogom, ili silom, iz užasne zvijeri koju je Danijel vidoio u svojoj proročanskoj viziji, koji je imao oči, i

usta koja govore velike stvari, i koji je napredovao i ratovao sa svetima, i pobjedio ih. (Dan. 7:8, 21) Ivan je također video i upozorio Crkvu na taj lik, govoreći, „kao što ste čuli da će doći antikrist.“ On je zatim savjetovao kako se može umaknuti Antikristovom utjecaju. (1. Ivan. 2:18-27) I knjiga Otkrivenje, je u velikoj mjeri detaljno simbolično proročanstvo glede tog istog Antikrista—premda ćemo se toga ovdje samo malo dotaknuti, ostavljajući mnogo konkretnije razmatranje o njemu za idući svezak.

Ovi različiti nazivi i kratki opisi ukazuju na podlu, prepredenu, licemjernu, prijevarnu, tiransku i okrutnu ličnost, razvijenu usred kršćanske Crkve; isprva polagano i vrlo postupno, i zatim brzo rastući do moći i utjecaja sve dok ne dostigne vrhunac zemaljske moći, bogatstva i slave—u međuvremenu vršeći svoj utjecaj protiv istine, i protiv svetaca, i radi svog uljepšavanja, tvrdeći do zadnjeg, naročitu svetost i autoritet i moć od Boga.

Svrha ovog poglavlja je pokazati da je taj Čovjek Bezakonja sistem, a ne neki pojedinac, kao što mnogi izleda zaključuju; da kao što se Krist sastoji od pravog Gospodina i prave Crkve, tako se i Antikrist koji je krivotvoreni sistem sastoji od lažnog gospodina i otpadničke crkve, kojoj je na neko vrijeme dozvoljeno da krivo prikazuje istinu, da se služi obmanom i da *krivotvor* autoritet i buduću vladavinu pravog Gospodina i njegove Crkve, i da opije narode sa lažnim tvrdnjama i prepostavkama.

Nadamo se da ćemo dokazati, na zadovoljstvo svakog savjesnog čitatelja, da je taj veliki otpad kojeg je spomenuo Pavao već došao, i da se je taj Čovjek Bezakonja razvio, da je sjeo „u hramu Božjem“ (pravom, ne predodžbenom), da je ispunio sva predviđanja apostola i proroka glede svog karaktera,

djela, itd., da je bio otkriven, i da je sada, od 1799 A.D. polako uništavan duhom iz Gospodinovih usta (istina), i da će biti u *potpunosti uništen* tijekom dana Gospodinovog gnjeva i otkrivenja sa plamenom ognjenim od odmazde, koji je već počeo.

Bez ikakve želje da se površinski postavimo prema mišljenjima drugih, mi ipak smatramo potrebnim istaknuti čitatelju nekoliko apsurda povezanih sa općim gledištem u svezi Antikrista, kako bi se time ispravno procjenilo dostojanstvo i razumnost istine o toj temi, za razliku od ograničene tvrdnje da će se sve što Sveti Pismo predskazuje u svezi te ličnosti ostvariti po jednom doslovnom čovjeku. Tvrdi se da će taj čovjek toliko opčarati svijet da će si u samo nekoliko godina osigurati počast i *obožavanje* svih ljudi, koji će tako lako biti navedeni da pretpostave da je taj čovjek Bog, i da će ga u ponovno sagrađenom Židovskom hramu, obožavati kao Svemogućeg Jehovu. Sve će se to dogoditi brzinom munje—tri i pol godine, kažu oni, pogrešno tumačeći simbolično vrijeme, kao što su pogrešno protumačili i simboličnog „čovjeka.“

Priče iz fantastike i najapsurdnije mašte iz djetinjstva nisu ništa u usporedbi sa ekstremnim gledištima nekih od Božje drage djece koji se spotiču preko *doslovnog* tumačenja Pavlovog jezika, i time zasljepljuju i sebe i druge za mnoge dragocjene istine, koje su oni, zbog zablude o ovoj temi, nespremni vidjeti u svjetlu bez predrasuda. Bez obzira koliko bi smo mnogo mogli suošćeati s njima, njihova „slijepa vjera“ tjera osmjeh dok oni ozbiljno pričaju o različitim simbolima Otkrivenja, krivo ih primjenjujući doslovno na svog *predivnog čovjeka*. U tom, najskeptičnijem dobu koje je svijet ikada video, on će, oni tvrde, za kratko vrijeme od tri i pol godine, imati cijeli svijet pred svojim nogama, obožavajući ga kao Boga, dok su Carevi, Aleksandar, Napoleon, Muhamed i drugi

plovili kroz krvava mora i potrošili mnogo puta tri i pol godine, bez da su ostvarili i tisućiti dio onog što se tvrdi za ovog čovjeka.

A ipak ti su osvajači imali sve prednosti totalnog neznanja i praznovjerja ljudi da im pomogne, dok danas živimo pod uvjetima najnepovoljnijim za takav razvoj obmane i prijevara: u vrijeme kada se sve što je *skriveno* razotkriva kao nikada prije; u vrijeme kada je prijevara o kakvoj se tvrdi previšeapsurdna i smješna za razmatranje. Zaista, tendencija našeg vremena je prema nedostatku poštovanja za ljude, bez obzira koliko bili dobri, talentirani i sposobni, ili koji položaj od povjerenja i autoriteta oni mogli zauzimati. To je istina do te mjere, kao nikada prije, da je tisuću puta veća vjerojatnost da će cijeli svijet zanijekati da *ima Boga*, nego da će ikada obožavati svoje bližnje ljudsko biće kao Svemogućeg Boga.

Jedna velika prepreka za mnoge, u razmatranju ovog predmeta, je utanačena ideja opće prihvaćena o značenju riječi *bog*. Oni ne uspijevaju zapaziti da se grčki *teos* (*bog*) ne odnosi uvijek na Jehovu. Ona označava nekog tko *je moćan*, vladar, i posebno vjerski ili svećenički vladar. U Novom zavjetu, *teos* se rijetko koristi za nešto drugo izuzev Jehove, zato, jer su u svojim govorima, apostoli govorili rijetko i malo o lažnim vjerskim sistemima, pa se stoga rijetko može zapaziti njihove svete vladare ili bogove; ipak u sljedećim tekstovima riječ *bog* (*teos*) se koristila s ukazivanjem na druge mimo vrhovnog bića, Jehove—naime: Ivan 10:34,35; Djela 7:40,43; 17:23; 1. Kor. 8:5

Prepoznajući širinu grčke riječi *teos*, odmah će se vidjeti da Apostolova izjava što se tiče Antikrista—da će on sjesti u hramu Božjem, pokazujući se da *je bog*—ne znači nužno da će se Antikrist pokušati uzvisiti iznad Jehove, čak niti da će

pokušati zauzeti Jehovino mjesto. To jednostavno podrazumijeva da će se taj pokazati kao vjerski vladar, tvrdeći i iskazujući autoritet nad i iznad svih drugih vjerskih vladara, čak do te mjere da će se užvisiti u Crkvi, koja je pravi Hram Božji, i tamo tvrdeći i iskazujući lordovski autoritet kao njen glavni i ovlašteni vladar. Gdje se god u nekoj rečenici koristila grčka riječ *teos* a gdje bi značenje moglo biti dvomisленo, prethodi joj određeni grčki član, ako ukazuje na Jehovu; na hrvatskom zato započinje *velikim slovom Bog*. U gornjim tekstovima, koji se odnose na *druge bogove*, i u ovom tekstu (2. Sol. 2:4), koji ukazuje na Antikrista, nema takvog naglašavanja.

Kada to jasno vidimo, uklonjena je velika prepreka, i um je spremam da gleda na prave stvari kao ispunjenja ovog proročanstva: ne na Antikrista koji tvrdi da je Jehova i koji kao takav zahtijeva obožavanje, nego na onoga koji tvrdi da je glavni, najviši vjerski učitelj u Crkvi; koji tako pokušava uzurpirati Kristov autoritet, kao božanski imenovane Glave, Gospodina i Učitelja.

Začudo, također, oni koji uzimaju takvo doslovno gledište o Čovjeku Bezakonja su općenito oni koji vjeruju u Gospodinov predmilenijski dolazak, koji se raduju i očekuju Gospodina da dođe „*u bilo kojem trenutku*.“ Zašto ne mogu svi shvatiti Apostolov smisao, kada on izravno izjavljuje da Dan Gospodinov (Dan njegove prisutnosti) nemože doći i ne može ga se očekivati sve do ne bude razotkriven Čovjek Bezakonja? Da bi se izgradilo prijašnji Židovski hram trebalo je oko četrdeset godina, i jednako bi tako sigurno bilo potrebno najmanje deset do dvadeset godina da se izgradi, s više od nekadašnje veličanstvenosti, novi hram u Jeruzalemu, gdje očekuju da Čovjek Bezakonja treba biti ustoličen i obožavan kao Bog. Zašto bi stoga oni koji vjeruju trebali očekivati da

Gospodin dove u bilo kojem trenutku? Takvo je gledište van svakog razuma i isto tako ne slaže se sa Apostolovim proročanstvom. Dosljednost zahtijeva ili da odustanu od toga da očekuju Gospodina u svakom trenutku, ili da odustanu od očekivanja budućeg Čovjeka Bezakonja; jer Dan Gospodinove prisutnosti ne može doći sve dok se ne desi otpad (otpadništvo), i dok se ne razvije iz otpada i ne razotkrije Čovjek Bezakonja.

Međutim kad dobijemo ispravno gledište o Apostolovim riječima, zajedno s ispravnim idejama o *načinu* Gospodinovog dolaska, mi ne nalazimo takve nedosljednosti i proturječja, nego uvjerljivi sklad i dosljednost. I mi sada predstavljamo takvo gledište. Čitatelj si mora dokazati da je to biblijski.

Različite titule primjenjene na taj sistem su očito simbolične. Kao imena ne odnose se na jednog pojedinca, nego kao karakterni opisi iskvarenog vjerskog i civilnog spoja, razvijenog unutar nominalne kršćanske crkve, kojem, sa svojim podmuklim protivljenjem Kristu, Glavi, i njegovoj pravoj Crkvi, njegovom tijelu, pa dobro pristaje ime *Antikrist*. Takav *sistem* može ispuniti sva proročanstva u vezi Antikrista, ili Čovjeka Bezakonja, dok pojedinac to ne može. Očito je, štoviše, da taj sistem Antikrista nije nijedan od poganskih vjerskih sistema, kao što su Muslimani i Brahmanisti; jer kršćanska crkva nikada nije bila pod kontrolom nijednog od takvih sistema, niti i jedan od tih sistema potječe od kršćanske crkve. Oni su sada, i uvijek su bili, neovisni od kršćanske crkve.

Sistem koji u potpunosti odgovara nadahnutom opisu mora biti po izjašnjenu kršćanski, i mora sadržavati veliku većinu onih koji se izjašnjavaju da su kršćani. I mora biti onaj koji ima svoj početak kao otpadništvo, ili otpadanje od kršćanske vjere—otpad, koji je isto tako bio tajan i nečujan, sve dok okolnosti nisu bile povoljne za preuzimanje moći. Njegov

nečujan početak je bio u danima apostola—u želji nekih učitelja da budu najveći.

Ne trebamo dugo tražiti da nađemo ličnost koja se savršeno uklapa u sve zahtijeve; onaj čiji izvještaj, pisan od svjetovnih povjesničara isto tako kao i od njegovih zavedenih slugu, kao što ćemo vidjeti se točno slaže sa proročanskim opisima Antikrista. Međutim kada mi navodimo da je jedan i jedini sistem čija se povijest slaže sa tim proročanstvima papinstvo, neka nas nitko ne shvati pogrešno da mislimo da je svaki Rimokatolik Čovjek Bezakonja; niti da su svećenici, čak niti pape rimske Crkve, ili su bili, Antikrist. Nijedan *čovjek* nije „Antikrist,“ „Čovjek bezakonja,“ opisan u proročanstvu. Pape, biskupi i drugi su u većini samo dijelovi ili članovi Antikristovog sistema, baš kao što su svi od Kraljevskih svećenika jedini članovi pravog Krista, pod Isusom njihovom glavom, i da su na isti način ti isti u svom sadašnjem stanju svi zajedno Ilija u protuslici, premda nijedan od njih nije Ilija ili prorečeni Krist. Zapazi nadalje, da rimska Crkva kao crkveni sistem nije „Čovjek Bezakonja,“ i nikada nije predstavljena pod bilo kojim likom *čovjeka*. Baš naprotiv, žena je uvijek bila korištena kao simbol za takvu crkvu odvojenu od njene glave i gospodina. Prava crkva je simbolizirana sa „čestitom djevicom,“ dok je otpadnička crkva, koja je otpala od izvorne čistoće i vjernosti Gospodinu, simbolički nazvana „bludnicom.“ Kao što je prava „djevičanska“ Crkva nastavila biti takvom sve do kraja doba, kada treba biti ujedinjena sa njenim Gospodinom i uzeti njegovo ime—Krist—tako i otpadnička crkva nije bila Antikrist, ili Čovjek Bezakonja, sve dok nije bila ujedinjena sa njenim gospodinom i glavom, papom, koji tvrdi da je Kristov namjesnik, i postala vjerskim *carstvom*, lažno nazvanim kršćanstvo—što označava Kristovo Kraljevstvo.

Papinstvo je ime tog lažnog kraljevstva; i bilo je izgrađeno

na pogrešno primjenjenoj istini—istini da je Crkva bila pozvana biti kraljevima i svećenicima Bogu i vladati na zemlji. Međutim vrijeme za vladanje još nije došlo: Evandeosko doba nije bilo određeno za to, nego za odabir, razvoj, stegu, poniženje i žrtvu Crkve, koja slijedi stope njenog Gospodina i strpljivo čeka i ustraje sve do vremena određenog za obećano uzvišenje i slavnu vladavinu—Milenijsko doba.

Gospodin je predvidio da se nominalno kršćanstvo treba proširiti po svem svijetu, i da će postajući popularnim, biti prihvaćeno od mnogih koji će cijeniti njegovu formu bez da ulaze u duh njegove institucije. On je predvidio da kako se brojni od tih budu poistovjećivali sa Crkvom, s njima će doći i svjetovni duh, koji je suprotan duhu samoodrivanja i samopožrtvovnosti; i da tako ulazeći sebičnost i želja da se bude velikim i da se vlada, ne će trebati dugo čekati da iskoristi priliku; i da će Crkva tako nastojati vladati svijetom prije vremena—ili, bolje rečeno, da svjetovni element koji treba ući u Crkvu i učiniti da se osjeća njihov utjecaj, *i u ime* prave Crkve zgrabiti civilnu zemaljsku moć koju je Bog predao Neznabošcima, i koja ne može u potpunosti preći u ruke prave Crkve sve do kraja Vremena Neznabožaca, 1914. A.D.

I tako se u stvarnosti i dogodilo: kako je počela brojčano rasti nominalna je crkva počela otpadati pod ujecajem učenja i primjerom ambicioznih ljudi čije su ideje sve više i više bile naklonjenije moći i svjetovnom utjecaju koje su broj i bogatstvo donijeli sa sobom. Duh Crkve je postepeno postao svjetovan i počelo se žudititi za stvarima svijeta. Prijedlog ambicije je bio—„Kada bi veliko Rimsko Carstvo, sa svom svojom moći i utjecajem, svojim vojskama i bogatstvom, dalo podršku Crkvi, kako bi tada časno i plemenito bilo biti

kršćaninom! Kako bi brzo tada prestala progonstva od strane pogana! Tada bi bilo u našoj moći ne samo da ih držimo u strahu, nego da ih prisilimo na privrženost Crkvi i križu i imenu Kristovom. Očito nije Božji plan da Crkva stalno bude podložna svijetu i progonjena od njega: Apostolove riječi, „Ne znate li da će sveti suditi svijetu? Isto tako kao i obećanja našeg Gospodina da ćemo mi vladati s njim, i mnoga proročanstva koja ukazuju na vladavinu Crkve, jasno ukazuju da je Božji plan takav. Istina, Apostol je napisao da se Gospodin najprije treba vratiti i uzvisiti Crkvu, i poticao je da bi smo trebali „čekati“ na Gospodina; međutim prošlo je nekoliko stoljeća, i mi ne vidimo nikakav znak Gospodinovog dolaska. Mi moramo razumjeti da su apostoli u određenoj mjeri pogriješili. Nama se čini jasnim da mi možemo i da bi smo se trebali služiti svim sredstvima da se uhvatimo civilne vlasti i da osvojimo svijet za Gospodina. Također mora biti, da bi crkva trebala imati *glavu*—nekoga tko će predstavljati odsutnog Gospodina i predstavljati Crkvu pred svijetom—nekoga komu će se svijet pokloniti, tko će iskazivati Kristov autoritet, i vladati svijetom sa željeznom palicom, kao što je Prorok David prorekao.“ Tako je postupno polaganim procesom razmišljanja tijekom stoljeća, stvarna nada Crkve u uzvisenje da vlada i blagoslovi svijet—naime, drugi Kristov dolazak—bila izgubljena iz vida, i nova je nada zauzela njeno mjesto: nada u uspjeh bez Gospodina, pod poglavarstvom i vodstvom linije papa. I tako je, po doslihu, intrigama i izmjenom naklonosti sa svijetom, nada Crkve postala lažnom nadom, prijevarnom zamkom s kojom je Sotona vodio iz jedne zablude i zla u drugo, i u doktrini i praksi.

Točka kada se je otpadništvo razvilo u „Čovjeka Bezakonja“ bila je kada se je papinska hijerarhija uzvisila pod poglavarstvom uređene linije papa, i pozvalo se i nastojalo zadobiti zemaljsku vlast u ime, i pretvarajući se da je, Kristovo Milenijsko Kraljevstvo. Bila je to lažna, obmanjujuća tvrdnja, bez obzira koliko temeljito neki od njenih pristaša vjerovali u to. Bilo je to lažno, krivotvoreno kraljevstvo, bez obzira koliko iskreni bili njegovi organizatori i pristaše. Bilo je to Antikristovo, bez obzira koliko mnogo se tvrdilo i vjerovalo da je to prava Kristova slava i kraljevstvo i moć na zemlji. Pogreška je pretpostavljati da biti savjestan uvijek znači biti u pravu. Nema sumnje da svaki sistem zablude ima jednako toliko savjesnih zaluđenih pristalica kao što ima licemjera, ili više. Savjesnost je moralno poštenje i ne ovisi o spoznaji. Pogani, pogrešno obavješteni, savjesno obožavaju i žrtvuju idolima; Savao, pogrešno obavješten, savjesno je progonio svete; i jednako tako su, mnogi papisti, pogrešno obavješteni, savjesno napravili nasilje proročanstvima, progoneći prave svece i organiziravši veliki sistem Antikrista. Stotinama godina papinstvo nije samo zavelo kraljeve zemlje s obzirom na svoju moć i božanski autoritet, i vladalo nad njima, nego je čak i u Crkvi, Božjem Hramu, gdje bi se jedino Krista trebalo priznati za Glavu i Učitelja, sjelo i tvrdilo da je ono jedini učitelj i zakonodavac; i ovdje je prevarilo sve, osim nekolicine, sa svojim fenomenalnim uspjehom i oholim tvrdnjama. „Sav je svijet bio zadriven“—zapanjen, prevaren, smeten—„ime nikoga od njih nije zapisano u svitku života Janjeta,“ a mnogi čija su imena bila zapisana kao svetaca Božjih bili su ozbiljno zbrunjeni. I ova je prijevara tim više jača zbog vrlo postupnog oblikovanja tih ambicioznih planova i njihove još postupnije realizacije. To se produžilo kroz stoljeća, i, kao ambicija, već je

tajno bilo na djelu u Pavlovim danima. Bio je to proces postupnog dodavanja greške na grešku—dopunjajući ambiciozne objave jednog čovjeka sa onima drugog i tako dalje kroz struju vremena. Tako je, podmuklo, Sotona posadio i zalijevao sjeme zablude, i razvio najveći i najutjecajniji sistem kojeg je svijet ikada poznavao—Antikrista.

Ime „Antikrist“ ima dvostruko značenje. Prvo je *protiv* (naime, u suprotnosti) Krista: drugo značenje je *umjesto* (naime na mjestu) Krista. Prvi smisao je izraz koji je općenit, koji se može primjeniti na bilo kojeg neprijatelja koji se suprotstavlja Kristu. U tom su smislu Savao (kasnije nazvan Pavao), i svaki Židov, i svaki Musliman, i svi Poganski carevi i narod Rima, bili antikristi—protivnici Krista. (Djela 9:4) Međutim Sveti Pismo ne koristi u tom smislu ime *Antikrist*. Ono prelazi preko svih takvih neprijatelja, i primjenjuje naziv *Antikrist* u smislu danom gore, a što je sada njegovo sekundarno značenje, naime—kao *protiv*, u smislu krivog prikazivanja, krivotvorenja, *zauzimanja mesta* pravog Krista. Stoga Ivan primjećuje, „kao što ste čuli da će doći antikrist, već sada su se pojavili mnogi antikristi.“ (1. Ivan. 2:18, 19) [grčki pravi razliku između jednog *određenog* Antikrista i brojnih manjih.] I Ivanova kasnija zapažanja pokazuju da on ne ukazuje na sve protivnike Krista i Crkve, nego na izvjesnu klasu, koja je i dalje izjavljajući da je Kristovo tijelo, Crkva, napustila temeljna načela istine, i time nije samo krivo prikazivala istinu, nego su, u očima svijeta, preuzeli mjesto i ime prave Crkve—time zaista krivotvorina pravih svetih. Ivan kaže o njima, „Izašli su od nas, ali nisu bili od nas:“ oni nas ne predstavljaju, premda mogu varati sebe i svijet o tome. U istoj poslanici Ivan objavljuje da oni koje on spominje kao mnoge antikriste imaju duh Antikrista.

Ovdje je stoga ono što bi smo trebali očekivati, i što nalazimo u papinstvu: ne protivljenje Kristovom *imenu*, nego neprijatelja ili protivnika Krista, međutim neprijatelja ili protivnika Krista u smislu što lažno nosi njegovo ime, krivotvori njegovo kraljevstvo i autoritet, i krivo prikazuje njegov karakter i planove i doktrine pred svijetom—uistinu najsmrtonosniji neprijatelj i protivnik—gori od otvorenog neprijatelja. I to je istina, sjetimo se toga, premda neki od tih koji su povezani s tim sistemom su sayjesno skrenuli—„zavodeći druge i bivajući zavedeni.“

S tim naznakama s obzirom na identitet i karakteristike Čovjeka Bezakonja, i gdje, i kada, i pod kojim okolnostima, ga tražiti, mi možemo nastaviti sa ispitivanjem nekih od povijesnih dokaza, dokazujući, mi smatramo van svake razumne sumnje, da se svako proročanstvo u vezi Antikrista ispunilo na papinskom sistemu, na način i u mjeri, s prosvjetljenjem našeg vremena koje se treba uzeti u obzir, svi moraju priznati na koji se više ne može ponoviti. Prostor nas ovdje obavezuje da se ograničimo samo na obris velike mase povijesnog svjedočanstva. Također smo se ograničili na povjesničare priznate točnosti, i u mnogo slučajeva idući k rimokatoličkim piscima za njihovo svjedočanstvo ili priznanja.

Okolnosti koje su dovele do rođenja čovjeka bezakonja

VELIKI OTPAD. Mi kao prvo pitamo, Da li povijest bilježi ispunjenje Pavlovog proročanstva o velikom otpadu od prvobitne jednostavnosti i čistoće doktrina i života kršćanske Crkve, i o tajnom radu bezkonitog, ambicioznog utjecaja u Crkvi, prije razvoja papinstva, Čovjeka Bezakonja—naime, prije priznavanja pape kao poglavara Crkve?

Da, vrlo jasno: papinska hijerarhija nije došla u postojanje nekoliko stoljeća nakon što su Gospodin i apostoli utemeljili Crkvu. I o tom vremenu između čitamo*:

„Kako je crkva rasla u broju i bogatstvu, bile su građene skupe građevine za obožavanje; službe su postale detaljno razrađene; kiparstvo i slikanje bili su uvršteni u djelo za pružanje pomoći za obožavanje. Relikvije svetaca i mučenika počele su se njegovati kao sveti posjedi; vjerski obredi su se umnožili; i crkva pod kršćanskim carevima [u četvrtom stoljeću], sa svojom lepezom svećenstva i impozantnih ceremonija, preuzela je mnogo od veličanstvenosti i vidljivog sjaja koji su pripadali poganskom sistemu kojeg su zamjenili.“

Drugi kaže,† „Istovremeno s uspostavom [kršćanstva kao religije carstva u četvrtom stoljeću] bio je napredak *velike i opće iskvarenosti koja je nastala dva stoljeća ranije*. Praznovjerje i neznanje opremilo je svećenstvo sa moći koju je iskoristilo za vlastito bogaćenje.“

Rapin primjećuje da je, „u petom stoljeću kršćanstvo bilo pokvareno sa velikim brojem ljudskih izuma; jednostavnost njegove vladavine i stege bila je smanjena na sistem svećeničke vlasti; i njegovo je obožavanje bilo iskvareno sa obredima posuđenima iz poganstva.“

Mošeim, u svom djelu *Povijest Kršćanstva*, prati otpadanje Crkve od njene izvorne jednostavnosti i čistoće, korak po korak, sve do njenog dubokog propadanja vrhunac kojeg je bilo razvoj „Čovjeka Bezakonja.“ Bilo da je prepoznao ili ne da se Antikrist pojavljuje, on je na majstorski način pratio djelovanja „Tajne bezakonja,“ u Crkvi, sve do početka četvrtog stoljeća—kad je njegovo djelo iznenada bilo prekinuto smrću.

* Fisherova Opća povijest, 193. str.

† Whiteova Opća povijest, 156. str.

Prostor nam ovdje ne dozvoljava citirati iz njegovog izvrsnog i opsežnog djela, međutim mi preporučujemo djelo u cijelini kao vrlo poučno u odnosu na ovu temu.

Citiramo iz, Lordovog „*Starog rimskog Svijeta*“, kratkog i ciljanog skeča povijesti Crkve tijekom prva četiri stoljeća, koji jasno i jezgrovito pokazuje njen postupni otklon, i njeno brzo kvarenje nakon što je bila uklonjena prepreka na koju je ukazao Apostol. On kaže:

„*U prvom stoljeću* nije bilo pozvano mnogo mudrih ili plemenitih. Do nas nisu prenešena neka velika imena; nema filozofa, niti državnika, ili plemića, ili generala, ili upravitelja, ili sudaca, ili magistrata. Kršćani u prvom stoljeću nisu bili od velike važnosti da bi bili općenito proganjeni od vlade. Oni čak nisu zaslužili niti pažnju javnosti. Nitko nije pisao protiv njih, čak niti grčki filozofi. Mi ne čitamo niti o prosvijedima ili isprikama samih kršćana. Oni nisu imali velike ljude u svojim redovima, bilo učenih, ili talentiranih, ili bogatih, ili na društvenom položaju. Ništa u povijesti nije toliko neplodno koliko anali Crkve u prvom stoljeću, barem kad se radi o velikim imenima. Ipak u tom stoljeću obraćenici su se umnožili u svakom gradu, i tradicija ukazuje na mučeništvo onih koji su bili istaknuti, uključujući gotovo sve apostole.

„*U drugom stoljeću* nema većih imena od Polikarpa, Ignacija, Justina Mučenika, Klementa, Melita i Apolonija, tihih biskupa ili neustrašivih mučenika, koji su se u gornjim odajama obraćali svojim stadima, i koji nisu bili svjetskog ranga, slavni jedino po njihovoј svetosti i jednostavnosti karaktera, i spomenuti jedino po njihovim patnjama i vjeri. Mi čitamo o mučenicima, od kojih su neki napisali vrijedne rasprave i apologije; ali među njima nismo našli ljude s položajem. U očima otmjenih i moćnih bilo je sramota biti kršćaninom. Rana kršćanska literatura je uglavnom apologetska, i doktrinarni karakter je jednostavan i praktičan. Postojali su sukobi u Crkvi, intenzivan vjerski život, velike aktivnosti, velike vrline, ali ne i

izvanski sukobi, nema svjetovne povijesti. Oni još nisu napadali vladavinu ili velike društvene institucije carstva. Bila je to mala grupa čistih i besprijeckornih ljudi, koja nije težila k tome da *upravlja društvom*. Međutim oni su privukli pažnju vlade i bilo je dovoljno razloga da ih se progoni. Na njih se gledalo kao na fanatike koji su tražili da unište obožavanje postojećih institucija.“

[Organizirani za vlast]

„U ovom je stoljeću Crkveni poredak bio *taho organiziran*. Postojalo je organizirano zajedništvo među članovima; biskupi su postali utjecajni, ne u društvu, nego među kršćanima; bile su uspostavljene biskupije i župe; postojala je razlika između gradskih i seoskih biskupa; delegati crkava su se sastajali kako bi diskutirali o stvarima vjere i suzbijanju novorođenih krivovjerja; bio je razvijen biskupijski sistem, i počela je crkvena centralizacija; đakone se počelo ubrajati među više svećenstvo; bilo je skovano oružje isključenja; bili su izvršeni misionarski napor; bili su stvoreni crkveni blagdani; mnogi vodeći umovi priglili su Gnosticizam; katehetske škole sistematski su poučavale o vjeri; formule krštenja i sakramenata postale su od velike važnosti; i postalo je popularno monaštvo. Crkva je tako *polagala temelj za svoj budući poredak i vlast*.

„*Treće je stoljeće* vidjelo Crkvu mnogo snažniju kao instituciju. U velikim gradovima carstva redovito su se okupljali sabori; mitropolitski sistem je sazrio; kanoni Crkve su bili svakako nabrojani; velike teološke škole privlačile su znatiželjne umove; doktrine su bile *sistematisirane* [naime, definirane, ograničene, i oblikovane u kreda i ispovijesti vjere]. Kršćanstvo se toliko intenzivno proširilo da ga se trebalo ili progoniti ili legalizirati; veliki biskupi vladali su rastućom crkvom; veliki doktori [božanstva] nagađali su o pitanjima [filozofija i lažno nazvana znanost] koja su mučila grčke škole; crkvene građevine bile su proširene i bili su

pokrenuti domjenci u čast mučenika. Crkva je brzo napredovala prema položaju koji je iznudio pozornost čovječanstva.

„Tek od četvrtog stoljeća—kada je bilo zaustavljeni Carsko progonstvo; kada se je [Rimski Car] Konstantin preobratio; kada se Crkva udružila sa Državom; kada je rana vjera postala iskvarena; kada su praznovjerje i isprazna filozofija ušli u redove vjernih; kada su biskupi postali dvorjani; kada su crkve postale i bogate i sjajne; kada su sabori bili dovedeni pod politički utjecaj; kada su monasi [redovnici] uspostavili lažno načelo kreposti; kada su politika i dogma išle ruku pod ruku, i carevi silom provodili odluke [crkvenih] koncila—su ljudi od položaja ušli u Crkvu. Kada je kršćanstvo postalo religijom dvora i otmjenih klasa, bilo je korišteno za podršku istih onih zala protiv kojih je prvobitno prosvjedovalo. Crkva ne samo da je bila ispunjena sa zabludama Poganske filozofije, nego je i usvojila i mnoge obrede istočnjačkog obožavanja, koji su bili i minuciozni i veličanstveni. Crkve su postale, u četvrtom stoljeću, jednako impozantne kao i stari idolopoklonički hramovi. Blagdani su postali redoviti i propisani. Ljudi su ih se držali zato jer su dobili uzbuđenje i prestanak od rada. Štovanje mučenika sazrelo je u uvođenje likova—budući izvor popularnog idolopoklonstva. Kršćanstvo je bilo ukrašeno sa svečanim obredima. Štovanje svetaca otprilike je postalo ravno njihovoj deifikaciji, i praznovjerje je uzvisilo majku našeg Gospodina u predmet apsolutnog obožavanja. Stolovi pričesti postali su impozantnim žrtvenicima tipičnima Židovskim žrtvama, i relikvije mučenika bile su čuvane kao svete amajlije. Monaški život je također sazrio u veličanstveni sistem pokore i pokajničkih obreda. Vojske redovnika otišle su u sumorna i izolirana mjesta i prepustili se rapsodijama i postovima i samopokori. To je bio turoban i fanatičan skup ljudi, koji previđaju praktične ciljeve života.

„Svećenstvo, ambiciozno i svjetovno, težilo je za položajem i

razlikom. Čak su se gurali na kneževske dvorove i težili za materijalnim počastima. Više se nisu uzdržavali sa dobrovoljnim prilozima vjernih, nego prihodima dobivenima od vlade, ili imanjem naslijedenim od starih [poganskih] hramova. Bogati su dali velike ostavštine Crkvi, i svećenstvo je time upravljalo. Te su ostavštine postale izvorima neiscrpnog bogatstva. Kako se bogatstvo povećalo i bilo povjereni svećenstvu, oni su postali ravnodušni na želje naroda—više nisu bili izdržavani od njih. Postali su lijeni, bahati i neovisni. Ljudi su bili isključeni iz vladavine Crkve. Biskup je postao velika ličnost koji je upravljao i imenovao svoje svećenstvo. *Crkva se povezala sa Državom*, i vjerske su dogme bile nametnute mačem suca.

Uspostavljena nametnuta hijerarhija različitih redova, koja na kraju kulminira sa postavljanjem rimskog biskupa

„Car je odlučio o točkama vjere, i svećenstvo je bilo izuzeto od terećenja države. Došlo je do velikog hrljenja u svećeničku službu kad je svećenstvo rukovalo s tako velikom moći i postalo toliko bogato; i ljudi su bili uzvišeni do velikog ugleda [biskupija], ne zbog svoje pobožnosti ili talenata, nego svog utjecaja kod velikih. *Zadatak crkve bio je izgubljen iz vida u ponižavajućem savezu s Državom*. Kršćanstvo je bilo parada, ritualizam, ruka Države, isprazna filozofija, praznovjerje, formula.“

Tako je veliki pad od vjere, kojeg je prorekao Apostol Pavle, ustanovljena povijesna činjenica. Svi povjesničari svjedoče o tome, čak i oni koji odobravaju preuzimanje moći i hvale glavne aktore u sustavu. Žao nam je što prostor ograničava naše citate na neke od najistaknutijih izraza. Budući je to padanje pokrivalo razdoblje od stoljeća, bilo je toliko postupno pa je bilo manje zamjetljivo onima koji su tada živjeli usred toga, nego nama koji to sada vidimo u cijelosti; i to je bilo tim više obmanjujuće, jer je svaki korak u organizaciji, i svaki napredak prema utjecaju i autoritetu u Crkvi i

nad svijetom, bio učinjen *u ime Krista*, i po njihovom izjašnjavanju da se njega proslavi i ispuni njegove planove zabilježene u Svetom Pismu. Tako je bio razvijen veliki Antikrist—najopasniji, najpodmuklij i najuporniji protivnik pravog kršćanstva, i najđavolskiji progonitelj pravih svetaca.

Prepreka uklonjena

Apostol Pavao je prorekao da to načelo bezakonja treba raditi tajno neko vrijeme, dok će neka suprotstavljuća stvar stajati na putu, sve dok, prepreka ne bude bila uklonjena, i to ne bude imalo slobodan, prostor, i napredovalo brzo k razvoju Antikrista. On kaže, „samo dok ne bude uklonjen onaj koji ga sada zadržava.“ (2. Sol. 2:7) Što povijest ima za pokazati u vezi ispunjenja ovog predviđanja? Ona pokazuje da je stvar koja je kočila brzi razvoj Antikrista bila činjenica da je mjesto za kojim se težilo već bilo popunjeno od drugih. Rimsko Carstvo nije samo osvojilo svijet i dalo mu politiku i zakone, nego, priznavajući vjerska praznovjerja kao najsnažnije lance kojima se drži i kontrolira ljudi, usvojilo je plan koji je imao svoje porijeklo u Babilonu, na vrhuncu njegove moći kao vladara svijeta. Taj plan je bio, da bi se cara trebalo smatrati upraviteljem i vladarem, u vjerskim isto tako kao i u civilnim stvarima. U prilog tome, tvrdilo se da je car bio polubog, u nekom smislu sišao od svojih poganskih božanstava. Kao takvog njega se obožavalо, i štovalo njegov položaj; i kao takvog nazivalo ga se *Pontifeks Maksimus*—naime Glavni Svećenik ili veliki Vjerski Vladar. I to je titula koja je bila dana vrhovnim svećenicima ili papama rimske hijerarhije od kad je Antikrist dobio „moć i prijestolje i vlast veliku“ bivšeg vladara Rima. (Otkr. 13:2)

Međutim drevni Poganski Rim i Babilon bili su samo kostur svećeničke moći u usporedbi sa složenim i razrađenim strojem doktrina i prakse papinskog Rima, trijumfalnog nasljednika njihovog plana, koji sada, nakon stoljeća lukavosti i vještine, ima moć koja je

tolika da čak i danas, kad je njegova snaga izvanski slomljena i lišen je civilne vlasti, vlada svijetom i tajno upravlja kraljevstvima, pod krinkom, mnogo temeljitije od toga kako su rimski carevi ikada vladali kraljevima koji su im bili podređeni.

O njihovoј zasluzi je bilo zabilježeno da nijedan od rimskih careva, kao Pontifex Maximus ili Glavni Vjerski Vladar, nikada nije iskazivao tiraniju poput nekih od njihovih nasljednika na papinskom prijestolju. O tome Gibbon kaže*: „Dozvolite da kažemo da je broj Protestanata koji su bili pogubljeni u jednoj pokrajini i jednom kraljevstvu, *daleko premašio* onaj od ranih mučenika u prostoru od tri stoljeća i [cijelog] Rimskog Carstva.“ Prema običaju njihova vremena oni su pogodovali najpopularnijim bogovima, ali gdje god su njihove vojske otišle, bogovi i obožavanje pokorenih naroda obično se poštivalo. To je bilo pokazano u Palestini, u kojoj su, premda pod rimskom upravom, vjerska sloboda i sloboda savjeti bili općenito poštovani od carskog *Pontifex Maximusa*, koji je kao vjerski vladar tako pokazao pomilovanje prema narodu, i njegov sklad sa svim popularnim bogovima.

Stoga, sada shvaćamo, da je ono što je sprečavalo rani razvoj Antikrista bila činjenica da je prestižno sjedište duhovne nadmoći bilo popunjeno predstavnicima najsnažnijeg carstva koje je svijet ikada znao; i da ako bi bilo tko pokušao otvoreno pokazati ambiciju u tom pravcu da bi bio izložen gnjevu gospodara svijeta. Stoga je ova nepravična ambicija isprva djelovala tajno, poričući bilo kakvu namjeru da stekne moć ili autoritet, sve dok se nije pokazala povoljna prilika—nakon što je nominalna crkva postala velikom i utjecajnom i carska moć bila razbijena političkim razmircama i počela propadati.

Moć Rima brzo je slabila, i njegova snaga i jedinstvo bili su podijeljeni između šestorice koja su se pozivala na carsku čast, kada

* 2. svezak, 85. stranica

je Konstantin postao carem. I razumna je pretpostavka, makar djelomično točna, da je on prihvatio kršćanstvo da ojača i ujedini svoje carstvo. Povijest o tome kaže:

„Je li Konstantin prigrlio [kršćanstvo] iz uvjerenja da je istinito, ili zbog politike, stvar je rasprave. Sigurno je da se ta religija, premda primajući od rimske vlasti tihu klevetu, ili aktivno progonstvo, raširila među narodom, tako da se je sam Konstantin ojačao u naklonosti vojnika prihvaćajući ju...Svjetovna ambicija odredila je pravac kojeg je car slijedio izjašnjavajući se da je Kršćanin, a ne duh Krista, koji je rekao, Moje kraljevstvo nije od ovoga svijeta. Konstantin ga je učinio religijom carstva, i otada nalazimo njegov utjecaj uprlijanim sa zemaljskim stvarima...Nijednog naročitog biskupa nije se smatralo glavom cijele Crkve, nego zapravo cara kao takvog. U tom je svojstvu on sazvao *koncil u Niceji*, imajući polemiku između Atanazija i Arija, zauzimajući stranu protiv ovog posljednjeg. *Koncil se složio sa carem.**“

„Bez obzira koje se prednosti mogle izvući iz dobitka carskog obraćenika, njega se odlikovalo po purpurnoj raskoši, umjesto po superiornosti mudrosti ili vrline, od mnogih tisuća njegovih podanika koji su priglili učenja kršćanstva... Ista godina njegove vladavine u kojoj je sazvao koncil u Niceji bila je pokvarena ubijanjem njegovog najstarijeg sina. Zahvalnost Crkve uzvisila je vrline i ispričala slabosti velikodušnog zaštitnika koji je posjeo kršćanstvo na prijestolje rimskog svijeta.“†

Ovdje, dakle, pod Konstantinovom vlašću protivljenje carstva kršćanstvu ustupilo je mjesto naklonosti, i Carski Pontifex Maximus postao je zaštitnikom *navodne* ali zapravo otpadničke Kristove Crkve; i uzimajući ju za ruku pomogao joj je da dođe na

* Willardova Opća povijest, 163. str.

† Gibbon, 2. svezak, 269. str.

mjesto popularnosti i raskoši s kojeg je kasnije bila u stanju, kada je imperijalna sila oslabila, staviti svoje vlastite predstavnike na vjersko prijestolje svijeta kao Glavnog Vjerskog Vladara—*Pontifex Maximus*.

Međutim pogreška je pretpostaviti, kao što mnogi čine, da je Crkva u to vrijeme bila čista (djevica) crkva, iznenada podignuta na položaj dostojanstva i moći što joj je postalo zamkom. Upravo je suprotno istina. Kao što je već navedeno, dogodio se veliki pad, od izvorne čistoće i jednostavnosti u kredima vezane, ambiciozne frakcije, čije su zablude i obredi, poput onih iz poganskih filozofija, ukrašene s nekim istinama bile stavljene na snagu i osvajale sa učenjem o vječnom mučenju, dovele u crkvu veliku vojsku, čiji su broj i utjecaj postali *vrijedni* Konstantinu, i poštivalo ih se i koristilo sukladno tome. Nijedan takav svjetski čovjek nikada nije ozbiljno razmišljaо o prihvaćanju stvari poniznog Kristu sličnog „malog stada“—istinski posvećene Crkve, čija su imena zapisana na nebesima. Popularnost s njenim vojnicima, koje spominju povjesničari, vrlo je različita od popularnosti s pravim vojnicima križa.

Kao dokaz toga citirat ćemo ovdje iz povijesti, glede stanja religioznog društva pod Dioklecijanom, Konstantinovim prethodnikom, koji je, prema kraju svoje vladavine, vjerujući da su mu kršćani nastojali uništiti život, postao ogorčen na njih i progonio ih naredivši uništenje Biblija, protjerivanje biskupa, i na koncu osuđujući na smrt sve one koji se suprotstavljaju tim aktima. Gibbon* o tom razdoblju kaže:

„Dioklecijan i njegovi drugovi često su dogovarali najvažnije službe onim osobama koje su javno priznale gađenje prema obožavanju bogova, ali koji su pokazali sposobnost prikladnu za službu državi. Biskupi su držali častan položaj u svojim

* 2. svezak, stranice 53. i 57.

pokrajinama, i s njima se ophodilo s distance i s poštovanjem, ne samo od strane naroda, nego i od strane samih magistrata. Gotovo u svakom gradu, drevne su crkve utvrdile da su nedovoljne da prime rastući broj obraćenika; i na njihovom su mjestu bile podignute veličanstvenije i prostrane građevine za javno obožavanje vjernih. Korupcija manira i načela, na što je Euzebij tako snažno jadikovao, može se smatrati ne samo kao posljedica nego i dokaz slobode koju su kršćani uživali i koja je bila zloupotrijebljena pod vladavinom Dioklecijana. Napredak je opustio snagu stege. Prijevara, zavist i zloba prevladali su u svakoj skupštini. Obraćenici su težili za biskupskom službom, koja je svakim danom postajala ciljem mnogo vrednijim njihove ambicije. Biskupi, koji su se međusobno natjecali za crkvenom premoći, izgledalo je da svojim ponašanjem zahtijevaju svjetovnu i tiransku vlast u crkvi; i živa *vjera* koja je još uvijek razlikovala kršćane od Neznabožaca bila je pokazana mnogo manje u njihovim životima nego u njihovim spornim zapisima.

„Priča o Pavlu iz Samostate, koji je zauzimao gradsku (biskupsku) stolicu Antiohije dok je Istok bio u rukama Odenata i Zenobije, može služiti da ilustrira stanje i karakter tih vremena. [270] Pavao je smatrao službu u crkvi vrlo unosnom strukom. Njegova crkvena nadležnost bila je potkupljiva i gramziva: on je znao iznuditi česte priloge od najraskošnijih među vjernicima, i pretvoriti u vlastitu upotrebu znatan dio javnih prihoda. [Kritičari tvrde, kaže Gibbon, da je Pavao bio na dužnosti Carskog *Dukenariusa*, ili prokuratora, s godišnjom plaćom od dvijesta *Sestertiusa*—77 000 USD.] Zbog svojeg ponosa i luksuza, kršćanska je religija bila smatrana odvratnom u očima neznabožaca. Njegov savjet, komora, i njegovo prijestolje, sjaj s kojim se pojavljivao u javnosti, preklinjuća publika koja je tražila njegovu pozornost, mnoštvo pisama i molbi za koja je diktirao svoje odgovore, i trajno požurivanje poslova u koje je bio uključen, bile su okolnosti koje bi najbolje odgovarale stanju državnog

magistrata umjesto poniznosti primitivnog biskupa. Kad je držao govor svom narodu sa propovjedaonice, na Pavla je utjecalo figurativni stil i teatralne geste Azijskih nadrimudraca, dok je katedrala odjekivala sa najekstravagantnijim klicanjem u hvalu njegove božanske riječitosti. Prema onima koji su se opirali njegovoj moći, ili odbijali laskati njegovoj taštini, prelat Antiohije bio je arogantan, krut i nemilosrdan, ali popustio je stegu i obasuo sa crkvenim blagom svećenstvo koje je ovisilo o njemu.“

Tako je pod Konstantinovom vladavinom bila u potpunosti uklonjena sva smetnja, i, kao što ćemo utvrditi, organizacija papinstva—nominalna crkva pod poglavarstvom rimskog biskupa kao pape—bila je brzo izvršena.

Ubrzani razvoj Antikrista

Brzi razvoj papinske hijerarhije nakon pristupanja Konstantina je vrlo značajno obilježje njegove povijesti. „Vladar ovog svijeta“ pokazao se istinitim u odnosu na svoje obećanje da će dati moći i vlast kao nagradu za obožavanje njega i poslušnost. (Mat. 4:8,9) Milanskim ediktom, Konstantin je dao pravnu sigurnost posjedima Crkve, i vratio kršćanima zemlju koja im je prethodno bila oduzeta. Drugi edikt, 321 A.D., dao je slobodu zavještanja imovine Crkvi, dok je sam Konstantin dao primjer darežljivosti i obasuo ne štedeći se bogatstvom kršćansko svećenstvo. Taj primjer Cara slijedilo je na tisuće njegovih podanika, čiji su prinosi za života i čije su ostavštine u času smrti tekle u crkvenu riznicu. White kaže:*

„Rimska crkva počela je rano preuzimati vlast nad drugima [nad crkvama drugih gradova i zemalja] isto tako kao i nad brojem i bogatstvom svojih obraćenika sa svog položaja u glavnom gradu. Mnoge okolnosti doprinijele su povećanju utjecaja njenog biskupa, iako su njegova usurpacija i ambicija neko vrijeme bili snažno potisnuti. Prijenos sjedišta moći [od Konstantina, iz Rima u

* Whiteova Opća povijest, 155. str.

Konstantinopol, 334 A.D.] povećalo je moć zapadne crkve dodijeljujući glavnu upravu biskupu. Tome se mora dodati sankcija dana od Gracijana i Valentinijana običaju žalbi Rimu, i čestim hodočašćima grobovima sv. Petra i sv. Pavla i drugim mučenicima.“

Nakon Konstantinove smrti različiti udesi u Rimskom Carstvu su izgleda surađivali za napredak otpadničke crkve i razvoj Antikrista; jer savez pod jednom glavom ili papom, uvaženog kao predstavnika, namjesnika Kristovog, još nije bio izведен. Carevi koji su bili nakon Konstantina, sve do Teodozija, nastavili su se smatrati poglavarima Crkve, što je bio glavni božanski autoritet. Premda nijedan od tisuću i osamsto biskupa carstva još nije bio spremjan da *zahtijeva priznanje* kao poglavara, ili pape, oči nekolicine su bile na tom trofeju, i carevi su pokazali plitkost s obzirom na njihove zahtijeve na titulu *Pontifex Maximus*, s argumentom da s obzirom da su oni obožavali mrtve svece oni su dugovali slično poštovanje njihovim živim predstavnicima—biskupima. Ipak, carevi su u svojim odlukama opetovano ukazivali na carstvo kao na *božansku hijerarhiju* i na sebe kao na božanske likove.*

Moć i poglavarstvo rimskog biskupa došli su žurno: unutar pedeset godina od vremena kad je kršćanstvo bilo pravno legalizirano, njegovo bogatstvo i čast, kao biskupa glavnog grada svijeta, bilo je jako veliko. Amanije, povjesničar tog vremena, opisujući njegovo bogatstvo i šepurenje, kaže, „On je nadmašio kraljeve u sjaju i veličanstvu, vozio se na otmjenim kolima, bio je zaodjenut u najfinije ruho, i isticao se po luksuzu i ponosu.“ Micanje sjedišta carstva u Konstantinopol, izlaganje grada Rima invaziji barbara sa sjevera, stalne promjene generala

* Vidi Gibbona, 2. svezak, 108. str.

i upravitelja u sada brzo padajućem carstvu, ostavilo je biskupa rimske crkve kao najtrajnijeg i najviše počašćenog službenika тамо; и поступно пovećање njegovог престижа било је jednakо тако појачано укланjanjem suparničkih velikana на carskom dvoru u Konstantinopolу, као и са поштovanjem pridanom samom imenu Rim, међу свим narodima svijeta.

Kao primjer toga, zapažamo да је када су, 455 A.D., у Rim upali и оpljačkali га Vandali, и када је по svukuda bila tjeskoba i pustošenje, Leo, rimski biskup, iskoristio priliku да ostavi под dojmom sve, i barbare i Rimljane, kroz svoju tvrdnju o duhovnoj моći. Primitivnim i praznovjernim barbarima, већ uvelike impresioniranim onim što су видjeli oko себе, rimsku veličinu i bogatstvo, Leo, обућен у своје papinske haljine, uzviknuo је: „Pazi te! Ja sam nasljednik sv. Petra, којему је Бог dao ključeve kraljevstva nebeskog и коју цркву не могу nadvladati ni vrata pakla; ja sam живи представник božanske моći на земљи; Ja sam Cезар, kršćanski Cезар, који vlada u ljubavi, којему сvi kršćani duguju svoju оданост; Ja držim u svojim rukama prokletstva pakla и blaženstva neba; Ja razrješujem sve podanike od njihovih obaveza prema kraljevima; Ja dajem и одузимам, božanskim правом, sva prijestolja и vrhovništva kršćanstva. Pazite kako ne bi ste oskvrnuli баštinu datu mi od vašeg nevidljivog kralja; da, položite mi своје vratove и molite сe da se izbjegne gnjev Božji.“

Rimski biskup, који је uskoro почео tvrditi svoju nadмоћ над svim drugim biskupima, upraviteljima и vladarima, je aktivno iskoristio štovanje mjesta и imena. Uskoro је почео tvrditi ne samo crkvenu vlast nad svijetom, nego također i civilnu vlast: да је право да okruni и neokruni, да stvori и sruši bilo koje или sve vladare starog Rimskog Carstva bilo право и nasljeđe rimske

Crkve, koju je, kako se tvrdilo, Bog tako darovao sa vlašću na zemlji. Te se tvrdnje opetovano ponavljalio, i opetovano su bile demantirane od drugih biskupa koji su se suprotstavljali, tako da je gotovo nemoguće utvrditi točnu godinu kao datum njegovog početka. Što se tiče samog papinstva, ono je tvrdilo da je bilo organizirano još u danima apostola, i da je Petar bio prvi papa; međutim to nije samo bez dokaza, nego se i najizravnije suproti svoj povijesti, koja pokazuje da premda je *tajna bezakonja* tajno djelovala već neko vrijeme, bila je spriječena od razvijanja u Antikrista, i od takvih otvorenih tvrdnji, sve dok se Rimsko Carstvo nije počelo raspadati.

Od tada se bavimo sa Antikristom, čiji je postepeni *razvoj i organizacija* iz ambicije koja je potajno radila prikladan uvod u užasan karakter koji se pokazao nakon što se zgrabilo pohlepnu moć—od 539 A.D. do 1799 A.D., 1260 godina. Prvih tri stotine godina tog razdoblja obilježava uspon njegove zemaljske moći; posljednje tri obilježavaju njeno slabljenje pod utjecajem Reformacije i civilizacije; a razdoblje od sedam stoljeća između obuhvaća najslavnije dane papinstva i „mračne vijekove“ svijeta, pune prijevara i obmana u ime Krista i prave religije.

Rimokatolički pisac u potpunosti potvrđuje ono što smo mi ustanovili o toj temi, i mi predstavljamo njegove riječi bez obzira na njihov sjaj, kao potkrepljuće svjedočanstvo. Dajući, sa gorućim entuzijazmom, opis uspona papinstva do zemaljske moći, opisujući ga kao nasad nebeskog porijekla, pa stoga brzog rasta i visokog uzvišenja u svijetu, on kaže:

„Uspon papi na položaj zemaljske moći predstavlja umu jedan od najneobičnijih fenomena koje nam nude anali ljudske rase za naše čuđenje i divljenje. Posebnom kombinacijom podudarnih okolnosti rasli su nova moć i nova vlast, tiho i postojano, na ruševinama tog Rimskog Carstva, koje je bilo

proširilo svoju vlast, i bilo poštovano, od gotovo svih nacija, naroda i rasa koji su živjeli u razdoblju njegove snage i slave; i ta nova sila, skromnog porijekla, pustila je dublji korijen, i uskoro iskazivala širi autoritet, nego carstvo čije su se divovske ruševine pred njom razbile na komadiće i smrvile se u prah. U samom Rimu je moć Petrovog nasljednika rasla rame uz rame sa, i pod zaštitničkom sjenom, samog cara; i takav je bio sve veći utjecaj pape, da je veličanstvo vrhovnog Pontifa bilo naskoro u magli sjaja purpura.

„Uklanjanje od strane Konstantina sjedišta carstva od Zapada na Istok, od povijesnih obala Tibera do prekrasnih plaža Bospora, položilo je široki temelj *suvereniteta koji u stvarnosti počinje od tog trenutka promjene*. Praktički, gotovo od tog dana, Rim, koji je svjedočio rođenju, mladosti, sjaju, i propadanju, moćne rase s kojom je njegovo ime bilo nošeno s njenim orlovima do najudaljenijih područja tada poznatog svijeta, bio je postepeno napušten od nasljednika njegovog imena; i njegov narod, napušten od careva, lak plijen za pljačke barbara kojima se više nisu usudili suprotstaviti, gledali su u rimskog biskupa njihovog čuvara, njihovog zaštitnika, njihovog oca. Iz godine u godinu zemaljska vlast papi rasla je u oblik i otvrđnula u snagu, bez nasilja, bez proljevanja krvi, bez prijevare, snagom neodoljivih okolnosti, oblikovanih, kao da je vidljivo, rukom Božjom.“

Iako Rimokatolici tako predstavljaju uspon papinstva na ruševinama Poganskog Rima kao pobjedu kršćanstva, oni koji su upoznati sa pravim duhom kršćanstva uzalud nastoje pronaći ijedan trag tog duha u prostituciji Crkve i njenog nesvetog saveza sa svijetom. Niti pravi kršćanin može vidjeti u prednostima omogućenima neznanjem, praznovjerjem, stradanjima i različitim okolnostima tog vremena koje je rimska Crkva iskoristila, bilo koji dokaz božanskog uplitanja u njenu

korist. Niti pak može otkriti, u uzvišenju rimske Crkve do zemaljske moći i slave, bilo kakvu potvrdu Gospodinovog obećanja pravoj Crkvi, da ju uzvisi *u pravo vrijeme*—nakon što je Antikrist došao i otisao; jer uzvišenje prave Crkve neće biti krvlju obojeno i zločinom uprljano prijestolje, kakvo je bilo prijestolje papinstva od samog njegovog početka: niti će pravi Krist ikada trebati zvati zemaljske kraljeve da uspostave ili obrane njegovu moć. Znakovi koji razlikuju krivotvoreno od pravog Kristovog kraljevstva su lako prepoznatljivi onima koji su kroz Svetu Pismo upoznati sa pravim Kristom i njegovim tijelom, pravom Crkvom, s načelima na kojima će njegovo kraljevstvo biti uspostavljeni, i sa ciljem radi kojega treba biti uspostavljeni.

Međutim neka nitko ne pretpostavi da je prava Kristova Crkva, čak i u ovim iskvarenim vremenima, bila ugašena ili izgubljena iz vida. „Poznaje Gospodin one koji su njegovi“ u svakom dobu i pod svim uvjetima. Kao pšenici bilo im je dopušteno da rastu usred polja kojeg je kukolj prekoračio; kao zlato oni su bili u peći, bili su iskušani i pročišćeni i „osposobljeni za dioništvo u baštini svetih u svjetlosti.“ Istina, pravac mnoštva, koji su se nazivali kršćanima, zauzima najistaknutije mjesto na stranicama povijesti; ali nesumnjivo vjerna nekolicina kroz sva progonstva, i usred svih obmanjujućih vještina Tajne Bezakonja, hodila je dostoјno njihovog višnjeg poziva, bili su odloženi na počinak i predbilježeni od Boga kao nasljednici krune koja ne vene, sačuvane na nebesima za njih.

Tako je, jasno, na stranicama povijesti, istaknuta činjenica da je taj Čovjek Bezakonja, Antikrist, bio rođen u Rimu; i premda mu je isprva bio pružen otpor, on se postepeno uzdignuo do moći; ili, kako je to izraženo u Danijelovom proročanstvu, kao „mali rog,“ koji je izlazio iz glave te stare rimske zvijeri, te „strašne i jezovite zvijeri,“ kojoj Danijel nije mogao naći ime, a

koja je imala takvu moć da naudi i uništi. I, kako budemo nastavili dalje, utvrdit ćemo da Antikristova povijest točno odgovara, ne samo Danijelovom proročanstvu, nego svim proročanstvima koja su zapisana o njemu.

Lik Antikrista u povijesti

Nakon što smo locirali Antikrista, u nastavku ćemo usporediti karakter papinstva sa zapisanim proročanstvima, a koja opisuju lik i djelo Antikrista ili Čovjeka Bezakonja.

Neki mogu pitati dali bi bilo u redu preći preko rimskih careva (koji su tvrdili da su Vrhovni vjerski vladari), bez nazivanja njihovog sistema Antikristom, i primjeniti tu titulu skroz i u potpunosti na organizirani papinski sistem. Mi odgovaramo, to je svakako u redu; i mi opet skrećemo pažnju čitatelju na definiciju Antikrista koja je već dana, a kako ju se koristilo u Svetom Pismu, naime, *na mjestu, umjesto*, naime, da bude duhovno carstvo: ono mora tvrditi da vlada zemaljskim kraljevstvima sa tim duhovnim autoritetom; ono mora biti ne samo antagonist nego i krivotvorina, pogrešno prikazujući i lažno se predstavljujući kao Kristovo kraljevstvo, i pokazivati ono što će u od Boga određeno vrijeme biti autoritet pravog Krista, proslavljeni crkva pod jedinom pravom Glavom i Gospodinom—pravim *Pontifex Maximus*.

Papinstvo ne samo da tvrdi da je proslavljen kraljevstvo Kristovo koje je obećao naš Gospodin, apostoli i proroci, nego primjenjuje na sebe i na svoje uzastopne poglavare (pape, koji tvrde, da su zauzeli Kristovo mjesto, kao Pontif, Poglavar, ili kralj tog kraljevstva) sve one odlomke iz proroka koji opisuju Milenijsku slavu Krista. I, „zavodeći [druge] i bivajući zavedenima,“ ‘(s njihovim lažnim teorijama, koje su se polagano razvijale kroz grešnu ambiciju za veličinom, tijekom stoljeća), pape su dio po dio uređivali titule svih povezanih u

hijerarhiji, njihovu prekrasnu odjeću, njihove impozantne obrede, njihove veličanstvene katedrale sa svečanim službama, koje izazivaju strahopštovanje, u takvim razmjerima da to odgovara što je više moguće njihovim tvrdnjama—raskošna okolina i odjeća i ceremonije podudaraju se, najbolje što mogu, slavama i sjaju kojeg su opisali proroci.

Naprimjer, Psalam 2:12 kaže, „Ljubite Sina da se ne razgnjevi, o vi kraljevi, te ne propadnete na putu kad uskoro plane srdžba njegova.“ To nije zapovijed doslovnog ljubljenja, nego da se spremno, radosno podloži našem Gospodinu, i primjenjuje se na naše vrijeme, kada su, u pripremi za veliku i pravu Milenijsku vladavinu pravog Krista, kraljevi ili velikaši zemaljski, politički, društveni, finansijski i crkveni, stavljeni na ispit u pogledu njihove spremnosti ili nespremnosti da se poklone pravednim propisima za koje je sada vrijeme da ih se stavi u pogon. Oni koji se opiru pravednosti opiru se žezlu ovog Kralja slave, i svi će takvi biti svrgnuti u velikom vremenu nevolje koja uvodi Milenijsku vladavinu novog Kralja: biti će pogubljeni svi oni koji ne žele da on vlada nad njima. (Luka 19:27) „Neprijatelji njegovi lizat će prašinu“—nestat će.

Krivim primjenjivanjem ovog proročanstva na njegovo krivotvoreno kraljevstvo, Antikristova predstavnička glava, papa, u cvatućim danima svog napretka činio je da su mu se klanjali kraljevi i carevi, kao pred Kristom, i da ljube njegov veliki prst—primjenjujući isto kao ispunjenje ovog proročanstva.

Pisci i istraživači proročanstva općenito lagano prelaze preko takvih tvrdnji dok istražuju i posebno zapažaju nemoral; međutim oni u tome uvelike griješe, jer kaznenih je djela bilo u izobilju u svakom dobu, i ne trebaju takve posebne, proročanske opise koji su dati Antikristu. Kada bi se i dokazalo da su oni povezani sa papinskim sistemom bili sami uzori morala, ne bi

bili ništa manje identični karakteru zapaženom u Svetom Pismu kao veliki Antikrist—krivotvorini koji si je prisvojio titule, prednosti, moći i poštovanja koji pripadaju Gospodinovom Pomazaniku. Kao krivotvorina, on je također pogrešno prikazao Božji plan s obzirom na odabir „malog stada,“ ili Crkve, u sadašnje vrijeme; i u potpunosti je ostavio po strani pravu nadu Crkve, i Gospodinovu pripremu za blagoslivljanje svijeta tijekom Kristove Milenijske vladavine—koje on predstavlja kao da je ispunjeno u njegovoj vladavini.

Loši učinci takvog iskrivljavanja i krivog predstavljanja Božjeg plana teško se mogu procijeniti. Oni su bili izravan izvor iz kojeg su iznikle sve iskvarene doktrine, koje su, jedna za drugom, bile uvedene da podrže tvrdnje i dodaju dostojanstvu Antikrista. I premda je Reformacija, prije neka tri stoljeća, uvela eru proučavanja Biblije i slobode misli, i vodila do odbacivanja mnogih zala i pogrešaka, ipak krivotvorina je bila takvih razrađenih proporcija, toliko potpuna u svim svojim djelovima i pripremama, i toliko je temeljito zavela cijeli svijet da, čak nakon što su Luter i mnogi drugi prepoznali papinstvo kao ishod velikog otpadanja—Antikrista proročanstva—oni su se, premda ga osudivši kao sistem, držali lažne teorije koja je vodila do njenih posebnih pogrešaka u učenju i praksi. Do današnjeg dana velika većina Prostestanata svih denominacija podržavaju teoriju Antikrista, da je Kristovo Kraljevstvo *bilo uspostavljeno*. Neki su nastojali učiniti ono što je papinstvo učinilo—organizirati njihovu crkvu pod jednom osobom kao njenim poglavarem—dok su drugi nadomjestili mjesto tog poglavara sa koncilom ili sinodom; međutim svi su pod zabludom nametnutom sa lažnim i obmanjujućim tumačenjima biblijskih učenja koje je započeo Antikrist—da je sada, a ne u budućnosti, *vladavina Kristovog Kraljevstva*; i niječući dolazeće doba, kao što Antikrist čini, oni

su poput tog sistema, bezbrižni što se tiče razvoja svetosti među vjernicima i radije su revni za ostvarenje sada djela idućeg doba (obraćenje svijeta)—i to toliko, da su često spremni krivo prikazati Božji plan i Riječ, i izmišljati teorije da zaplaše i odvedu svijet u ispovijedanje pobožnosti; i spremni su također pribjeći upitnim i svjetovnim metodama da dodaju svojoj privlačnosti, kako bi učinili svoje različite sisteme još primamljivijima *neobraćenima*, a na koje su, poput Antikrista, spremni računati radi ponosa i radi dobrog prikazivanja.

Takvima je teško vidjeti da je papinstvo Antikrist. Kako bi i mogli, dok im vjera još uvijek nije slobodna od otrova, a razum još uvijek zaslijepljen sa samom biti Antikristove pogreške. Najprije moramo vidjeti veličinu, raskoš i nužnost Kristovog Milenijskog Kraljevstva i njegovog djela blagoslivljanja svih naroda na zemlji, prije nego možemo ocijeniti veličinu Antikristove krivotvorine, ili ispravno procjeniti njen opustošenje istine i njen pustošeći i zagađujući utjecaj u nominalnoj crkvi ili hramu Božjem.

Nitko ne bi trebao biti iznenađen zbog potpunosti te krivotvorine, kada se sjetimo da je to *Sotonino majstorsko* djelo, te da je bilo oblikovano prema predslikama i slikama buduće slave predstavljenima u Svetom Pismu. Videći da je došlo vrijeme za odabir Crkve, i da su istine koje su zasadili Gospodin i apostoli, dobine brzi napredak među svim poganskim religijama, tražeći krotke gdje god bi došle, veliki je protivnik nastojao uništiti čistoću Crkve i pretvoriti je u druge i lažne kanale tako da mi to ne bi mogli zaustaviti. Tako je trijumf Antikrista, isto tako kao i njegove sadašnje moći, zaista bio Sotonin uspjeh. Međutim mi ovdje gledamo Božju mudrost; jer premda uspjeh Antikrista čini se nagovješće poraz Božjeg plana bilo je to zaista, premda nesvjesno, surađivanje kako bi se

**CRKVA BOŽJA,
KRALJEVSKO SVEĆENSTVO**

PREDSLIKA	STVARNOST	KRIVOTVORINA
Aron	TIJEKOM MILENIJA	Pape
i nasljednici—Glavni ili Visoki svećenik, glava i predstavnik i glasnogovornik.	naš Gospodin i Glava i predstavnik; Visoki svećenik našeg isповijedanja ili reda.	i Visoki svećenici papinske hijerarhije; njihov gospodin, glava i glasnogovornik.
Podsvećenici čija službena čast i prava i prednosti službe proizlaze od Arona, čije tijelo oni predstavljaju, predočavajući Kristovu crkvu.	Proslavljenja Crkva, Tijelo Kristovo, sudionici njegove slave, veličanstva i službe vladara: čije će se službe razlikovati kao što se zvijezda razlikuje od zvijezde u slavi.	Rimski Crkva sastoji se od biskupa i prelata, koji dijele časti hijerarhije, premda se razlikuju u stupnjevima časti—kardinali, biskupi, itd.

Podložni gornjoj hijerarhiji su pomoćnici:

Leviti koji su vršili službe povezane sa predodžbenim Šatorom—poučavanje, itd., itd. Niži red svećenika kojima nije bilo dopušteno da uđu u Svetinju nad svetinjama Svetišta (predodžba duhovne prirode), niti da pogledaju unutra.

Sav Izrael je bio poučavan i vođen s gore opisanom hijerarhijom. I u Mojsiju, koji je bio predslika potpunog Krista, oni su imali ujedinjenog proroka, svećenika i kralja, predodžba Kristove Milenijske vlasti (Djela 3:22).

Zemaljska faza Kraljevstva Božjeg; kroz koje će proslavljenja Crkva imati više izravniji kontakt sa svijetom, u poučavanju, upravljanju, itd. i koji će također imati bliži kontakt sa duhovnom Crkvom u slavi.

Svijet će biti poučavan, vođen, vladan i pomagat će mu se preko gore opisanog Kraljevstva Božjeg i njegovih zemaljskih predstavnika, koji će imati svu moć, i morat će ih se slušati: i svi koji ne budu slušali biti će „istrijebeni“ (Djela 3:23).

Podsvećenici papinstva, nisu dio ili članovi crkve ili hijerarhije, ali nazvani „Braćom“ i „Sestrama.“ Od njih su učitelji, medicinske sestre, itd., u izravnom kontaktu s ljudima isto tako kao i s hijerarhijom.

Papinstvo zahtijeva poslušnost svijeta njegovoj vladavini i učenjima—kao da su Kraljevstvo Božje. Niže svećenstvo su njegovi zastupnici. Kad je bilo u moći, nastojalo je nametnuti svoje zakone, i „istrijebiti“ one koji nisu slušali.

osiguralo uspjeh njegovog plana; jer se ni na koji drugi način nije moglo toliko temeljito ispitati *uistinu posvećene*, i njihova vjernost Božjoj riječi biti toliko temeljito iskušana, kao s dopuštanjem te velike krivotvorine.

Popratna tabela služit će tome da pokaže koliko je potpuno bilo krivotvorene buduće organizacije Kristovog kraljevstva u papinstvu, i kako je bilo izvučeno iz Židovskog predodžbenog svećenstva.

Mošeim, objašnjavajući uspon hijerarhijskog sistema u Crkvi, vrlo jasno pokazuje to krivotvorene, u ovim riječima, 1. svezak, str. 337:

„Dok je ostala i najmanja vjerovatnost da bi Jeruzalem mogao u jednom ili drugom trenutku podići svoju glavu iz prašine, kršćanski učitelji i starješine nisu preuzeли na sebe nikakve titule ili različitosti, ili barem najskromnije i najponiznije; međutim kad je sudbina tog grada bila zapečaćena od Hadrijana [135 A.D], i kada Židovi više nisu mogli gajiti niti najudaljeniju nadu, videći ponovno uspostavljenu svoju drevnu vladavinu, ti su isti pastori i svećenici začeli želju, naime *htjeli su da njihova stada vjeruju da su oni sami naslijedili prava Židovskog svećenstva*. Biskupi su si prema tome dali posao da usade ideju da su oni bili ukrašeni sa karakternom sličnošću velikom Prvosvećeniku Židova, i da su *stoga posjedovali sva ta prava za koja je bilo priznato da pripadaju Židovskom Pontifu*. Na sličan način su i funkcije običnog židovskog svećenika bile navedene da su bile prenešene premda u mnogo savršenijem obliku, na prezbitera kršćanske Crkve: i na koncu su đakoni bili postavljeni za paralelu s Levitima, ili nižih svećenika.“

Antikristova glava i usta i njegove visokozvučne riječi

Papa (svaki papa u svom redu) je *glava* lažne crkve, koja je njegovo tijelo, baš kao što je Krist Isus *glava* prave Crkve, koja

je njegovo tijelo. Budući je glava predstavnik tijela, i njena *usta* govore za tijelo, nalazimo, što je i za očekivati, da se na to obilježje Antikrista dosta ukazuje u Svetom Pismu. U Danijelu 7:8,11,25 i Otkr. 13:5,6, posebno nam je skrenuta pažnja na usta Antikrista kao vodeću karakteristiku. Danijel kaže da je taj rog imao „oči kao oči čovjekove“—simbol inteligencije i dalekovidne razboritosti. Taj „rog“ je trebao biti različit od svih drugih sila; trebao je biti još mudriji, više lukaviji, od drugih carstava koja su pokušavala vladati svijetom; njegova sila je trebala biti sila ustiju (izgovor) vođen svojim očima (spoznaja), umjesto fizička sila. I nitko tko je upoznat sa poviješću papinstva ne može poreći da su ilustracije korištene da prikažu njegovu moć i metode izrazito dobre.

„I dana su joj usta, da govori velike riječi, I otvori usta svoja, da psuje Boga, da psuje ime njegovo, i šator njegov, i one, koji stanuju u nebu.“ „On će govoriti drske govore proti Svevišnjemu“ Otkr. 13:5, 6; Dan. 7:8, 25

Ne bi trebalo zaboraviti da su to simbolični izrazi koji opisuju karakter i tvrdnje simbolične „zvijeri“(vladavine) i „roga“ (sile) iz stare rimske zvijeri ili carstva. U nekim pogledima, papinstvo je bilo nova vladavina („zvijer“) različita od starog Rimskog Carstva; i u drugima, ono je bilo rog ili sila među drugima iz tog carstva, koje je na neko vrijeme držalo vrhovnu kontrolu iznad drugih rogova ili sila. Ono je prikazano u simbolu sa oba ova stajališta tako da bi ga se skroz moglo locirati i označiti.

Antikristove visokozvučne riječi, ili huljenja, pokrivaju cijelo razdoblje njegove duge karijere. Izrazu „huljenje,“ u našim je danima dato, obično samo nepristojno značenje, kao da je jedino povezan sa najviše vulgarnih oblika proklinjanja i psovki. Međutim, u svom pravom značenju, riječ „hula“ je primjenjiva

na *bilo koju uvredu* prinešenu Bogu. *Bouvier* je definira ovako: *Huljenje* znači pripisati Bogu ono što je suprotno njegovoj prirodi, i što mu ne pripada—i nije dati ono što da. Vidi Websterov Cjeloviti Rječnik pod naslovima *Huljenje* i *Bogohulno*. I kao dokaz da je to smisao u kojoj se riječ „*hula*“ koristila u Svetom Pismu zapazi način na koji ju je koristio naš Gospodin i Farizeji: „Zbog dobra te djela ne kamenujemo, nego zbog *hule*: što ti—čovjek—sebe Bogom praviš.“ Isus im je odgovorio: „kako onda vi onome kog Otac posveti i posla na svijet možete reći: ‘Huliš!’—zbog *toga što rekoh*: ‘Sin sam Božji!‘“ Ivan 10:33, 36. Vidi također Marko 14:61-64

S tim, ispravnom definicijom „svetogrđa,“ pred nama, kako mora biti očito čak i najjednostavnijim umovima da su papinske visokozvučne riječi i hvalisave tvrdnje, sve, bile svetogrđa. Uspostava krivotvorenenog Kraljevstva Božjeg bilo je kleveta na Božju vladavinu, grozno svetogrđe, pogrešno predstavljanje njegove osobnosti i plana i riječi. Božja osobnost, naime, njegovo „*ime*,“ je bilo pohuljeno s tisućama monstruoznih edikata, bula i papinskih naredbi izdanih u njegovo ime, dugom linijom onih koji su tvrdili, kao namjesnici, da predstavljaju njegovog Sina; i Božji Šator, *prava* Crkva, bila je pohuljena s lažnim sistemom koji je tvrdio da je zauzeo njeno mjesto—koji su tvrdili da su njeni vjerni bili pravi i jedini šator, ili Crkva Božja. No, moramo dopustiti povijesti da nam kaže o tim visokozvučnim riječima, tim pogrdnim pretpostavkama, koje su uzastopni pape, kao poglavari Antikrista, izgovorili i odobrili.

U djelu naslovljenom, „papa, Kristov Namjesnik, Poglavar Crkve,“ od proslavljenog Rimokatolika, Monsinjora Kapela, ima lista od ništa manje nego šezdeset i dvije bogohulne titule primjenjene na papu; i, valja zapaziti, to nisu samo mrtve titule

iz prošlosti, jer one su bile uredene od jednog živućeg najistaknutijeg papinskog pisca. Mi citiramo tu listu kako slijedi:

- „Najbožanstveniji od svih Poglavar.“
- „Sveti Otac Očeva.“
- „Vrhovni Pontif nad svim Prelatima.“
- „Nadglednik kršćanske Religije.“
- „Glavni Pastor—Pastor nad pastorima.“
- „Krist Pomazanjem.“
- „Abraham po Patrijarhatu.“
- „Melkizedek po Redu.“
- „Mojsije u Autoritetu.“
- „Samuel u Sudskoj Službi.“
- „Prvosvećenik, Vrhovni Biskup.“
- „Knez Biskupa.“
- „Apostolski nasljednik; Petar u Moći.“
- „Nosilac Ključeva Kraljevstva nebeskog.“
- „Imenovani Pontif sa Izobilnom Moći.“
- „Kristov Namjesnik.“
- „Suvereni Svećenik.“
- „Poglavar svih Svetih Crkava.“
- „Poglavar Univerzalne Crkve.“
- „Biskup Biskupa, to jest, Suvereni Pontif.“
- „Vladar Doma Gospodinovog.“
- „Apostolski Gospodin i Otac Očeva.“
- „Glavni Pastor i Učitelj.“
- „Liječnik Duša.“
- „Stijena koju neće nadvladati ponosna vrata Pakla.“
- „Nepogrešivi papa.“
- „Poglavar svih Svetih Svećenika Božjih.“

Uz dugi popis titula od koji su gornji samo neke, autor pruža sljedeće citate iz pisma kojeg je napisao sv. Bernard, Opat iz Clairvauxa, papi Eugeniju III, 1150 A.D. :

„Tko si ti? Veliki Svećenik, Vrhovni Biskup. Ti si Knez Biskupa, ti si Nasljednik Apostola. Ti si Abel po Prvenstvu, Noa po vladavini, Abraham po patrijarhalnom poretku, po redu Melkizedek, po časti Aron, po autoritetu Mojsije, Samuel po sudskoj službi, Petar po moći, KRIST PO POMAZANJU. Ti si onaj kojem su dati ključevi neba, kojem su ovce povjerene. Postoje zaista drugi čuvari vrata neba, i drugi pastiri stada; ali ti si najslavniji, u tolikoj mjeri što si prije svih njih naslijedio oba imena, na drugačiji način...Moć drugih je ograničena sa određenim granicama: tvoje se protežu čak i nad one koji su primili autoritet nad drugima. Ne možeš li stoga, kad se zato pojavi razlog, zatvoriti vrata neba biskupu, svrgnuti ga sa biskupske službe, i predati ga Sotoni? Stoga je tvoja prednost nepromjenjiva, kako u ključevima koji su ti povjereni tako i u ovcama koje su povjerene tvojoj brizi.“

Sve te bogohulne laskave titule bile su primjenjene na rimske pontife i primljene sa ugodnošću i označenim zadovoljstvom, kao one koje im s pravom pripadaju.

Od pape Bonifacija VIII imamo sljedeću papinsku naredbu, koja još uvijek postoji u općem zakonu: „Mi objavljujemo, kažemo, definiramo, proglašavamo *neophodnim za spasenje* svakog ljudskog stvorenja da se mora podložiti rimskom pontifu.“ Papa Grgur VII, koji je 1063 odredio da papa treba biti nazvan *ocem očeva*, izvlači sljedeće iz 1. Mojs. 1:16, da podrži papinske pretenzije: „Bog je stvorio dva velika svjetla na svodu nebeskom; veće svjetlo da vlada danom a manje da vlada noću; oba su velika, ali jedno je veće. „*Na svodu nebeskom*,“ to jest, univerzalnoj crkvi „Bog je stvorio dva velika svjetla“; on je utemeljio dva dostojanstva, koja su papinski autoritet i kraljevska moć; ali ono koje predsjeda nad danom, to jest, duhovnim, je veće; ali ono koje predsjeda nad tjelesnim stvarima je manje; jer kao što se sunce razlikuje od mjeseca, tako se i pape razlikuju od kraljeva.“ Drugi

pape su usvojili to tumačenje, što je mnogo doprinijelo da stavi na snagu ideju o papinskoj nadmoći.

Sv. Antonije, nadbiskup Florence, citiravši Psalam 8:4-8, „Ta učini ga malo manjim od anđela,“ itd., i primjenjujući na Krista, prenosi to na papu u sljedećim riječima:

„I zato što nas je tjelesno napustio, ostavio je svog vikara [zamjenu] na zemlji, naime, glavnog pontifa, koji je nazvan papa, što znači otac očeva; tako da te riječi mogu biti prikladno protumačene da se odnose na papu. Jer papa je, kao što je Hostenzije rekao, veći od čovjeka ali manji od anđela, zato što je smrtan; ipak on je veći u autoritetu i moći. Jer anđeo ne može posvetiti tijelo i krv Krista, niti osloboditi ili vezati, najviši stupanj koje moći pripada papi; niti anđeo može zarediti ili odobriti oproste. On je okrunjen sa slavom i čašću; slavom pohvale, ne samo zato što je nazvan blagoslovjenim, nego najblagoslovlijenijim. Tko može posumnjati da ga nazove blagoslovjenim kojega je sam vrh takve velike časti uzvisio? On je okrunjen sa čašću štovanja, tako da vjerni mogu ljubiti njegova stopala. Ne može postojati veće štovanje. „*Poklonite se podnošku nogu njegovih.*“ (Ps. 99:5) On je okrunjen sa snagom autoriteta, zato što on može suditi svima, ali njemu nitko, osim ako se nije utvrdilo da odstupa od vjere [vjere Antikrista, naravno]. Stoga je on okrunjen sa trostrukom, zlatnom krunom, i „vlast mu dade nad djelima ruku svojih,“ da raspolaže svim podređenima. On otvara nebesa, šalje okrivljene u pakao, potvrđuje carstva, upravlja cijelim klerom.“

Lateranski koncil na svom prvom zasjedanju dao je papi titulu „Knez Svemira“; na svom drugom zasjedanju nazvali su ga „Kraljem i Svećenikom, kojemu se svi ljudi trebaju diviti, i koji je poput samog Boga“; i na svojoj petoj sjednici primjenili su proročanstva o Kristovoj slavnoj vladavini na vladavinu pape Lea X sa ovim terminima: „Ne plači kćeri Sionska, jer gle, Lava iz plemena Jude, korijena Davidovog: gle, Bog ti je podignuo spasitelja.“

Iz Ferarrijevog *Crkvenog Riječnika*, standardnog rimokatoličkog autoriteta, citiramo sljedeći sažeti pregled papinske moći naveden pod riječi *papa*, drugi članak:

„Papa je takvog dostojanstva i Visosti da on jednostavno nije čovjek nego, kao što i je, Bog, i vikar [predstavnik] Boga...Stoga je papa okrunjen sa trostrukom krunom, kao kralj neba, zemlje i pakla. Dapače, papina izvrsnost i moć nisu samo iznad nebeskih, zemaljskih i paklenih stvari, nego on je također i iznad anđela, i njihov je nadređeni; stoga ako bi se dogodilo ili bilo moguće da anđeli naprave pogrešku u vjeri, ili osjećajima suprotnima vjeri, papa bi im mogao suditi i isključiti ih...On je takve velike časti i moći da *zauzima jedan te isti tribunal s Kristom*; tako da što god papa učini izgleda kao da izlazi iz usta Božjih... papa je, kao što je i bio, Bog na zemlji, jedini knez vjernih u Kristu, najveći kralj od svih kraljeva, posjeduje obilje moći; *kome je povjerena vladavina zemaljskog i nebeskog kraljevstva.*“ On nadalje dodaje: „Papa je tako velikog autoriteta i moći da on može mijenjati, proglašiti ili tumačiti božanski zakon.“ „Papa se ponekada može suprotstaviti božanskom zakonu ograničavanjem, objašnjavanjem, itd.“

Tako, Antikrist ne samo da je nastojao uspostaviti Crkvu u moći prije Gospodinovog *vremena*, nego je bio i dovoljno smion da se pokuša „suprostaviti“ i „mijenjati“ božanske *zakone* da odgovaraju njegovim vlastitim zamislima. Kako je samo jasno na takav način ispunio proročanstvo koje je prije više tisuća godina objavilo—„Imat će namjeru promjeniti *vremena i zakon.*“ (Dan. 7:25)

U buli, ili proglasu Siksto V objavljuje:

„Autoritet dat sv. Petru i njegovim nasljednicima, ogromnom moći vječnog Kralja, nadmašuje svu moć zemaljskih kraljeva i kneževa. On prenosi nekontroliranu kaznu na sve njih. I utvrdi li da se bilo koji od njih opire Božjoj uredbi, on izvršava mnogo ozbiljniju

osvetu nad njima, zbacujući ih s njihovih prijestolja, koliko god moćni bili, rušeći ih sve do najnižih dijelova zemlje kao sluge ambicioznog Lucifera.“

Bula pape Pija V, naslovljena „Osuda i izopćenje Elizabete, engleske kraljice, i njenih pristaša—s dodatkom drugih kazni,“ glasi kako slijedi:

„Onaj koji vlada na visini, kome je data sva moć na nebu i na zemlji, povjerio je jednu svetu, katoličku, i apostolsku crkvu (mimo koje nema spasenja) samo jednome na zemlji, naime, Petru, Knezu apostola, Petrovom nasljedniku, rimskom biskupu, da upravlja s puninom moći. Samo je njega postavio knezom nad svim narodom i nad svim kraljevstvima, da čupa, uništi, rasprši, razori, posadi, i izgradi.“

Sveti Bernard potvrđuje da „nitko osim Boga nije *poput pape*, bilo na nebu bilo na zemlji.“

„Car Konstantin,“ kaže papa Nikola I, prenio je Božje imenovanje na papu; kojem, budući je Bog, ne može suditi nijedan čovjek.“

Papa Inocent III, rekao je—„Papa zadržava mjesto pravog Boga“; i kanonski zakon, u sjaju označava papu—„našim Gospodinom Bogom.“

Inocent i Jakobitus navode da „papa može činiti gotovo sve što Bog može,“ dok Decije odbacuje riječ *gotovo*, kao nepotrebnu. Jakobitus i Duran tvrde da „mu se nitko ne usuđuje reći ništa više nego Bogu—Gospodine, što hoćeš? I Antonije je napisao:

„Njemu [papi] pripada da odredi one stvari koje se odnose na javno dobro, i da ukloni one stvari koje sprečavaju taj cilj, kao poroke, zloupotrebe koje otuđuju ljude od Boga...I to u skladu s Jeremijom 1:10 [Ovdje se opet na Antikrista primjenjuje proročanstvo koje se odnosi na Kristovu Milenijsku vladavinu]: „Gle, postavljam te danas nad narodima i kraljevstvima da

iskorijenjuješ i rušiš, da uništavaš i obaraš,“ to jest što se tiče poroka; da gradiš i sadiš,“ to jest što se tiče vrlina...U odnosu na moć pape nad onima u paklu, koji su označeni ribama u moru (Psalam 8)—zato, jer kao što su ribe stalno potresane s valovima mora, tako su i oni u čistilištu stalno u pokretu kroz muke kazni—Bog je podložio papi također i ribe u moru, to jest, one u čistilištu, da ih oslobodi oprosnicama.

„Pogani su podložni papi, koji predsjeda svijetom namjesto Krista. Međutim Krist ima potpunu moć nad svakim stvorenjem. Papa je Kristov namjesnik, i nitko se ne može zakonito povući od poslušnosti Bogu... Papa može kazniti pogane i barbarske narode...I premda pogani ne mogu biti kažnjeni sa duhovnom kaznom izopćenja i slično, ipak mogu biti kažnjeni od crkve sa novčanom kaznom, i od knezova sa tjelesnom kaznom također...Crkva može kazniti, neizravno, Židove s duhovnom kaznom, izopćujući kršćanske kneževe kojima su Židovi podložni, *ako ih zanemare kazniti s materijalnom kaznom* kada bilo što učine protiv kršćana...*Ako bi se željelo* nečije obraćenje, može ih se prisiliti sa užasima i udarcima, ne da uistinu prime vjeru, nego da ne bi predstavlјali nikakvu prepreku tvrdoglavoj volji. Za obraćenje nevjernika, trebalo bi oponašati sud Božji.“

Ovdje je primjer kako pogreška u doktrini proizvodi nepravednost. Ljude se brzo može odvesti u svaki oblik okrutnosti i tlačenja, ako se isprva uvjere da su u pokazivanju takvih izopačenosti još više sličniji Bogu—oponašatelji Boga. Pravo je čudo da su ljudi ljubazni i umjereni kakve ih nalazimo, uza sve užasne, lažne ideje i doktrine što se tiče Božjeg plana za čovječanstvo, s kojima ih je Sotona zaslijepio i obmanuo kroz papinski izvor pogreške, vodeći ih pravcem koji je srodan njihovoј paloj prirodi. Nastavljujući, isti pisac dodaje:

„Moć pape je pokazana i nad hereticima i šizmaticima, označenima također kao volovi, zato što se opiru istini s rogom ponosa. Bog je također podložio takve pod papine noge da budu kažnjeni na *cetverostruki način*, naime, sa izopćenjem, svrgnućem, lišavanjem zemaljskih dobara i vojnim progonstvom. Međutim za heretike ih se treba smatrati samo ako odbiju promjeniti njihove opasne doktrine, i ako su ih spremni uporno braniti... Papa može izabrat ili odabrat cara. Car je službenik [sluga] pape, to jest on je sluga Božji u tome, jer *papa ispunjava njegovo mjesto*; jer Bog je odredio cara kao službenika pape... Pretpostavljam da bi se moglo reći kao istinu, da papa, vikar Kristov, ima univerzalnu nadležnost nad duhovnim i materijalnim stvarima, u cijelom svijetu, *na mjestu Boga živoga.*“

Sljedeći iskazi papi, izvučeni iz Foxovog „Djela i Spomenici,“ od H. G. Guinness, zapaženog engleskog pisca, zaslужuju istaknuto mjesto; i mi se možemo od srca složiti sa komentarima tog pisca o sistemu čija su usta izrekla takve iskaze, kada on kaže—„Ako „će onaj koji se uzvisuje biti ponižen,“ kakvo je onda poniženje srazmjerne takvom samouzvisivanju?“

„Stoga, videći takvu moć koja je dana Petru, i meni u Petru, jer sam njegov nasljednik, tko je stoga taj u cijelom svijetu tko ne bi trebao biti podložan mojim uredbama, koji imam takvu moć na nebu, u paklu, na zemlji, nad živima i nad mrtvima... Nadležnošću kojeg ključa je punina moje moći tako velika, dok su svi ostali podanici—da, i sami carevi trebaju svoja pogubljenja pokoriti meni—jedino ja nisam podložan nijednom stvorenju, ne, niti sebi; stoga moje papinstvo zauvijek ostaje na najvišoj razini; iznad svih ljudi, kojeg sve osobe trebaju slušati i slijediti, kojemu nijedan čovjek nemože suditi ili ga optužiti za bilo koji zločin, nitko ga ne može svrgnuti osim on sam. Nijedan me čovjek ne može izopćiti, da, premda ja mogu komunicirati sa izopćenima; jer nijedan kanon me ne veže; kojemu nijedan čovjek ne smije lagati, jer onaj koji

laže za mene je heretik, i izopćena osoba. Stoga se dakle čini da je veličina svećeništva počela u Melkizedeku, bila je slavljena u Aronu, usavršena u Kristu, predstavljena u Petru, *uzvišena u sveopćoj nadležnosti, i očitovana u papi.* Stoga mi se čini da je kroz tu *nadmoćnost mog svećeništva*, imajući sve podloženo meni, potvrđeno ono što je rečeno za Krista, „Sve si podložio pod noge njegove.“

„I slično tome, treba se smatrati da je biskup takve crkve uvijek dobar i svet. Da, premda on može pasti u ubojsvo ili preljub, on može pogriješiti, ali ipak on ne može biti otpužen, nego umjesto toga izuzet sa ubojsvima Samsona, krađom Hebreja, itd. Cijela je zemlja moja biskupija, i ja sam običan od svih ljudi, imajući autoritet Kralja nad svim kraljevima nad podanicima. Ja sam sve u svemu, i iznad svega, tako da sam Bog, i Ja, vikar Božji, obojica imamo jedan konzistorij, i ja sam u stanju činiti gotovo sve što i Bog može činiti. U svim stvarima koje navodim moja je volja da stojim za razum, jer ja sam u stanju staviti zakon iznad zakona, i od pogrešnog napraviti pravedno u ispravljanju zakona i mijenjanju istih. Prema tome, ako je rečeno za stvari koje ja radim da su od Boga a ne od čovjeka—ŠTO ME MOŽE UČINITI NEGO BOGOM? I opet, ako se prelate crkve može nazvati i smatrati ih se od Konstantina za Bogove, ja stoga, budući sam iznad svih prelata, čini mi se razumnim trebam biti IZNAD SVIH BOGOVA. Prema tome, nemoj se čuditi ako je u mojoj moći mijenjati vremena i razdoblja, mijenjati i opozivati zakone, odmjeravati sve, *da, sa Kristovim propisima;* jer gdje je Krist pozvao Petra da izvuče svoj mač, i opominje svoje učenike da ne koriste bilo kakvu izvanjsku silu u osvećivanju samih sebe, neću li ih onda ja papa Nikola, pišući biskupima Francuske, potaknuti da izvuku svoje materijalne mačeve?...I dok je sam Krist bio prisutan na svadbi u Kani Galilejskoj, zar ću ja, papa Martin, u svojoj odličnosti, spriječiti duhovno svećenstvo da bude prisutno na svadbenim gozbama, i također da vjenčaje? Osim toga, kada nam Krist zapovijeda da posuđujemo bez nade u dobitak, zar neću ja, papa Martin, dati razdiobu zaisto? Što da govorim o ubojstvu, čineći ga da ne bude ubojsvo ili umorstvo da pogubim one koji trebaju biti izopćeni? Slično tome, protiv

zakona prirode, predmet protiv apostola, također protiv kanona apostola, ja mogu i oprostit ēu; jer gdje oni, u njihovom kanonu, zapovijedaju da se razrješi svećenika koji je napravio blud, Ja, kroz autoritet Silvestra, mijenjam strogost tog ustava, uzimajući u obzir da su umovi i tijela također ljudi sada slabiji nego što su bili onda... Ako vam se sviđa da kratko čujete cijeli broj svih takvih slučajeva koji se ispravno odnose na moju papinsku razdiobu, koji dolazi od jedan do pedeset točaka, s čim se nijedan čovjek ne može miješati osim mene, ja ēu ih nabrojiti. [Ovdje slijedi popis]

„Nakon što sam sada dovoljno objavio moju moć na zemljji, na nebu, u čistilištu, koliko je velika, i koja je punina u vezivanju, razrješivanju, zapovijedanju, dopuštanju, biranju, potvrđivanju, odmjeravanju, činjenju i nečinjenju, itd. Govorit ēu sada malo o mojim bogatstvima i o mojim velikim posjedima, da svaki čovjek može vidjeti moje bogatstvo i obilje svega—rente, desetine, lježja; moju svilu, moje purpurne mitre, krune, zlato, srebro, bisere i dragulje, zemljista i gospodarstva. Meni prije svega pripada carski grad Rim; Lateranska palača, kraljevstvo Sicilije je ispravno za mene; i da Abua i Kapua budu moje. I zar kraljevstva Engleske i Irske, nisu, i zar ne bi trebala biti moji obveznici? S njima se ja također združujem, pored drugih pokrajina i zemalja, i na Zapadu i na Orijentu, tim gospodstvima po imenu. [Ovdje slijedi dugi popis]. Što bih trebao govoriti ovdje o mojim svakodnevnim prihodima, o mojim prvinama, ukrasima, plaštevima, oprostima, bulama, ispovijedaonicama, posebnim papinskim pismima i proglašima, oporukama, razdiobama, prednostima, izborima, nadarbinama, vjerskim domovima, i sličnome, a što dolazi ne u maloj masi novca?... što dolazi u moje blagajne djelomično se može prepostaviti... Ali što da kažem o Njemačkoj, kad je cijeli svijet moja biskupija, što moji kanonici kažu, i svi su mi ljudi obavezni vjerovati. Zato, kao što sam počeo, tako ēu i zaključiti, zapovijedajući, objavljujući, i izričući, *da se zbog potrebe spasenja, od svakog ljudskog stvorenja očekuje da mi bude podložno.*“

Mnogi danas prepostavljaju da ta hvalisanja papinstva pripadaju dalekoj prošlosti, i da je u kasnijim vremenima taj sistem

doživio veliku promjenu; međutim malo razmišljanja i opažanja dokazuje da su ti osjećaji papinstva i dalje nepromjenjeni. Trebali bi smo imati na umu isto, da je stalna tvrdnja papinstva da su njegova učenja nepromjenjiva: da su odluke njegovih papi i koncila *nepogrešive*; i da su te odluke, koje odišu svetogrđem prema Bogu, i progonstvom protiv njegovih svetaca, i dalje držane svetima od Rimokatoličke Crkve sadašnjeg vremena. Promjena u papinstvu bila je samo gubitak moći kojeg je donijelo buđenje Reformacije. Oni i dalje imaju volju, ali snaga za napraviti to je ograničena s povećanjem spoznaje i slobode u čemu je Biblija bila glavni čimbenik. Antikrist je postepeno bio „raspojasan“ od strane pravog Krista—„duhom njegovih ustiju“—njegovom Riječju. Uskoro će žarko svjetljenje Emanuelove *prisutnosti* u potpunosti uništiti sujetnu krivotvorinu, i u potpunosti oslobođiti svijet iz lanaca njegovih obmanjujućih tvrdnji i pogreški.

Za primjer prisvajanja kasnijeg vremena, zapazi činjenicu da je sadašnji papa, po usponu na papinsko prijestolje uzeo titulu Leo VIII, i kratko nakon toga potpisao se „*Leo de tribus Juda*“—naime, „Lav iz plemena Jude“; što je jedna od titula prave Glave. Zasigurno stoga u tim oholim tvrdnjama, on nimalo ne zaostaje za onima koji su zauzimali istu dužnost u mračnim vjekovima.

Sljedeće, nazvano *Klanjanje*, je i dalje dio obreda povezanog sa postavljanjem novog pape. Novi papa, obučen u bijelo, optočen sa mnogim sjajnim draguljima, i noseći crvene cipele sa velikim zlatnim križevima za kopče, je vođen do oltara, gdje kleči. Tada—„papa ustaje, i noseći svoju mitru, kardinali ga podižu i stavljaju ga na prijestolje na oltaru da tamo sjedi. Jedan od biskupa kleči, i počinje pjevanje *Te Deum* [Hvalimo te o Bože]. U međuvremenu kardinali ljube stopala i ruke i lice pape.“

Novčić koji predstavlja tu ceremoniju, napravljen u papinskoj kovnici, nosi riječi, „Koga oni stvaraju, oni mu se klanjaju.“

Kardinal Manning, papinski glavni predstavnik u Engleskoj, podržava i skreće pažnju javnosti na sljedeću klauzulu Katoličke vjere:

„Mi objavljujemo, potvrđujemo, određujemo, i proglašavamo neophodnim za spasenje, da se svako ljudsko biće treba podložiti rimskom papi.“ I u javnom predavanju on predstavlja papu kako kaže, „Ja tvrdim da sam Vrhovni Sudac i Upravitelj savjesti ljudi; od seljaka koji obrađuje zemlju, i kneza koji sjedi na prijestolju; od kućanstva koje živi u sjeni privatnosti, i Parlamenta koji donosi zakone za kraljevstva. Ja sam jedini, posljednji, Najviši Sudac onog što je ispravno i pogrešno.“

Sigurno je također, da u promatranju suvremenih slučajeva papinskih „razmetljivih i ispraznih riječi,“ ne bi smo trebali previdjeti istaknuti dekret Ekumenskog Koncila, održanog u Rimu 1870 A.D., koji objavljuje nepogrešivost pape. Istina je, tvrdilo se sada i onda u prošlosti, od uobraženih papa, da su bili nepogrešivi; i biskupi i kneževi željni laskanja svom ponosu su ih praktički proglašili takvima, u izjavi, „Ti si drugi bog, *na zemlji*;“ međutim preostalo je papinskom Koncilu u ovom prosvjetljenom devetnaestom stoljeću da hladno i otvoreno obavjesti svijet koliko je velik taj „bog na zemlji“—da je on savršen *gotovo* kao i onaj drugi Bog, na nebu; da on ne može griješiti kao ni onaj drugi; da je papa u svojim *ex cathedra* izjavama, *nepogrešiv*—nepromašiv.

Glasovanje vijeća bilo je 13 srpnja 1870, i 18og je odluka bila službeno objavljena, sa ceremonijom, u velikoj katedrali sv. Petra u Rimu. Vjerujemo da će se sa zanimanjem čitati sljedeći opis događaja, po Dr. J. Cummingsu, iz Londona. On kaže:

„Papa je imao veličanstveno prijestolje podignuto pred istočnim prozorom u Katedrali, i zaodjenuo se u savršeni sjaj

dragog kamenja, i okružio se sa kardinalima i patrijarsima i biskupima u raskošnoj odjeći, za veličanstven spektakularan prizor. Izabrao je rane jutarnje sate i istočni prozor—da izlazeće sunce zasvjetli u potpunosti sa svojim zrakama na njegovu veličanstvenost, i njime će njegovi dijamanti, rubini i smaragdi, lomiti tu svjetlost i odražavati je tako da on neće izgledati kao čovjek, nego ono čime ga je uredba proglašila, nego kao onaj koji ima svu slavu Božju... Papa se postavio u rane sate na istočni prozor,...međutim sunce je odbilo...sjati. Turobno svanuće brzo je potamnilo u sve dublju i dublju tamu. Nije se moglo proizvesti blještavilo slave. Ostarjele oči navodnog Boga nisu mogle vidjeti čitati po dnevnoj svjetlosti, pa je poslao po svijeće. Svetlo svjeće napelo je živce njegove vizije previše, pa je predao čitanje kardinalu. Kardinal je počeo čitati usred sve crnje tame, međutim nije pročitao mnogo redova prije nego što je takav sjaj grozne vatre prasnuo sa crnih nebesa kako se nikada prije nije desilo u Rimu. Užas je pao na sve njih. Čitanje je stalo. Jedan je kardinal poskočio drhteći sa svoje stolice, i uzviknuo, „To je glas Boga koji govori, gromovi Sinaja.“

Među bogohulnim pretenzijama Antikrista trebali bi smo imati na umu nekoliko od njegovih učenja, posebno doktrinu o Misi, o čemu ćemo više u idućem svesku. Prolazeći po obožavanju svetaca i Marije, zapažamo neke od još gorih pogrešaka.

Nepogrešivost Crkve bila je jedna od prvih, koja je utrla put drugima. To se tvrdilo prije nego je bila priznata služba pape. To je bila vrlo ozbiljna pogreška, te je zapriječila put ispravljanju pogreški kada su kasnije bile otkrivene. To je stavilo odluke crkvenih koncila preko kontradikcija i dovođenja u pitanje, bilo razumom ili Svetim Pismom, i učinilo je ljudsko neznanje i slabosti i zablude *standardima vjere* umjesto Riječ Božju—Bibliju; jer kada se jednom priznalo da je glas crkvenog koncila bio *nepogrešiv* (nepromašiv),

sve mora biti prisiljeno da odgovara tome; i svaki se koncil osjećao vezanim donositi odluke koje nisu u suprotnosti sa prethodnim koncilima; i oni koji su učinili drugačije riskirali su da ih se odbaci. Stoga pogreška kad je jednom potvrđena ne može se poreći čak niti ispustiti, i Biblija i razum trebaju biti protumačeni i iskrivljeni da odgovaraju *nepogrešivim* odlukama pogrešivih ljudi. Nikakvo čudo da je utvrđeno da se zahtjevalo vrlo stručne teologe da tumače Svetu Pismo tako da bi se slagalo sa takozvanim nepogrešivim odlukama. Niti to nije nikakvo čudo, Antikrist je iz svršishodnosti—

Propisao Bibliju. Povijest papinstva jasno pokazuje, da dok su isповједали поštovanje prema Bibliji kao Riječi Božjoj, držali su je u pozadini a svoje vlastite nepogrešive riječi u prvom planu. I ne samo to, nego su propisali Božju Riječ u potpunosti, kao neprikladnu za čitanje i opasnu za narod, kako bi njihova vlastita *nepogrešiva riječ* mogla imati punu kontrolu. Dobro su znali da je Biblija bila opasna za njihovu moć, i stalno omalovažavanje njihovih bogohulnih težnji.

U danima papinske moći, posjedovanje ili čitanje Biblije od strane naroda smatralo se kaznenim djelom. Umijeće tiskanja i opće oživljavanje učenja koje je time rezultiralo, oko šesnaestog stoljeća, osiguralo je uskrsnuće Biblije iz groba mrtvih jezika gdje ju je Antikrist dugo držao skrivenu, zabranjujući njenovo prevodenje pod teškim kaznama. I kada ju je duh neovisnosti koji se je tada budio počeo širiti na živim jezicima među narodom, spaljivanje Biblija nije bila neuobičajena stvar; i duga su i glasna bila nemilosrdna prokletstva koja su izišla iz Vatikana protiv oholih grešnika koji su se usudili prevoditi, objavljivati ili čitati Riječ Božju.

Kada je Wycliffe objavio svoj prijevod, papa Grgur poslao je bulu na Sveučilište Oxford osuđujući prevoditelja kao onog koji „trči u odvratnu vrstu zloće.“ Tyndaleov prijevod također je bio osuđen; i kada je Luter izdao svoj Njemački prijevod, papa Leo X izdao je

bulu protiv njega. Ipak, djelo je otislo veličanstveno i postojano naprijed: Bibija je trebala imati potpuno uskrsnuće, i bilo joj je suđeno da prosvjetli lude svakog naroda i jezika. Rimska je Crkva to polako počela shvaćati, pa je stoga odlučila, dopustiti prijevod Svetog Pisma na suvremene jezike, od Katoličkih prevoditelja, popraćene sa Katoličkim bilješkama. Međutim, nije ih se davalо ljudima, osim ako je postojala opasnost da prime Protestantske prijevode. Rhemish prijevod to izjavljuje.

Sljedeće pokazuje karakter nekih od *Bilješki* Rhemish prijevoda—koji je, međutim, u posljednjih nekoliko godina bio istisnut od sa *Douay* prijevodom, vrlo sličnim, međutim sa manje istaknutim bilješkama. Bilješka za Matej 3 glasi: „Heretici mogu biti kažnjeni i potisnuti; i mogu i trebali bi, od strane javne vlasti, bilo duhovne ili zemaljske biti progonjeni ili pogubljeni.“ Za Gal. 1:8 glasi: „Katolici ne bi smjeli poštediti ni svoje roditelje ako su heretici.“ Za Hebr. 5:7 bilješka glasi: „Prevoditelji Protestantske Biblije trebali bi biti premješteni u dubine pakla.“ I za Otkr. 17:6 komentar glasi: „Međutim krv Protestanata se ne treba zvati krvlju svetaca, ništa više od krvi lopova, čovjeko-ubojica, i drugih zločinaca, za prolijevanje koje, po nalogu pravde, nijedno građanstvo neće odgovarati.“

Slijede neka od ograničenja koja su bila nametnuta kada se utvrdilo da se čitanje Biblije nije moglo u potpunosti spriječiti. Četvrto pravilo *Indeksa Expurgatoris* glasi:

„Ako bilo tko ima oholost da čita ili posjeduje Bibliju bez pismenog dopuštenja, on neće primiti oprost sve dok najprije nije predao takvu Bibliju ordinarijatu. Prodavači knjiga koji će prodavati ili drugačije raspolagati s Biblijama na vulgarnom jeziku, bilo kome tko nema takvo dopuštenje, potisnut će vrijednost knjiga,...i bit će podvrgnut biskupu drugim takvim

kaznama kakve će biskup smatrati ispravnima, u skladu sa kvalitetom kaznenog djela.“

Tridentski sabor je na svojoj sjednici 1546 A.D., rekao:

„Da bi se ograničilo drske umove, koncil odlučuje da u stvarima vjere i morala, i svega što se odnosi na održavanje kršćanske doktrine, nitko, tko se oslanja na svoj vlastiti sud, ne smije se usuditi pridati Svetom Pismu nekakav svoj smisao suprotno onome kojega je držala i još uvijek drži sveta majka crkva, čije je jedino pravo da prosuđuje njegovo pravo značenje.“

Citiramo iz Bule Pija VII, protiv biblijskih društava, izdane 29 lipnja, 1816, Nadbiskupu Poljske:

„Bili smo uistinu šokirani sa tim vrlo lukavim izumom, s kojim su uzdrmani sami temelji religije; i prenijeli smo na koncil s našom časnom braćom, kardinalima svete rimske Crkve, zbog velike važnosti predmeta, i s najvećom pažnjom i brigom, mjere ispravne da ih usvoji naš papinski autoritet, naime da se otkloni i ukine *ta pošast* koliko je više moguće...Vi ste već pokazali sa svojom voljom gorljivu želju da otkrijete i svrgnete bezbožne spletke tih inovatora; ipak u skladu s našim uredom, mi vas uvijek iznova potičemo da sve što možete postići *silom*, omogućiti *vijećem*, ili učinkom *vlasti*, vi ćete dnevno izvršavati s najvećom gorljivosti...Biblije štampane od heretika trebaju biti ubrojene među ostale zabranjene knjige, suglasno pravilima Indeksa.“

Isti je papa, godine 1819, izdao bulu protiv korištenja Svetog Pisma u Irskim školama. Citiramo iz nje:

„Do svete kongregacije doprla je informacija da su bile uspostavljene biblijske škole, uz financijsku pomoć heterodoksnih u gotovo svakom dijelu Irske; u kojima su uposleni neiskusni oba spola s kobnim otrovom izopačenih učenja...Treba biti učinjen svaki mogući napor, da se omladinu drži podalje od tih destruktivnih škola...Uložite

svoj trud sa svom svojom snagom da sačuvate ortodoksnu omladinu da se ne iskvare s njima—stvar, koja će, nadam se biti lako izvedena sa uspostavom Katoličkih škola kroz cijelu vašu biskupiju.“

Ovdje imamo iskreno priznanje stvarnog cilja za uspostavu Katoličkih župnih škola u Velikoj Britaniji i Sjevernoj Americi, naime,: da zaštite svoje redove. Antikrist nema drugog cilja u pružanju obrazovanja običnom narodu. Neznanje i praznovjerje su papinske utvrde; i stoljeća njegove moći, uključujući ono što je poznato kao „mračni vjekovi,“ to dokazuje. Obrazovanje svećenstva pod „ograničenjima“ nije bilo zanemareno; ali, da nije bila učinjena nikakva priprema za obrazovanje naroda, grozno neznanje svih zemalja starog Rimskog Carstva je snažan dokaz. Škole i Biblije su uvijek bili Antikristovi nepodnošljivi neprijatelji, i ne bi ih se toleriralo, osim ako bi postali potreba—na koji način bi lažno svjetlo moglo biti pušteno za očuvanje Antikristovog postojanja.

Citiramo iz bule Lea XII rimokatoličkom svećenstvu Irske, 1825 A.D.:

„Nije vam tajna, časna braćo, da se izvjesno društvo, vulgarno nazvano Biblijsko Društvo, smjelo širi po cijelom svijetu. Prezrevši tradicije svetih otaca, i suprotno dobro poznatoj odluci Koncila u Trentu, ovo je Društvo skupilo sve svoje snage, i usmjerilo sva sredstva ka jednom cilju: u prijevod, ili bolje rečeno izokretanje, Biblije na pučke jezike svih naroda.“

Čak je i zadnji papa Pio IX izrazio tjeskobu svog srca u pogledu pobjede na svim stranama ovog velikog neprijatelja Antikrista—Biblije. On je rekao, „Prokleta bila ta vrlo lukava i zavodnička društva nazvana Biblijska Društva, koji su stavili Bibliju u ruke neiskusne omladine.“

Istina je, bilo je odlučeno na Plenarnoj sjednici rimokatoličkog vijeća u Baltimoru, 1886 A.D. da će biti dopuštena odobrena

Biblja u Katoličkim školama u Sjedinjenim Državama. To međutim nije navjestilo promjenu u stvarnom osjećanju Antikrista; to je samo još jedan udarac njegove dalekosežne politike, iz poštovanja prema duhu slobode u ovoj zemlji, koji ne podnosi takva ograničenja. Međutim, oni dobro znaju da je željena *sloboda* a ne *Biblja*; i istraga otkriva da sada, dvije godine kasnije ovdje više nema Biblja u Katoličkim školama.

Učenje o prirodnjoj, urođenoj besmrtnosti čovjeka (da kad čovjek jednom počne postojati više ne može prestati) bilo je još jedna plodonosna pogreška, posuđena iz grčke filozofije. I budući je to bilo priznato, to je prirodno vodilo do zaključka da ako se postojanje mora *nastaviti zauvijek*, tada se biblijske izraze glede uništenja onih koji su na koncu namjerni grešnici, druga smrt, itd., mora tako konstruirati da *znače* suprotno od onoga što *kažu*, naime, vječni život u nekakvom stanju. Kao sljedeće, bilo je lako odlučiti da zlima to mora biti život patnje; i na zidovima crkava često su bile prikazane patnje isto tako kao i riječi revnih svećenika i redovnika. Tu je pogrešku bilo veoma lako utisnuti na obraćenike zato jer su grčki filozofi (tada vođe svijeta u znanosti, religiji i filozofiji—čije su ideje, kako Josip pokazuje, čak počele bojati Judaizam) dugo držali i naučavali kaznu za zle u smrti. Međutim, njima na zaslugu, treba zapaziti da se nisu spustili na užasna *svetogrđa* Božje osobnosti i vladavine koja je Antikrist naučavao svijetu. Sljedeće je po redu, trebalo riješiti mjesto za to mučenje i nazvati ga pakao, i tražiti odlomke u Svetom Pismu koji ukazuju na *šeol* i *hades* i *gehenu* koji ukazuju na stvarnu plaću za grijeh—prva i druga smrt—i vješto ih primjeniti i usporedbe našeg Gospodina i simbole Otkrivenja, kako bi zavarali sebe i cijeli svijet na ovu temu i što je još groznije oklevetati i pogrditi Božju osobnost i plan, našeg svemudrog i milostivog Nebeskog Oca.

Bilo je uvedeno *čistilište*, da ublaži i učini podnošljivim tu užasnu dozu učenja, i ujedno dati Antikristu čvršći stisak naroda. Tvrđilo se da on drži ključeve neba i pakla i da ima moć da osloboди boli čistilišta: ne samo adamske kazne, i slabosti time naslijedeđenih, nego također kazni svjesnih, namjernih grijeha. Može se lako zamisliti kakvu je to polugu moći dalo, nad narodom koji je u neznanju—posebno kada carevi i glavni ljudi zemlje priznaju zavodnika i klanjaju mu se.

Uslijedile su *mise za mrtve*; i bogati i siromašni jednako osjećali su dužnost platiti, čime bi ih imali. Tvrđilo se da je učinkovitost misa, za ublažavanje patnji u čistilištu svemoguća—tako da niti Jehova niti Krist to nisu mogli ometati. To je postalo sredstvom velikog prihoda Antikristu; jer svećenici nisu bili spori da podsjete bogate na samrti, o ispravnosti ostavljanja dobrovoljnih ostavština za misu za sebe—osim ako oni koji su naslijedili njihovo bogatstvo ne bi zanemarili stvar. I zaista, unutar sadašnje godine pojavila su se upozorenja slične vrste u rimokatoličkim časopisima, pozivajući da manje novca treba biti potrošeno na pogrebno cvijeće, kako bi ga se više moglo potrošiti na misu za mrtve.

Došli su *oprosti*, neko vrijeme prije „Križarskih ratova“: mi znamo da su oprosti bili ponuđeni, kao dar, da osiguraju dragovoljce za te „Križarske ratove“ ili „Svete ratove.“ Papinskom odredbom, tko bi god učestvovao u tim svetim ratovima, ne bi samo imao oproštenje prošlih grijeha, nego također zaslugu za poravnavanje budućih grijeha; i tako bi im se zajamčilo zaštitu od izvjesnih patnji u čistilištu. Ti oprosti, kažu nam Rimokatolici, nisu bili osmišljeni da budu dozvola za počinjeni grijehi, nego su nagrade koje izravnavaju ili *otpisuju* izvjestan broj dana ili godina tjeskobe u čistilištu: tako da ako bi grijesi nekoga, učinili tog čovjeka odgovornim za tisuću godina

patnje, i ako bi on, jednom, ili u različita vremena, si osigurao oprost u količini za tisuću godina, bilo novcem, ili kroz službe koje je vršio za papinstvo, ili kroz učinjene pokore, mogao je ići slobodan; ako bi imao na svom kreditu devetsto godina oprosta, trebao bi pretprijeti samo stotinu godina patnje; i ako bi se oprostili računali da idu preko njegovih kazni, vjerojatno bi ga se smatralo svećem, od posebnog utjecaja na nebu, kojemu bi se trebalo moliti i štovati ga. Luj, kralj Francuske, Križar bio bi primjer tog reda. On je bio kanoniziran, i sada ga se štuje i moli mu se kao Svetom Luju.

Postoji zaista razlika između ovog gledišta o Oprostima i dozvole da se počine grijesi; a ipak je vrlo blaga, jer papinstvo je pridalo različitim općim grijesima izvjesnu količinu patnje; i ne bi samo prošli grijesi tako bili izravnati i otpisani, nego oni koji su imali razloga razmišljali su da mogu počiniti izvjesne grijehе, u budućnosti, da bi mogli tako unaprijed omogućiti zaslugu da ih se otpiše. Pored toga, neki, nazvani „*plenarnim* [potpunim, u cijelosti] oprostima,“ razumjelo se da pokrivaju sve grijehе, prošle i buduće.

To je praksa koja se čak i danas čini jedva vjerodostojnjom. Romanisti imaju izvjesne molitve, ponavljanje kojih sačinjava temelj za oprost za ograničeno razdoblje; i mnoge dodane zajedno, oni tvrde, će zaštiti od gnjeva na dugo vrijeme. Tako je onima koji kažu „*Zdravo Sveta Kraljice*“ dano četrdeset dana oprosta, dok za izgovaranje „*Litanije Blažene Djevice*“ postoji oprost od dvije stotine dana; a onima koji kažu „*Blaženo bilo Svetо, Bezgrešно i Najčišće Začeće Djevice Marije,*“ dano je stotinu godina oprosta, itd., itd. U „najmračnijim vjekovima“ kada su se oprostili slobodno nudili za novac i za službe u proganjanju nevjernika i heretika, lako se može zamisliti ka kakvom iskvarenju je ta bogohulna ideja odvela.

Zločinima koje su općenito počinili bogati, koji mogu platiti darežljivo, bile su pridodane ogromne kazne, dok su najniža kršenja pravde, češća među siromašnjim klasama, bila lagano ispričana. Tako je brak sa prvim rođakom koštao 5000\$, dok je ubojsvo žene ili roditelja koštalo jedino 20\$. Spanheim kaže: „ustanova Oprosta bila je kovnica koja je kovala novac za rimsку Crkvu; zlatni rudnici za nećake raspikuće i prirodnu djecu papi; živci papinskih ratova; sredstva za uklanjanje duga, i neiscrpan izvor luksuza za pape.“

Da bi se reguliralo taj promet bila je pridodana ljestvica kazni za različite grijeha—toliko mnogo dana ili godina u čistilištu za svakoga; i također je bila pripremljena odgovarajuća skala cijena, tako da se one koji dobivaju oprost za ubojsvo ili krađu, za čedomorstvo, ili preljub, ili lažno svjedočenje, ili druge grijeha, moglo teretiti po različitim cijenama. Posredstvom toga pokore su bile otpisane i mučenja čistilišta ublažena ili okončana, na zadovoljstvo Antikristovih zastupnika. Nikakvo čudo da ljudi brzo počinju razumijevati da je toliko mnogo novca plaćeno za toliko mnogo grijeha.

Zločin je bio povećan sa tim oprostima do te mjere, da je gnjev boljih klase društva podigao pobunu protiv crkve. Oči ljudi počele su se otvarati, i oni su vidjeli svećenstvo, od najuzvišenijih dostojanstvenika crkve pa sve do najdonjih redova službenika, ogreznih u bezakonju.

Baš kao što najtamniji sat prethodi oluji, tako je i prije velikog Reformacijskog pokreta bio, moralno, najtamniji sat Antikristove mračne vladavine. Tada je otvorena i sramna prodaja oprosta prouzrokovala mučninu, i navelo Lutera i druge revne papiste da dovedu u pitanje i da ispitaju cijeli sistem, kako u njegovim moralnim, tako kasnije i u njegovim doktrinarnim aspektima. Kasnije je Luter zadao udarac sa pravom idejom—da je papinstvo

zapravo bilo Antikrist. I nakon što je to otkrio, on je neustrašivo istaknuo neke od simbola Otkrivenja, i pokazao njihovu primjenjivost i djelomično ispunjenje na papinskoj hijerarhiji.

O tome citiramo slijedeće iz pera dobro poznatog svećenika, Lyman Abbotta. On kaže:

„Među ostalim uvjetima, za koje su u prošlosti bili davani oprosti više nego sada, bio je doprinos novca crkvi. Ovaj promet dosegao je svoj vrhunac na početku šesnaestog stoljeća, pod Leo X, koji je objavio oprost svima koji budu davali doprinose za podizanje Katedrale sv. Petra u Rimu. Njegov glavni zastupnik za prodavanje oprosta u Njemačkoj bio je izvjesni John Tetzel. Zloglasni poroci koje je Tetzel imao nisu sprječili da bude izabran kao nositelj tih pomilovanja drugim čišćim dušama, i nikakvo mu se pretjerivanje nije činilo prevelikim, tako da donese novac u njegove blagajne. On je izjavio da je crveni križ, koji ga je pratilo gdje god je išao, imao jednaku učinkovitost kao i Kristov križ—da nije postojao grijeh koji je tako velik a da ga on nije mogao otpustiti. Oprosti spašavaju ne samo žive, oni također spašavaju i umrle. Istog trenutka kada novac padne na dno škrabice, duša bježi iz Čistilišta i bježi slobodna u nebo. Takve su bile neke od njegovih bogohulnih izjava. Bila je uspostavljena redovita ljestvica cijena. Poligamija košta šest dukata; svetogrđe i kleveta, devet; ubojstvo, osam; vraćanje, dva. Takva otvorena i besramna prodaja, više je od bilo čega drugog, vodila do Reformacije. Oprosti su se nastavili davati, ne samo za čin obožavanja, nego također i za priloge novca crkvi; međutim javna i otvorena prodaja oprosta sada je zabranjena, uglavnom, od strane rimske Crkve.“

Jedan drugi pisac citirao je nadalje Tetzelov jezik:

„Približite se i ja ћу vam dati pisma uredno zapečaćena, posredstvom čega ће vam grijesi koje odsada poželite napraviti biti svi oprošteni. Ne postoji grijeh koji je tako velik kojeg oprost ne bi mogao otpustiti. Platite, samo platite puno i bit ће vam oprošteno. Vi svećenici, vi plemenitaši, vi obrtnici, vi žene, vi djevice, vi mladići, poslušajte vaše preminule

roditelje i prijatelje, koji vas zovu sa dna ponora, „Mi trpimo užasno mučenje; i mala milostinja će nas oslobođiti. Vi možete dati, zar ne? Sa deset groša možete oslobođiti vašega oca iz čistilišta. Naš Gospodin Bog više se ne ophodi s nama kao Bog—On je dao svu moć papi.“

Sljedeće je dano kao preslika praznine koju je koristio Tetzel—popunjavalo se sa imenom kupca, njegovih grijeha, itd.:

„Naš Gospodin Isus Krist smilovao ti se...i oslobađa te sa zaslugama svojih najsvetijih patnji. Ja na temelju Apostolske moći koja je mi je povjerena, razrješujem te od svih...ekscesa, grijeha i zločina koje si možda napravio, koliko god veliki i ogromni oni mogli biti, i koje god vrste...Oslobađam te boli koje si trebao trpjeti u čistilištu,...Ja te obnavljam do nedužnosti i čistoće tvog krštenja, tako da će, u trenutku smrti, vrata mjesta mučenja biti zatvorena od tebe, i vrata raja će ti biti otvorena. I budeš li živio dugo, ova će milost ostati nepromjenjena sve do tvog kraja. U ime Oca, i Sina, i Svetog Duha, Amen. Brat John Tetzel, povjerenik, potpisao je ovo sa vlastitom rukom._____.“

Što se tiče neposredne sadašnjosti mi ne možemo reći, ali znamo da, su samo nekoliko godina od tada, tiskani oprosti sa pripadajućim cijenama bili držani za prodaju, na stolovima, u nekim od velikih rimokatoličkih crkava u Meksiku i Kubi.

**„I bilo joj je dano da se zarati sa svetima i da ih
pobjedi“—„Ugnjetavat će svete sluge Najvišega“**

Da li je papinsko krivotvoreno kraljevstvo držalo i pokazivalo moć nad uistinu posvećenom djecom Božjom, i pobjedilo ih—„ugnjetavajući ih“ kroz dugo razdoblje tlačenja, ili *drobeći* ih, kao što hebrejski tekst podrazumijeva? Mi odgovaramo, Da: svako sredstvo koje se može zamisliti bilo je uposleno da slomi sam duh pravog kršćanstva (Ivan 8:36; Gal. 5:1; 2.Kor. 3:17), i da se zamjeni sa duhom, učenjima, i

formama Antikrista. U početku je to bio manje otvoren napad na vjerne, a više polagani, uporni, *meljuće* tlačenje, koje se točnije bavilo sa protivničkim učiteljima; i iscrpljivanje strpljenja i također vjere mnogih. To uporno umaranje, i ugnjetavanje, dobro su ilustrirani sa uspostavom Ispovijedanja, u kojem Antikrist nije samo uzeo na znanje svaki kriticizam, i svaku riječ prigovora na taj sistem, izgovoren na saslušavanju onog koji se ispovijeda, nego ga je pod prijetnjom budućih kazni primorao da prizna i da se pokaje za bilo koju protivničku misao ili postupak. To je uskoro dobilo podršku civilnih vlasti, i to u tolikoj mjeri da se je izustiti bilo kakav protest protiv crkve moglo protumačiti kao izdaja civilne vlasti, a što je bilo potvrđeno papinskim autoritetom.

U prvom mlazu papinskog zanosa, ljudi su kao cijelina bili nominalni članovi crkve ili inače pogani; i od svih koji su ispovijedali Krista očekivalo se da se prilagode običajima i propisima postupno samo-uzvisujuće hijerarhije. Pogreška, uvijek popularnija od istine, kada se izdigla do utjecaja i moći, tjerala je, propisivala i učinila ozloglašenom istinu, i sve koji su je držali. Bilo je to vrijeme kada je, kako je prikazano u Otkrivenju, prava Crkva (žena) pobjegla u pustinju—u izoliranost (Otkr. 12:6)—izopćenje zbog njene vjernosti istini, i pravom Gospodinu i Glavi Crkve. U to vrijeme, kada su se otpadnici uzvisili kao kneževi, ponizni su sveci doživljavali ono na što ih je Gospodin upozorio, kao i sve koji žele živjeti pobožno (u ovo sadašnje vrijeme), da trebaju očekivati, naime, progonstvo. Snaha je bila protiv svekrve, otac protiv sina, i brat protiv brata; i čovjekovi su neprijatelji često uistinu bili oni iz njegovog kućanstva. Može li išta biti koncipirano mnogo sličnije *ugnjetavanju i zatiranju* svetaca Svevišnjega od takvog pravca postupanja, na kojem se ustrajalo stoljećima?

Da bi smo dobili ideju o okrutnosti i nemilosrdnosti ovog progonstva, ponovno moramo otvoriti stranice povijesti.

Progonstva kršćana pod poganskim Rimom nisu bila dostoјna usporedbe s onima pod papinskim Rimom, bila su rjeđa, ograničenija u opsegu i manje ozbiljnijima. Navedeno je, po autoritetu ranih kršćana, da se je većina rimskih sudaca koji su u provincijama provodili autoritet cara, ili od senata, i u čijim su rukama bili život i smrt, ponašala poput ljudi poliranih manira i liberalnog obrazovanja, koji su poštovali pravila pravde. Oni su često odbijali omraženi zadatak progonstva, odbacivali optužbe protiv kršćana s prezirom (poput Pilata i Heroda koji su to nastojali u slučaju našeg Gospodina—Luka 23:14-16, 20, 22; Mat. 27:24), ili su predlagali otpuženim kršćanima neku pravnu izliku. Kada je to bilo moguće, oni su češće koristili svoju moć za olakšanje a ne za tlačenje kršćana; i poganski su tribunali često bili sigurno utočište od njihovih Židovskih optužitelja.* Okrutno progonstvo pod odvratnim tiraninom Neronom, koji je spalio neke od kršćana da odvrati javnu sumnju na sebe, predstavlja neke od najmračnijih stranica u povijesti Poganskog Rima; međutim žrtava je bilo relativno nekolicina. Žrtve poganskog progonstva nisu bile zajednice općenito, nego ugledni pojedinci. Ta progonstva vodećih predstavnika, čak, nisu niti bila toliko mnogo određena, uporna odlučnost protivljenja od strane vladavine već kao posljedica nekontrolirane popularne buke, probuđene praznovjerjem, pa se vladarima činilo potrebnim napraviti zadovoljštinu u interesu mira i reda. Nekoliko slučajeva koji to ilustriraju pronađeni su u karijeri Apostola Pavla, isto tako kao i drugih proroka. Vidi Djela 19:35-41; 25:24-27; 26:2, 3, 28. Čak i oni više općenitiji

* Gibbon, 2. svezak, stranice 31-33.

progoni, pod rimskim carevima, trajali su samo kratka razdoblja, osim ono pod Dioklecijanom, koje je trajalo s različitom oštrinom deset godina. Između tih progona stava često su bila duga razdoblja mira i tišine. Pod carevima, premda znatno maltretirano, kršćanstvo nije bilo uništeno, nego kao što smo vidjeli, uvelike je napredovalo.

Koliko su drugačija papinska progona stava, koja nisu bila usmjereni samo na ugledne protivnike već na sve, i koja progona stava nisu trajala samo jedino nekoliko mjeseci, nego neprestano! Što je pod Poganskim carevima bilo prolazni bijes ili ludilo, pod papama je bilo smanjeno na redoviti sistem, oživljen vjerskim fanatizmom i spletarskom ambicijom—nadahnuto Sotonskom revnošću, snagom i okrutnošću koja je bez premca u analima povijesti. Otpadnička crkva odložila je mač duha, i uhvativši se mišice carstva, okrenula svoja fizička oružja sa nemilosrdnim bijesom na svakog slabijeg protivnika koji je stajao na putu njenoj ambiciji; dok se udvarala, laskala i zavodila one na vlasti sve dok nije zadobila njihovo povjerenje i usurpirala njihovo mjesto i moć.

I paganstvo i hereza tada su postali podložni progona stvu—posebno potonje. Nazovikrščansko svećenstvo, kaže Edgar, „pogrešno je primjeno zakone Židovske teokracije, i transakcije Židovskih anala, za nekršćansku i baznu svrhu buđenja demona progona stva protiv propadajućih ostataka grčkog i rimskog [poganskog] praznovjerja...Oni su rastopili drevno tkivo Politeizma i prenijeli njegove prihode na korištenje crkvi, vojsci i državi...Paganstvo je bilo izbačeno sa rimskog teritorija...Prisila je općenito bila zamjenjena za uvjerenje, i strah za evanđelje. Neko porumeni od stida kada čita Symmachusa i Libaniusa, dvojice poganskih govornika, koji mole za *razum* i *uvjeravanje* u

propagiranju vjere, dok Teodozije i Ambrozije, kršćanski car i kršćanski biskup, pozivaju na nasilje i ograničenje.

Po usponu Konstantina do suvereniteta Rima, on je bio sklon tolerirati sve religije, kao što je bilo pokazano proslavljenim Milanskim ediktom, koji je dao *vjersku slobodu* svakom pojedincu u Rimskom Carstvu. Takva mjera trebala je biti pozdravljena s radošću od kršćanske Crkve, koja je toliko čeznula za slobodom od prethodnih progonstava; ali to nije bilo slučaj. Pravi duh kršćanstva odstupio je, i sada je ambicija crkve bila uzvisiti se što je brže moguće drobeći svaku iskru slobode i podlažući sve pod svoje noge. U skladu s tim, Gibbon* kaže, „Njegovi [Konstantinovi] crkveni službenici uskoro su pronašli način da smanje nepristranost magistrata, i da probude revnost sljedbenika;... i on je ugasio nadu mira i tolerancije, od trenutka kad je okupio tri stotine biskupa unutar zidova palače.“ Car je bio uvjeren da objavi da se oni koji se suprotstavljaju sudu ovog svećeničkog tijela u stvarima vjere trebaju pripremiti za neposredno progonstvo. Bilo je objavljeno da su njihove odluke bile božanskog autoriteta. Ovaj duh netolerancije uskoro je sazrio u gorko i nemilosrdno progonstvo. Konstantin je izdao dva kaznena zakona protiv hereze, i njegov su primjer slijedili sljedeći carevi—Valentinijan, Gracijan, Teodozije, Arkadije, i Honorije. Teodozije je objavio petnaest, Arkadije dvanaest, i Honorije ne manje od osamnaest od tih odredbi. Ti su zapisani u Teodozijevim i Justinijanovim kodeksima, na sramotu njihovih svećeničkih i carskih autora.

Ono što je Antikristu bilo milo zvati herezom (većina čega je bila istina i pravednost koje su nastojali zgaziti) bila je

* 2. svezak, 236. str.

svrstana kao gora od nevjere, i kraljevi, carevi i teolozi su se suprotstavljali oboma; i Inkvizicija je progonila i jedno i drugo, posebno ono prvo. Kada je s početkom trinaestog stoljeća, došlo do oživljavanja učenja, i ljudi su se počeli buditi od sna i uznemiravajućih snova „mračnih vjekova,“ oni iz čijih umova istina nije bila u potpunosti izbrisana bili su stimulirani, i standard istine bio je podignut kao otpor groznim pogreškama Antikrista. Tada je progoniteljski duh Antikrista bio izazvan na žestoko djelovanje, da zdrobi oporbu.

Kraljevi i kneževi koji su drhtali za sigurnost svojih kruna, da ne bi u bilo kojoj mjeri izazvali papino nezadovoljstvo, i čija su kraljevstva mogla biti stavljena pod zastrašujuća isključenja iz crkve, ako bi oni i njihov narod odbili pružiti apsolutnu poslušnost papinim zapovijedima, zakleli su se da će *iskorijeniti herezu*, i bili su napućeni da očiste iz svojih provincija heretičku izopačenost, sa strahom da im se ne otme njihova vlast; i onim grofovima koji nisu pružili pomoć u djelu progona, bila su oduzeta njihova imanja. Kraljevi i kneževi, nisu stoga kasnili u svojim naporima da se usklade sa nalazima papinstva, i grofovi i njihovi vazali bili su u njihovoј službi, da pomognu u djelu uništenja.

Čak i prije tog buđenja, još 630. A.D. Koncil u Toledu primorao je kralja Španjolske, pri njegovom zauzimanju prijestolja, da se zakune da neće tolerirati nikakve heretičke podanike na Španjolskim područjima vlasti; i bilo je objavljeno da bi suveren koji bi prekršio takvu zakletvu „bio proklet u očima vječnog Boga, i postao gorivom vječnog ognja.“ Međutim zastrašujuća važnost takvih zahtjeva bila je u punoj mjeri ostvarena kada je buđenje počelo, i kada je Antikrist bio na vrhuncu svoje moći.

Vijeće u Oksfordu 1160 predalo je grupu Valdenza, koji su emigrirali iz Gaskonija u Englesku, k svjetovnoj mišici za kaznu. U skladu s time, Kralj Henrik II naredio je da ih se, muškarce i žene, javno išiba, žigoše na lice sa užarenim željezom, i odvuče, polugole, izvan grada usred ciče zime; i nikome nije bilo dopušteno da im pokaže samilost ili im ukaže i najmanju milost.

Frederik, Njemački car, 1224. A.D. osudio je heretike svakog opisa, žive, na plamen, konfiscirao njihovu imovinu, i njihovo potomstvo, osim ako ne postanu progonitelji, na sramotu. Luj, kralj Francuske, 1228. A.D., izdao je zakone za istrebljenje hereze, i proveo njihovo izvršenje. Prisilio je Raymonda, grofa iz Toulousea, da poduzme istrebljenje hereze sa područja svoje vlasti bez da poštedi prijatelja ili vazala.

Od najranijeg prisvajanja moći koje se postupno razvilo u papinski sistem, bio je napravljen otpor; međutim taj je otpor došao od samo nekolicine vjernih, čiji je utjecaj ostavio mali dojam na neodoljivi val svjetovnosti koji je zapljušnuo crkvu. Postupno, kako su razabrali pogrešku, neki su se tiho povukli od velikog otpada, da obožavaju Boga u skladu s diktatom savjesti, čak pod rizikom progona. Među njima su bili značajni neki, kasnije nazvani Valdenzi, Albigensi, Wycliffiti i Hugenoti. Oni su, premda nazvani sa različitim imenima imali, već prema onome koliko mi možemo prosuditi, zajedničko porijeklo i zajedničku vjeru. „Valdenzijanizam,“ kaže Rainerous (3.4), poznati Inkvizitor iz trinaestog stoljeća, „je najdrevnija hereza; i postojala je, prema nekim, od dana [pape] Silvestra, a prema nekim, od dana apostola.“ Silvestar je bio papa kad je Konstantin bio car i priznao kršćanstvo; i tako vidimo da istina nije bila bez svojih pristaša od početka,

koji su se, premda skromni i nepopularni, odlučno oduprili papinstvu, i papinskim doktrinama čistilišta, štovanja likova, zazivanja svetaca, obožavanja Djevice Marije, molitve za mrtve, transupstancijacije, celibatu svećenstva, indulgencijama, misi, itd., i nisu odobravali hodočašća, blagdane, paljenje tamjana, sveti ukop, korištenje svete vodice, svećeničko ruho, monaštvo, itd., i držali su da bi se trebalo primiti učenje Svetog Pisma, nasuprot tradicijama i tvrdnjama rimske Crkve. Oni su smatrali papu kao poglavara svih pogreški, i tvrdili su da se otpuštenje grijeha može dobiti jedino kroz zasluge Gospodina Isusa.

Vjera i djela tog naroda bila su temelj za reformaciju, i protest protiv pogreške, davno prije Luterovih dana; i oni su, i drugi protivnici Rimokatolicizma, bili lovina i omraženi i proganjani s nemilosrdnim bijesom, od strane papinskih izaslanika. Valdenzi i Albigenzi bili su među najbrojnijim tijelima Protestanata protiv papinstva; i kada je došlo doslovno buđenje u trinaestom stoljeću, svjetlo je zasjalo uglavnom od njih, premda se odražavalo i pojačalo iskazima Wycliffa, Hessa, Luthera, i drugih. I njihova učenja, potpomognuta sa jednostavnošću i moralom, zasjala su s većim sjajem za razliku od pompoznog ponosa i očiglednih nemoralnosti tada uzvišenog papinstva.

Tada su pape, koncili, teolozi, kraljevi, križari i inkvizitori kombinirali svoje đavolske snage da istrijebe svakog protivnika, i da ugase i najmanju zraku svjetla svitanja. Papa Inocent III prvi je poslao misionare u okruge u kojima su učenja Albigenza stekla uporište, da propovijedaju Rimokatolicizam, čine čuda, itd.; no utvrdivši da su ta nastojanja bila bezuspješna, on je objavio križarski rat protiv

njih i ponudio svima koji budu sudjelovali u njemu oprost od svih grijeha i neposrednu putovnicu za nebo bez prolaska kroz čistilište. S punom vjerom u papinu moć da daruje obećane nagrade, pola milijuna ljudi—Francuza, Njemaca, i Talijana—okupilo se oko znaka križa, za obranu Katolicizma i istrebljenje hereze. Zatim je uslijedila serija bitki i opsada pokrivači prostor od dvadeset godina. Upali su u grad Beziers i uzeli ga 1209. i građane, bez obzira na dob ili spol, pogubili su mačem njih negdje oko šezdeset tisuća, kako su izvjestili neki povjesničari. Krv onih koji su pobegli u crkve, i tamo bili ubijeni od svetih križara, natopila je žrtvenike i tekla ulicama.

Lavaur je bio opkoljen 1211. A.D.. Upravitelj je bio obešen na vješalima, i njegova žena je bila bačena u zdenac i zdrobljena kamenjem. Građani su svi bili bez diskriminacije pogubljeni, četiri stotine ih je bilo živo spaljeno. Cvatuća zemљa Languedoc bila je opustošena, njezini gradovi zapaljeni, a njezini stanovnici odnešeni vatrom i mačem. Procijenjeno je da je stotinu tisuća Albigenza palo u jednom danu; i tijela su im bila skupljena na hrpu i spaljena.

Sav ovaj nered u krvi i podlosti bili su učinjeni u ime religije: po izjašnjenu na slavu Božju i za čast crkve, ali u stvarnosti kao podrška Antikristu, koji sjedi u hramu Božjem [crkvi], pokazujući se da je bog—moćni—sposoban da pobijedi i uništi svoje neprijatelje. Svećenstvo je zahvaljivalo Bogu za djelo uništenja, i bila je komponirana i otpjevana himna hvale Bogu za slavnu pobjedu kod Lavaura. Strašno krvoproljeće kod Beziersa smatralo se kao „vidljivi sud s neba“ na herezu Albigenzianizma. Križari su prisustvovali velikoj misi u jutro, i nastavili su kroz cijeli dan pustošiti zemlju Languedoc i ubijati njene stanovnike.

Imajmo na umu, međutim, da su ti otvoreni križarski ratovi, protiv Albigenza i Valdenza, bili poduzeti jednostavno zbog toga što je tzv. „hereza“ uhvatila korijena u velikim djelovima tih zajednica. Bila bi velika pogreška prepostaviti da su križarski pohodi bili jedino progonstva: tiha, postojana *gnječenja pojedinaca*, sve skupa brojeći tisuće, po cijelom papinskom području vladanja, nastavila su se—zatirući svece Najvišega.

Karlo V, Njemački Car i Kralj Španjolske i Nizozemske, progonili su prijatelje Reformacije po cijelom svom ogromnom području vladanja. Uz podršku Sabora iz Wormsa, on je izopćio Lutera, njegove sljedbenike i njegove spise; i osudio je sve koji bi pomogli Luteru ili čitali njegove knjige, na konfiskaciju njihove imovine, zabranu carstva i kaznu za veleizdaju. U Nizozemskoj su trebali odrubiti glave ljudima koji su slijedili Lutera, i žene su trebale biti žive spaljene ili ako su bile tvrdoglove da budu predane plamenu. Premda je ovaj veliki zakon bio suspendiran, rad smrti u svim njenim užasnim oblicima nastavio se. Vojvoda od Alve hvalio se pogubljenjem 18 000 Protestanata u šest tjedana. Paolo procijenjuje broj koji je u Nizozemskoj bio pogubljen zbog njihove religije na 50 000; i Grotius daje listu Belgijskih mučenika od 100 000. Karlo je na svojoj smrti, u posljednjem dahu, potaknuo svog sina Filipa II, da nastavi i dovrši djelo progonstva i uništenja hereze koje je on bio započeo—koji je savjet Filip odmah poslušao. On je s bijesom stimulirao duh progonstva, predavajući Protestante plamenu bez diskriminacije ili samilosti.

Franjo i Henrik, Francuski kraljevi, slijedili su primjer Karla i Filipa u njihovoј revnosti za Katolicizam i istrebljenje hereze. Masakri u Merindolu, Oranžu i Parizu su snažni primjeri njihove revnosti za Antikristovu stvar. Masakr u Merindolu,

kojeg je planirao Francuski kralj i odobrio Francuski parlament, bio je predan predsjedniku, Opeli, na izvršenje. Predsjedniku je bilo povjereno da pogubi populaciju, spali gradove i razruši dvorce Valdenza, kojih je veliki broj živio u tom dijelu. Rimokatolički povjesničari priznaju da su u skladu s tim zadatkom tisuće, uključujući muškarce, žene i djecu, bili masakrirani, dvadeset i četiri grada uništена, i zemlja je ostala prazna i opustošena. Muškarci, žene i djeca pobjegli su u šume i planine radi sigurnosti i progonili su ih i pogubili mačem. Mnogi koji su ostali u gradovima suočili su se sa istom ako ne i gorom sudbinom. Pet stotina žena bilo je bačeno u staje koje su bile zapaljene, i kada bi tko skočio s prozora oni bi ga dočekali na vrhovima kopalja. Žene su bile silovane i djeca mučena pred svojim roditeljima, koji su bili bespomoćni da ih zaštite. Neki su bili bačeni kroz provalije i tako bili raskidani a druge su vukli razgoličene po ulicama.

Masakr u Oranžu, 1562. A.D. bio je sličnog karaktera kao i onaj u Merindolu i katolički su ga pisci detaljno opisali. Talijanska vojska koju je poslao papa Pio IV dobila je zapovijed da pogubi muškarce, žene i djecu; i zapovjed je bila izvršena sa užasnom okrutnošću. Bespomoćni heretici bili su pogubljeni mačem, strmoglavljiniani sa stijena, bacani na kuke i bodeže, vješani, pečeni na sporoj vatri i izloženi sramoti i mučenju svakakve vrste.

Masakr u Parizu na Dan sv. Bartolomeja, 24. kolovoza 1572. A.D., bio je jednak po okrutnosti, ali veći u opsegu, masakrima u Merindolu i Oranžu. Katolički povjesničari su i to detaljno opisali, od koji ga je jedan, Thuanus, stigmatizirao kao „divlju okrutnost, koja je bez presedana u cijeloj antici.“ Zvonjava zvona u ponoć, 23. kolovoza, dala je znak za uništenje, i zastrašujuće scene Merindola i Oranža počele su se

ponovno redati protiv omraženih Hugenota. Karneval smrti trajao je sedam dana; gradom je tekla ljudska krv; dvorište je bilo puno poklanih u hrpama po kojima su kralj i kraljica gazili sa ekstremnim zadovoljstvom. Tijelo Admirala Colignya bilo je vučeno po ulicama; i rijeka Seina bila je prekrivena sa plutajućim mrtvim tijelima. Izvještaji o broju ubijenih variraju od 5 000 do 10 000. Djelo uništenja nije bilo ograničeno na Pariz, nego se raširilo nadaleko kroz cijelu Francusku državu. Prethodnog su dana u svim pravcima bili izaslani posebni glasnici sa zapovijedi o sveopćem masakru Hugenota. Slične su se scene ponavljale u gotovo svim provincijama, i procjene broja ubijenih variraju od 25 000 do 70 000.

U tim užasnim scenama krvoprolića Antikrist je našao ekstremno zadovoljstvo. Papa i njegov dvor likovali su zbog pobjede Katolicizma nad Valdenzijanizmom kod Merindola, i opaki Opela bio je nazvan „braniteljem vjere i herojem kršćanstva.“ Francuski je kralj otisao na misu, i prinio svečane zahvale Bogu za pobjedu nad i masakr Hugenota u Parizu. To krvoproliće, odobreno od Francuskog kralja i parlamenta i rimokatoličkih podanika, bilo je vjerovatno na izravan poticaj pape i papinske hijerarhije. Da je to bilo nadasve odobravano, u najmanju ruku, očito je iz činjenice da su na papinskom dvoru vijesti bile primljene sa velikim radovanjem. Papa, Grgur XIII, otisao je u veličanstvenoj procesiji u crkvu sv. Luje da iskaže zahvalnost Bogu za tu značajnu pobjedu. On je odmah proglašio jubilej, i poslao nuncijsku na Francuski dvor, koji je u papino ime pohvalio „junačko djelo o kojem se toliko dugo razmišljalo i koje se tako sretno izvršilo za dobro vjere.“ Kralj je dao napraviti medalju u sjećanje na masakr, koja je nosila natpis, „*Pietas Excitavit Justitiam*“—Pobožnost Uzbuduje Pravdu.

Medalje koje su bile spomen na događaj bile su skovane u papinskoj kovnici pa papinoj naredbi. Jedna od tih je sada izložena u Memorial Hall, Philadelphia, Pa. Njezino naličje predstavlja povišeni kip pape i skraćeni natpis, „*Gregorius XIII, Pontifex Maximus Anno I,*“ prva godina njegovog pontifikata, naime, 1572 A.D. Na poleđini te medalje je prikaz anđela uništavatelja, koji nosi u lijevoj ruci križ, i u desnoj ruci mač, pred kojim, je prikazana oborenna i bježi, grupa Hugenota, muškaraca, žena i djece, čija lica i figure izražavaju užas i očaj. Pod tim se nalaze riječi, „*Ugonottorum Strages 1572*“—što znači, „Pokolj Hugenota, 1572.“

Slika sv.bartolomejskog masakra obješena je u Vatikanu. Imala je svitak na vrhu, na kojem su bile upisane, na Latinskom, riječi koje znače, „*Pontif odobrava udes Kolignija.*“ Koligni je bio istaknuti voda Hugenota i jedan od prvih koji je trebao biti smaknut. Nakon što je bio ubijen, bila mu je otkinuta glava sa tijela i poslana kraljici (ona ju je balzamirala i poslala kao trofej u Rim), dok mu je tijelo bilo vučeno kroz Pariške ulice. Kralj je ubrzo nakon toga bio zahvaćen sa užasima kajanja od čega se nikada nije oporavio. Zabilježeno je da je rekao jednom od svojih povjerljivih liječnika, „Ja ne znam što mi se dešava, ali u umu i tijelu tresem se kao od groznice. Čini mi se da mi se svakog trenutka, bilo da hodam ili spavam, prikazuju ta izmasakrirana tijela sa strašnim licima i prekrivena krvlju.“ On je umro u velikoj agoniji, prekriven sa krvavim znojem.

Antikrist je 1641. proglašio „rat religiji“ u Irskoj, i pozvao je narod da masakrira Protestante sa svim raspoloživim sredstvima koja su im na raspolaganju. Zaluđeni narod čuo je tu zapovijed kao glas Božji, i nisu bili spori da izvrše svoj

zadatak. Protestantska krv tekla je slobodno cijelom Irskom, kuće su im bile pretvorene u pepeo, gradovi i sela bili su gotovo uništeni. Neki su bili prisiljeni ubiti vlastite rođake, a potom da se sami ubiju—posljednje riječi koje su čuli u svojim ušima bila su jamstva svećenika, da su njihove smrtne agonije samo početak vječnog mučenja. Tisuće su umrle od hladnoće i gladi, dok su nastojali emigrirati u druge zemlje. Kavana, put je koji je sve zajedno bio umrljan nekih 20ak km sa krvavim tragovima ranjenih bjegunaca; šezdeset djece bilo je ostavljeno u bijegu, od strane roditelja koje su žestoko lovili, i bilo je objavljeno da bi ako bi bilo tko pomogao tim malima bio pokopan pokraj njih. Sedamdeset odraslih bilo je živo spaljeno kod Fermaugha, i sedamdeset dvoje kod Kilkennya. Samo u pokrajini Ulster, bilo je ili izmasakrirano ili protjerano iz Irske oko 154 000 Protestantata.

O'Niel, nadbiskup Irske, proglašio je to „pobožnim i zakonitim ratom,“ i papa (Urban VIII) je Svibnja, 1643. izdao bulu, odobravajući, „potpuni i apsolutni otpust svih njihovih grijeha,“ svima onima koji su uzeli udjela u „galantnom vršenju onog što je ležalo pred njima, kako bi istrijebili i potpuno iskorijenili zarazan kvasac heretičke zaraze.“

Inkvizicija ili „Sveti ured“

Dominiku, vodećem duhu u ovom križarskom pohodu, pripisana je čast za izmišljanje paklene Inkvizicije, iako je Benediktu, koji je revan u pripisivanju časti sv. Dominiku da je bio prvi Inkvizicijski General, dvojbeno da li je ideja sama najprije bila predložena papi Inocentu ili Svetom Dominiku. Prvi je put bila uspostavljena od pape Inocenta III, 1204 A.D.

Sv. Dominik bio je čudovište, lišeno svakog osjećaja samilosti, koji kao da je pronalazio svoj glavni užitak u scenama mučenja i patnje. Tijekom križarskog pohoda protiv Albigenza, sa raspelom u ruci on je predvodio i ohrabrvao svete ratnike na djela smrti i uništenja. Inkvizicija ili Sveti Ured je danas sud u Rimokatoličkoj Crkvi za otkrivanje, suzbijanje i kažnjavanje hereze i drugih kaznenih djela protiv Crkve u Rimu.* Međutim u danima Dominika nije postojao pravni sud, niti su instrumenti mučenja bili dovedeni do savršenstva sve do kasnijih dana. Međutim, Dominik, je bez takve mašinerije, pronašao obilje sredstava za mučenje, u dislociranju zglobova, trganju živaca, u razdiranju udova svojih žrtvi, i u spaljivanju na lomači onih čija su uvjerenja bila nikakvim sredstvima neuzdrmana, i koji se ne bi odrekli svoje vjere i slobode.

Dobivši zadatak od pape Inocenta, da kazni s konfiskacijom, progonstvom i smrću heretike koji ne bi primili njegovo evanđelje, Dominik je stimulirao civilne sude i stanovništvo da masakriraju heretičke Valdenze; i on je u jednoj prilici predao plamenu stotinu i osamdeset Albigenza. Zbog takve vjernosti u službi Antikrista bio je kanoniziran kao svetac, i danas ga Rimokatolici štuju i mole mu se. Rimski brevijar (nešto poput molitvenika), ukazujući na sv. Dominika, hvali, „njegove zasluge i učenja koja su prosvjetila crkvu, njegovu domišljatost i vrlinu s kojima je svrgnuo Tuluske heretike, i mnoga njegova čuda koja su išla toliko daleko da je čak podizao mrtve.“ Rimski Misal (koji obuhvaća službe povezane sa upravljanjem Gospodinovom večerom) veliča njegove zasluge, i moli za materijalnu pomoć po njegovom zagovoru. Tako Antikrist i dalje podupire i nagrađuje čašću svoje vjerne heroje.

* Stolica svetog Petra, 589. str.

Bilo bi nemoguće ukratko prenijeti bilo koje odgovarajuće poimanje užasa Inkvizicije, ili užasnog straha kojeg je ona nadahnula među ljudima. Oni koji nisu bili glasni u slavljenju Antikrista, ili su se odvažili kritizirati njegove metode, bili su osumnjičeni za herezu; i takve su osobe, bez upozorenja ili zadovoljštine, bili podložni zatvaranju u tamnici za nedogledno vrijeme do povoljnog razdoblja za suđenje—i tužitelj i tužba bili su im jednako nepoznati. Postupci ovih suđenja bili su vođeni u tajnosti, i često je bilo korišteno mučenje kako bi se iznudilo priznanja. Nanešena mučenja bila su gotovo previše užasna da ih se prizna u ovom dobu i zemlji slobode, ipak njihova je realnost potvrđena dokazom kojeg čak niti Katolički povjesničari ne mogu poreći; i njihovi uzaludni pokušaji da se ispričaju za njih imaju tendenciju da samo potkrijepe dokaz. Instrumenti mučenja, relikvije Inkvizicije, još uvijek postoje što bi učinilo uzaludnim bilo kakav demant. „Sveti Ured“ je čak bio uposlio liječnike da promatraju proces mučenja i da ga zaustave kada bi se činilo vjerovatnim da bi smrt mogla oslobođiti patnika; i žrtvi je bilo omogućeno da se djelomično oporavi, da bi mučenje moglo biti primjenjeno drugi ili čak treći puta. Ta mučenja nisu uvijek bila nanesena kao kazne za djelo krivovjerja: ona su općenito bila u svrhu poticanja optuženog da prizna, odvrati druge ili ukaže na ulogu drugih, kao što je mogao biti slučaj.

Čak unutar ovog stoljeća, nakon što je Inkvizicija izgubila mnoge od svojih užasa, još uvijek je užasna. Povjesničar Napoleonskih ratova, opisujući zauzimanje Toledoa od njegove vojske, usput spominje otvaranje Inkvizičijskih zatvora, i kaže:

„Činilo se kao da su se otvorili grobovi, i blijedi likovi poput duhova izišli su iz tamnica koje su imale grobni miris. Čupave brade visile su preko prsiju, i nokti su narasli poput ptičjih kandži, unakaženi kosturi, koji su udisali sa trudom u prsima, po prvi puta nakon toliko

mnogo godina, sveži zrak. Mnogi od njih bili su svedeni na invalide, s glavom nagnutom prema naprijed i ramenima i rukama koje su visile krute i bespomoćne. Oni su bili zatočeni u jazbinama koje su bile tako niske da se nisu mogli uspraviti, i unatoč svoj brizi [vojnih] kirurga mnogi su od njih izdahnuli istog dana. Sljedećeg je dana General Lasalle detaljno pregledao mjesto, praćen sa nekoliko časnika svog osoblja. Broj strojeva za mučenje zaprepastio je čak i ljude koji su navikli na bojno polje, sa užasom.“

„U udubljenju u podzemnoj grobnici, susjedno od privatne dvorane za ispitivanja, stajao je drveni lik kojeg su napravile ruke redovnika a koji je predstavljao Djevicu Mariju. Pozlaćena slava obuhvaćala je njenu glavu, i u svojoj desnoj ruci držala je stijeg. Ono što je zapanjilo sve na prvi pogled kao nešto sumnjivo, je da bez obzira na njene svilene haljine, silazeći na svakoj strani s dovoljno pregiba od njenih ramena, ona bi nosila neku vrstu oklopa. Kad pogledamo izbliza izgleda da je prednji dio tijela bio popunjten sa iznimno oštrim čavlima i malim uskim oštricama noževa, i koji su bili okrenuti prema promatraču. Mišice i ruke bile su spojene, i stroj iza pregrade stavio je figuru u pokret. Jedan od slуга Inkvizicije bio je na zapovjed Geneneralu potaknut da radi s tim *strojem* kako mu je naloženo. Kada bi figura raširila svoje mišice, kao da bi pritisnula nekoga s puno ljubavi prema svom srcu, dobro popunjena naprtnjača Poljskog grenadira bila je napravljena da popuni mjesto žive žrtve. Lik bi je grlio sve bliže i bliže, i kada bi sluga, u skladu sa zapovijedima, učinio da figura raširi svoje ruke i vrati se u prijašnji položaj, naprtnjača je bila probušena do dubine od 5 do 7 cm, i ostala bi visiti na vrhovima čavala i oštrica noževa.“

Bili su izumljeni „stalci“ različitih vrsta, i primjenjeni kao sredstva za mučenje. Jedna od naj jednostavnijih metoda objašnjena je ovako: Žrtva, s koje je bila svučena odjeća, imala je svoje ruke pričvršćene sa tvrdim konopcem iza leđa, s kojim je, djelovanjem remenice, bila podignuta sa svojih nogu, na koje su

bili stavljeni utezi. Patnik bi nekoliko puta pao, i zatim naglim trzajem bio podignut, što bi dislociralo zglobove njegovih ruku i nogu, dok bi konopac s kojim je bio zaustavljen prodirao kroz drhtajuće meso do same kosti.

Nedavno je javnosti skrenuta pažnja na podsjetnik na takve strahote učinjene u ime Kristovo. Prostori štamparskih ureda biblijskih društava u Rimu bili su prebukirani, pa su morali iznajmiti veći prostor blizu Vatikana. Veliki i osebujan prsten privukao je pažnju, i ispitivanje je otkrilo činjenicu da je soba u kojoj su sada bili zaposleni sa tiskanjem Biblije—„mač duha, to jest riječ Božja,“ s kojom je Antikrist bezuspješno pokušavao tlačiti i ugnjetavati svece—bila soba jednom korištena od Inkvizicije kao komora za mučenje; remenica prstena koja je bila na njemu vjerovatno se koristila za vješanje mnogih jadnih, patnika koji su imali začepljena usta.

Oni koji su bili okrivljeni za herezu ponekada su bili osuđeni na ono što je bilo nazvano „Čin Vjere.“ Crkveni je autoritet prenio osuđenog svjetovnoj vlasti, dok je svećenstvo, glumeći milosrđe, molilo sud da pokaže samilost osuđenom, i držeći u ruci križ, molilo žrtvu da se pokaje i spasi svoj sadašnji i budući život. Suci su jako dobro poznavali svoju ulogu, i nisu pokazivali milosrđe nikome izuzev pokajnicima ; i tako stječući blagoslove i titule „Branitelj Vjere,“ i „Istrebljivač Heretika.“ Osuđeni „heretik,“ obučen u žutu odjeću oslikanu sa različitim likovima pasa, zmija, plamena i đavola, bio je vođen na mjesto pogubljenja, svezan na stup i predan plamenu.

Torquemada, još jedan slavni General Inkvizicije, dao je značajan primjer duha Antikrista. Rimokatolički pisci priznaju da je on prouzročio smrt deset tisuća dvije stotine i dvadeset (10 220) osoba, ljudi i žena, koji su bili spaljeni živi. Llorente, koji je tri godine bio Generalni Tajnik Inkvizicije, i imao pristup svim

dokumentarnim dokazima, u svojim Izvještajima, izdanim 1817 A.D. (4 sveska) pokazuje da je između 1481 i 1808 godine, naredbom samog „Svetog Ureda“, ne manje od 31 912 osoba bilo živo spaljeno, i gotovo 300 000 bilo mučeno i osuđeno da služe pokore. Svaka Katolička zemlja u Europi, Aziji i Americi imala je svoju Inkviziciju.

Mi ne možemo ovdje ući u trag Antikristovim progonstvima svega što je sličilo reformama, slobodi savjesti ili političkoj slobodi. Dovoljno je reći, da se to progonstvo proširilo na svaku zemlju gdje je papinstvo imalo uporište—na Njemačku, Holandiju, Poljsku, Italiju, Englesku, Irsku, Škotsku, Francusku, Španjolsku, Portugal, Etiopiju, Indiju, Kubu, Meksiku, i neke južnoameričke države. Prostor nam ne dozvoljava da recitiramo pojedinačne slučajeve koji bi služili da pokažu da su mnogi od mučenika bili pravi sveci i heroji, koji su pod najstrašnijim patnjama imali dovoljno milosti, i često bili u stanju, dok su umirali centimetar po centimetar, pjevati himne hvale i zahvaljivati pravoj Glavi prave Crkve, i poput njega, moliti se za svoje neprijatelje, koji su ih, kao što je on i prorekao, progonili njemu za volju.*

Niti ćemo mi, iz istih razloga, ići u pojedinosti svih zastrašujućih, mučnih, mučenja mrvarenjem, nanešenima nekim od Gospodinovih dragulja, zbog njihove vjernosti njihovim uvjerenjima. Procjenjeno je, od onih kojima je očito bio dat predmet temeljite istrage, da je papinstvo, tijekom prošlih tisuću tri stotine godina, izravno i neizravno prouzročilo smrt *pedeset milijuna ljudi*. I sigurno se može reći da su Sotonska i ljudska genijalnost bili oporezovani do krajnosti kako bi se izmislio nova i zastrašujuća mučenja, i za političke i vjerske protivnike

* Za one koji žele potpuniji izvještaj o tim zastrašujućim vremenima i scenama preporučamo Macaulay's History of England; Motley's Dutch Republic, D'Aubigne's History of the Reformation; White's Eighteen Christian Centuries; Elliot on Romanism; i Fox's Book of Martyrs.

Antikrista; potonji—Heretici—bili su proganjani s deset puta više bijesa. Pored općenitih oblika progonstva i smrti, kao što su vješanje, spaljivanje, utapanje, probadanje, izgladnjivanje i gađanje sa strijelama i oružjem, đavolska su srca razmišljala kako mogu utjecati na najdelikatnije i osjetljivije dijelove tijela, koji su sposobni za najveću bol; rastaljeno olovo bilo je izlijevano u uši; jezici su bili odsječeni i olovo izliveno u usta; bili su pripremljeni kotači na koje su bile stavljene oštice noževa tako da je žrtva mogla biti lagano sjeckana na komadiće; kuke i kliješta bili su ugrijani do crvenog usijanja i potom korišteni na osjetljivim dijelovima tijela; iskopali su oči; nokti sa prstiju su bili čupani sa željezom koje je bilo usijano; šupljine na koje su žrtve bile vezane bile su provrtavane kroz pete; neki su bili prisiljeni da skoče sa visine na duge šiljke koji su bili dolje utvrđeni, gdje su drhteći od bola, polako umirali. Nekima su napunili usta sa barutom, koji kada je bio zapaljen, je raznio njihove glave na komadiće; drugi su bili lupani sa čekićem i razbijeni na komade na nakovnju; u druge su koji su bili pripojeni na mijeh, upuhivali zrak sve dok se ne bi rasprsnuli; drugi su bili ugušeni do smrti sa raskomadanim komadima njihovih tijela; drugi sa urinom, izmetom, itd., itd.

Gotovo da se ne bi i povjerovalo u neka od tih đavolskih zvjerstava da nisu bila dobro potvrđena. Oni služe da pokažu na kakvu se zastrašujuću izopačenost može spustiti ljudsko srce; i kako slijep na ispravno, i na svaku dobru namjeru čovjek može postati pod utjecajem *krive, krivotvorene religije*. Duh Antikrista je razgradio i pokvario svijet kao što duh pravog Krista i moć i utjecaj pravog Kraljevstva Božjeg treba uzvisiti i oplemeniti srca i postupke ljudi—kao što će i učiniti, tijekom Milenija. To je u jednoj manjoj mjeri dobro prikazano s napretkom civilizacije, i porastom pravde i milosrđa, od kad se moć Antikrista počela smanjivati, a riječ se Božju počelo slušati i primjenjivati makar i malo.

Zaista, nijedno sredstvo koje možemo zamisliti nije toliko proračunato zavodilo i tlačilo čovječanstvo. Svaki izopačeni stav i slabost palih ljudi koristilo se kao prednost; stimuliralo se i pozivalo svaku nisku strast, i zadovoljenje tih strasti je bilo nagrađeno. Pokvareni su tako bili namamljeni i uvršteni kao njeni poklonici, dok su oni plemenitije grupe bili angažirani na drugi način—s izvanjskim i licemjernim pokazivanjem pobožnosti, samoodricanja i ljubavi pokazanim u njihovim redovničkim institucijama, koja su međutim služila jedino tome da odvedu mnoge takve sa staza vrline. Veseli i neozbiljni našli su dovoljno zadovoljenja u njenoj paradi i pokazivanju, njenoj pompi i ceremonijama; poduzetni i galantni u njenim misijama i križarskim pohodima; rasipni u njenim indulgencijama; i okrutni slijepi pristaše u njenom poduzimanju tlačenja njenih protivnika.

U užasu i čuđenju pitamo se, Zašto su kraljevi, i knezovi, i carevi, i narod u cijelini, dopustili takva zvjerstva? Zašto davno prije nisu ustali i smaknuli Antikrista? Odgovor nalazimo u Svetom Pismu (Otkr. 18:3): Nacije su bile *opijene* (ošamućene), izgubili su svoje osjete pijući *pomiješano vino* (učenje, pravo i lažno pomiješano) koje im je dala otpadnička crkva. Oni su bili zavedeni tvrdnjama papinstva. I, da kažemo istinu, oni su se samo djelomično probudili iz svog bunila; jer premda ambasadori kraljeva, padajući pred papom, ne čine to kao u prošlosti obraćajući mu se kao „Janje Božje koje oduzima grijeh svijeta,“ niti ga smatraju „Bogom koji ima moć nad svime na nebu i na zemlji,“ oni su ipak još uvijek daleko od toga da shvate istinu—da je papinstvo bilo, i da je, Sotonina krivotvorina pravog Kraljevstva.

Premda su kraljevi i vojnici umorni od takvog nehumanog rada, nije tako sa svetom (?) hijerarhijom; i mi nalazimo da Generalno vijeće Sienne, 1423. A.D. objavljuje da se širenje hereze u različitim djelovima svijeta događa zbog *popuštanja*

Inkvizitora—na uvodu Bogu, štetu Katolicizmu i propasti duša. Kneževi su bili podbuđeni, milosrđem Božjim, da *istrijebi* herezu da bi tako mogli umaknuti božanskoj osveti; i plenarni oprosti bili su darovani svima onima koji budu učestvovali u djelu uništenja ili dali oružje u tu svrhu. Ti su akti bili izdavani u crkvama svakog Šabata. I rimokatolički teolozi i povijesničari nipošto nisu bili nekolicina koji su mahali svojim pisaljkama u nesvetoj stvari opravdavanja, preporučivanja i hvaljenja progonaštva hereze. Bellarmine, na primjer, objavljuje da su se „apostoli suzdržali od pozivanja svjetovne mišice jedino zbog toga što u njihovim danima nije bilo kršćanskih kneževa.“ Doktor Dens, slavni rimokatolički teolog, izdao je djelo o teologiji 1758, koje papisti danas smatraju kao standardni autoritet, posebno na njihovim fakultetima, gdje rangira kao što Blackstone čini za engleski civilni zakon. Cijelo ovo djelo odiše progonaštvom. Ono osuđuje pokrovitelje hereze na oduzimanje imovine, protjerivanje iz zemlje, zatvaranje u zatvor, pogubljenje i lišavanje kršćanskog pogreba.

Jedno od ovlaštenih prokletstava izdano u Romish Pontifical, da bude korišteno protiv Protestanata, glasi kako slijedi:

„Neka ih Svetog Bog i svi njegovi sveti prokunu s prokletstvom s kojim su đavo i njegovi anđeli prokleti. Neka budu uništeni iz zemlje živih. Neka najgora smrt dođe na njih, i neka ih žive strovali u jamu. Neka njihovo potomstvo bude uništeno sa zemlje—s glađu, sa žeđi, i golotinjom i svom tjeskobom neka propadnu. Neka imaju sav jad i pošast i mučenje. Neka sve što imaju bude prokleti. Uvijek i svugdje neka su prokleti. I kada govore i kada šute neka su prokleti. Izvana i iznutra neka su prokleti. Od tjemena glave pa do stopala noge neka su prokleti. Neka oslijepi, neka ogluše, neka zanijeme, neka im se jezik zalijepi za nepce, neka im ruke ne rukuju, i neka im noge na hodaju. Neka svi udovi njihovog tijela budu prokleti.

Prokleti neka su, stojali ili ležali, od sada pa zauvijek; i neka stoga njihova svjetiljka bude uništena u prisutnosti Boga, na dan suda. Neka budu pokopani sa psima i magarcima. Neka gladni vukovi pojedu njihove leševe. Neka Đavo i njegovi anđeli budu njihovi prijatelji zauvijek. Amen, Amen; neka tako bude, neka tako bude.“

To je duh papinstva; i svi koji posjeduju duh pravog Krista trebali bi spremno prepoznati tu bazu krivotvorine.

S obzirom da pogreške doktrina leže u samim temeljima tih pogreški u vladanju, nema razloga posumnjati da ako bi okolnosti ponovno bile povoljne, doktrine nepromjenjene, da bi se njihov loš duh i loši plodovi za kratkim ponovno pokazali, u sličnim postupcima nepravde, tlačenja, praznovjerja, neznanja i progonstva; i bilo koje i sva zamisliva sredstva bila bi upotrijebljena da se posegne za obnovom, podržavanjem i proširenjem *krivotvorenog Kraljevstva Božjeg*. Kao dokaz toga citirat ćemo nekoliko slučajeva koje smo nedavno slučajno primjetili, kako slijedi:

U Ahuehuetitlanu, Guerero, Mexico, 7 kolovoza, 1887, Protestantski misionar domorodac, po imenu Abraham Gomez, i dvojica pomagača, bili su hladnokrvno ubijeni od strane domorodaca, na nagovor rimokatoličkog svećenika, Oca Vergara, koji je, slaveći misu prethodnog dana, pozivao svoje ljude kako se izvještava da „naprave primjer od tog sluge Sotoninog“ koji je došao među njih; dodajući da ga mogu „ubiti“ sa svom sigurnošću računajući na zaštitu šefa policije isto tako kao i svećenika. Svećenikova riječ bila je zakon zaslijepljenim ljudima, i civilnim vlastima. Osakaćeno tijelo jadnog misionara, ustrijeljeno i rasječeno na komade, vučeno je po ulicama, podvrgnuto svim vrstama poniženja, *upozorenje drugima*. Zato se nije mogla dobiti zadovoljština.

New York *Independent* je skrenuo pažnju na taj krvavi

masakr, pa je slijedio odgovor od Freemana, utjecajnog New Yorkškog rimokatoličkog časopisa:

„Oni [protestantski misionari] vide iskrene ljude kako kleče, na zvuk *Angelusa*, u čast Navještenja i Utjelovljenja. Biblija, će oni kažu, uskoro „izbrisati“ takvo „praznovjerje.“ Svijeća gori pred likom Majke Božje. „Ha!“ više misionar, „Mi ćemo uskoro poučiti neprosjećene da razbiju taj simbol!“ itd. Ako bi ubijanje nekoliko takvih misionara držalo takve kao oni kod kuće, mi bi smo bili gotovo—mi papisti smo toliko zli!—skloni reći: „Idemo plesati; radost neka bude neograničena.“

Svećenik po imenu C. G. Moule priča bolnu priču, koja je obišla tisak, o progonstvu, u Madeiri, Roberta Kelleya i onih koji su se obratili kroz njegov trud, a koji su, zajedno sa svojom djecom, gotovo jedna tisuća ljudi, pretrpjeli protjerivanje zbog primanja djelića istine.

U tzv. „Protestanstkoj Prusiji,“ Pastor Thummel je bio uhićen zbog „vrijedanja Rimokatoličke Crkve.“ On je izdao pamflet koji kritizira papinstvo, u kojem je jedno od „uvredljivih“ zapažanja bilo u smislu da je papinstvo otpad „izgrađen na praznovjerju i idolopoklonstvu.“

Nedavno su Karolini bili u sporu između Prusije i Španjolske, i papa se imenovao arbitrom ili sucem, da riješi spor. (Mnogo nas od toga podsjeća na njegovu prijašnju moć i vlast kao arbitra ili najvišeg suca nacijama.) Papa je odlučio u korist Španjolske. Ratnici, pedeset vojnika i šest svećenika bili su otpremljeni iz Španjolske; i po njihovom dolasku Mr. Doane, američki misionar, bio je zatvoren i odsječen od svakog kontakta sa svojim obraćenicima, bez razloga, osim što je odbio predati svoje misijsko djelo i imovinu svećenicima; i budući da otoci sada pripadaju Španjolskoj, a Španjolska pripada papi, ne može se tolerirati nijednu izuzev papinske religije.

Jedan gospodin, bivši Rimokatolik, piščev prijatelj, navodi da je nedavno, kad je putovao u Južnu Ameriku, bio napadnut s kamenjem i da je bilo nužno da pobegne kako bi spasio svoj život, jer nije skinuo kapu s glave niti klečao s mnoštvom, kada su rimski svećenici nosili raspelo i vojska prolazila ulicom. I nema sumnje da je svima koji čitaju dnevne novine još uvijek svjež u mislima, sličan slučaj, u kojem su tri Amerikanca bili udareni od strane svećenika, napadnuti od strane svjetine i uhićeni u gradu Madridu, Španjolska, za istu uvredu.

Converted Catholic citira sljedeće iz *Watchman*, rimokatoličkog časopisa koji se objavljuje u St. Louisu, Mo.: „Protestantizam! Želimo ga privući i raščetvoriti. Željeli bi ga nabiti na kolac i objesiti ga na gnijezdo vrana. Željeli bi ga rastrgati sa klijestima i zapaliti sa vrućim željezom. Ispunili bi ga sa otopljenim olovom, i uronili ga u paklenu vatru stotinu hvati duboku.“

U svijetu prošlosti, sasvim je vjerovatno da bi sa takvim duhom, kada bi posjedovali moć, Urednik *Watchmana* uskoro proširio svoje prijetnje preko „Protestantizma“ na osobe Protestante.

Nedavno je u Barceloni, Španjolska, po nalogu vlade, bio zapaljen veliki broj primjeraka Biblija—naravno na poticaj rimske crkve. Sljedeće, prevedeno sa *Catholic Banner*, tamošnjem organu papinstva, pokazuje da su oni odobrili i cijenili taj postupak. Rečeno je:

„Hvala Bogu da smo se konačno okrenuli prema vremenima kada su oni koji su propagirali heretička učenja bili kažnjeni s uzornim kaznama. Uskoro se treba dogoditi ponovna uspostava Svetog Suda Inkvizicije. Njena će vladavina biti još slavnija i plodnija u rezultatima nego u prošlosti. Naša Katolička srca prelijevaju se sa vjerom i entuzijazmom; i ogromna radost koju

doživljavamo, kako počinjemo žeti plod naše sadašnje kampanje, prelazi svu maštu. Kakav će to dan užitka biti za nas, kada vidimo Antiklerikalce kako se savijaju u plamenu Inkvizicije!"

Kako bi ohrabrili na drugi križarski pohod, isti časopis kaže:

„Mi vjerujemo da je u redu izdati imena tih svetih ljudi od čijih su ruku toliki mnogi grešnici trpjeli, kako bi dobri katolici mogli iskazivati *čast sjećanju na njih*:

Žrtve Torquemade

Muškarci i žene živi spaljeni	10,220
Simbolično spaljeni (slika ili lik te osobe)	6,840
Osuđeni na druge kazne	97,371

Žrtve Diega Deze

Muškarci i žene živi spaljeni	2,592
Simbolično spaljeni (slika ili lik te osobe)	829
Osuđeni na druge kazne	32,952

Žrtve kardinala Jimineza de Cisnerosa

Muškarci i žene živi spaljeni	3,564
Simbolično spaljeni (slika ili lik te osobe)	2,232
Osuđeni na druge kazne	48,059

Žrtve Adriana de Florencie

Muškarci i žene živi spaljeni	1,620
Simbolično spaljeni (slika ili lik te osobe)	560
Osuđeni na druge kazne	21,835

"Ukupno živih spaljenih ljudi za vrijeme 45 godina, djelovanja Generala Inkvizicije	35,534
Ukupno simbolično spaljenih	18,637
Ukupno osuđenih na druge kazne	293,533
Sveukupno:	347,704

Papinski Milenij

Kao što pravo Kraljevstvo pravog Krista treba trajati tisuću godina, tako se i papinska krivotvorina osvrće unatrag na razdoblje svog najvećeg napretka, koje je počelo 800 A.D. i završilo u svanuće sadašnjeg stoljeća, u ispunjenju Milenijske

vladavine prorečene u Otkr. 20. i razdoblje od tada, u kojem je papinstvo postepeno izgubilo svu svoju zemaljsku moć, pretrpjelo mnoga poniženja od nacija koje su ih prije podržavale, i izgubilo veliki dio svojih teritorija, prihoda i sloboda na koje su se dugo pozivali i posjedovali ih, Romanisti smatraju kao „malo vremena“ iz Otkr. 20:3, 7, 8, na kraju Milenija, tijekom kojeg Sotona treba biti odvezan.

I datumi koji obilježavaju početak i kraj papinskog Milenija neznanja, praznovjerja, i prijevare jasno su pokazani u povijesti. Rimokatolički pisac* tako ukazuje na početak tog vjerskog carstva: „Krunidba Karla Velikog kao Cara Zapada, od pape Lea 800 A.D. bilo je zaista početak Svetog Rimskog Carstva.“†

Premda je papinstvo bilo organizirano, kao vjerski sistem, davno prije, i čak bilo „podignuto“ na zemaljsku moć 539. A.D. ipak je Karlo Veliki bio taj koji je prvi u stvarnosti darovao i formalno *priznao zemaljsku vlast pape*. Kao što je Karlo Veliki bio prvi car nad „Svetim Rimskim Carstvom,“ 800. A.D., tako je Franjo II bio posljednji, i on je dobrovoljno predao svoju titulu 1806. A.D.* Kao što je prije godine 800. papinstvo ustajalo, podržano od rimske „zvijeri“ (ljudi) i od

* Stolica svetog Petra

† „*Sveto Rimsko Carstvo*“ bio je naziv velike političke institucije srednjih vjekova. Imalo je svoj početak sa Karлом Velikim. Fisherova Sveopća Povijest opisuje ga ovako: „U teoriji bio je to savez svjetske države i svjetske crkve—nepodijeljena zajednica pod Carem i Papom, njegovo nebo—imenovane [?] svjetovne i duhovne glave.“ I s obzirom da pape, kao umjesto Krista, imenuju careve, slijedi da su oni bili njihove prave glave.“

* „Bitkom kod Marenga, 1800. i Austerlitza, 1805. Njemačka je dva puta bila položena pod Napoleonove noge. Glavni rezultat kasnijeg poraza bila je uspostava Federacije Rajne, pod protektoratom Francuskog vladara. *Taj je događaj okončao staro Njemačko ili [Sveto] Rimsko Carstvo*, nakon trajanja od tisuću godina.“ White's Universal History, str. 508.

njenih „rogova“ (sila), tako je i od 1800. bilo odrezano od zemaljskog autoriteta nad kraljevima i narodima, i bilo je rastrgano i opljačkano od onih koji su mu prethodno pružali podršku. (Otkr. 17:16, 17) Danas, premda još uvijek prima čast, i još uvijek posjeduje široki utjecaj nad savjestima ljudi, papinstvo oplakuje svoj gubitak svega nalik zemaljskoj vlasti.

Pažljivi će istraživač zapaziti četiri razdoblja, manje ili više označena, u razvoju i uzvišenju Antikrista, i isti broj izričito označava njegov pad. U njegovom razvoju ovo su četiri datuma:

1. U Pavlovim danim, oko 50. A.D. startovao je početak tajnog djelovanja nepravedne ambicije.

2. Papinstvo „Čovjek Bezakonja,“ je bilo *organizirano* kao hijerarhija; naime, ckrva je došla u organizirano stanje, i pape se prepoznalo kao Glave, koji predstavljaju Krista, vladajući u crkvi i nad narodima, postupno od 300. do 494. A.D.[‡]

3. Vrijeme kada pape *počinju* iskazivati civilni autoritet i moć, kako će kasnije biti pokazano, 539. A.D. (treći svezak, pogl. III)

[‡] Papinsko dostojanstvo dugo se borilo za gospodarenje kao glava crkve, i postepeno je dobilo priznanje i vlast; i da je ta vlast općenito bila prepoznata još 494. A.D., je jasno pokazano od rimokatoličkog pisca Stolice sv.Petra, str. 128. Dajući najprije u detaljima priznanja Rimskom Biskupu kao najvišem pontifu kroz različite koncile, biskupe, careve, itd., on sažima ovako:

„Ove su riječi bile napisane još davne 494. A.D....U cijelini, stoga je jasno, iz gornjeg autentičnog dokaza, da se primat Stolice sv. Petra [Rimska biskupija] do sada razvio u petom stoljeću, da je papa tada bio općenito poštovan kao centar Kršćanskog jedinstva—Vrhovni Vladar i Učitelj Božje crkve, Knez Biskupa, Konačni Sudac žalbi u crkvenim stvarima iz svih djelova svijeta, i Sudac i Posrednik Općih Koncila, nad kojima on predsjeda kroz svoje izaslanike.“

4. Vrijeme uzvišenja, 800. A.D., kada je, kao što je već pokazano, bilo formirano „Sveto Rimsko Carstvo,“ i papa, krunidbom Karla Velikog, bio sam priznat kao Kralj kraljeva, Car careva, „drugi Bog, na zemlji.“

Slijede četiri razdoblja pada papinskog utjecaja:

1. Razdoblje Reformacije, za koje se može reći da je počelo oko 1400. A.D., sa zapisima Wycliffa—nakon kojih su slijedili Huss, Luter i drugi.

2. Razdoblje Napoleonovog uspjeha, propadanje papa, i konačno odbacivanje njihove titule „Cara Svetog Rimskog Carstva,“ od strane Franje II, 1800-1806 A.D.

3. Konačno odbacivanje pape kao vladara nad Rimom, i tzv. papinskim državama Italije, od strane papinskih podanika i Kralja Italije, 1870. A.D., kroz što je Antikrist ostavljen bez i najmanjeg zemaljskog autoriteta.

4. Konačan kraj te krivotvorene hijerarhije, pred kraj „Dana Gnjeva“ i suda koji je već počeo—koji će završiti, kako je pokazano sa „Vremenima Neznabozaca,“ s godinom 1914.

Ima li mjesta za sumnju?

Pratili smo uspon Antikrista, iz otpadništva ili „otpadanja“ u kršćanskoj Crkvi; čuli smo njegovu bogohulnu tvrdnju da je Kristovo Kraljevstvo i da je njegov papa Namjesnik Kristov—„drugi Bog, na zemljii“; čuli smo njegove visokozvučne riječi svetogrđa, nepravedno si prisvajajući titule i moći koji pripadaju pravom Gospodaru gospodara i Kralju kraljeva; vidjeli smo kako je užasno ispunio predviđanje, „Ugnjetavat će svete“; vidjeli smo kako je istina, slomljena i izokrenuta bila u potpunosti pokopana u zabludu, praznovjerje i mješanje crkve u svjetovne poslove, da Gospodin u pravom

trenutku nije podigao reformatore, pomažući tako svojim svecima—kao što je pisano, „Umnici u narodu poučavat će mnoštvo, ali će ih jedno vrijeme zatirati mačem i ognjem, izgnanstvom i pljačkanjem. Dok ih budu zatirali, samo će im nekolicina pomagati.“ (Dan. 11:33, 34)

S obzirom na svo ovo svjedočanstvo, ima li prostora za sumnju da su u vezi papinstva apostoli i proroci bili nadahnuti da napišu, opisujući do u tančine kao što i jesu njegove istaknute karakteristike? Mi smatramo da ne bi trebalo ostati nimalo sumnje u svakom nepristranom umu da je papinstvo Antikrist, Čovjek Bezakonja; i da nijedan čovjek ne bi mogao eventualno ispuniti predviđanja. Neusporedivi uspjeh papinstva, kao krivotvorenog Krista, koji obmanjuje cijeli svijet, je obilno ispunio predviđanje našeg Gospodara, kada je on, nakon što je ukazao na svoje odbacivanje, rekao, “Dode li [hvaleći se] neki drugi u svoje vlastito ime, vi ćete ga prihvati!“ (Ivan 5:43)

Primjetit će se, nedvojbeno sa iznenađenjem, kod mnogih, da smo u našem razmatranju teme koju imamo općenito izostavili ukazivanje na lopovluk, teški nemoral, od strane papa i drugih službenika, i mračna djela „*djelotvornosti*“ koja su činili jezuiti i drugi tajni redovi, koji su činili sve vrste detektivskog rada za papinstvo. Mi smo ih izostavili namjerno, ne zato što su neistiniti, jer čak i rimokatolički pisci priznaju mnoga od njih; nego zbog toga što naš pravac argumentiranja ne zahtijeva te dokaze. Pokazali smo da je papinska hijerarhija (čak i da je bila sastavljena od najmoralnijih i ispravnih ljudi—što nije slučaj, kao što cijela povijest svjedoči) Čovjek Bezakonja, Antikrist, krivotvorina i krivi prikaz Kristovog Milenijskog Kraljevstva, vješto uređena da obmane.

Riječi Macaulaya, engleskog povjesničara, služe da pokažu kako netko bez posebnog proročanskog svjetla može vidjeti

papinski predivan sistem—*krivotvorinu* najdivnijeg od svih sistema, Kraljevstva Božjeg, koje ima doći.

On kaže:

„Nemoguće je zanijekati da je oblik vladavine rimske Crkve *pravo remek djelo ljudske* [treba li bi reći Sotonske] *mudrosti*. U stvari, ništa drugo nego takav sustav nije moglo, unatoč takvim napadima, izrodit takve doktrine. Iskustvo tisuću i dvjesti sudbonosnih godina, domišljatost i strpljiva briga četrdeset generacija državnika, poboljšalo je taj sistem do takve savršenosti, da među tvorevinama koje su političke sposobnosti ono zauzima najuzvišenije mjesto.“

Antikristov konačni kraj

Pratili smo papinstvo sve do sadašnjeg vremena, do Dana Gospodinovog—vremena Emanuelove *prisutnosti*. Taj Čovjek Bezakonja bio je razvijen, učinio je svoje strašno djelo, bio je udaren sa mačem Duha—Riječju Božjom. Duh Kristovih usta učinio ga je *nemoćnim* da otvoreno i općenito progoni svete, bez obzira koliko bila jaka želja; i sada mi pitamo, Što je sljedeće? Što kaže Apostol u vezi Antikristovog kraja?

U 2. Sol. 2:8-12, Apostol Pavao objavljuje što se tiče Antikrista: „kojega će Gospodin Isus *ubiti* dahom usta svojih i uništiti *sjajem dolaska (prisutnosti)* svojega.“ Svjetlo istine će prodrijeti u svaki predmet. Razotkrivanje ispravnog i pogrešnog vodit će u veliki sukob između tih načela, i između ljudskih nosioca svakog—prouzročujući veliko vrijeme nevolje i srdžbe. U toj bitci, pogrešno i zlo će pasti, a ono što je pravo i istinito će pobijediti. Među ostalim zlima koja sada trebaju biti konačno i potpuno uništena je Antikrist, s kojim je gotovo svako zlo, u teoriji i praksi, manje ili više izravno povezano. I upravo će taj sjaj, to sunčevvo svjetlo od Gospodinove prisutnosti, koje će prouzročiti „dan nevolje,“ zbog čega će i u kojem će, Antikrist,

sa svakim drugim zlim sistemom, biti uništen.“ „Njega koji djelovanjem Sotoninim [Sotonina moć i djelovanje] dolazi sa [popratno ili tijekom] svom silom, lažnim znamenjima i čudesima i sa svim nepravednim zavaravanjem onih koji propadaju poradi toga što ne prihvatiše ljubavi prema istini da bi se spasili. Zato je njima Bog poslao jednu moćnu zabludu koja ih je navela povjerovati u laž, da budu osuđeni svi oni koji nisu vjerovali u istinu već su našli zadovoljstvo u nepravdi,“ nedostojni da imaju udjela u Milenijskom Kraljevstvu kao sunasljednici s Kristom.

Mi razumijemo da te riječi podrazumijevaju da će u vrijeme Gospodinove *prisutnosti* (sadašnje vrijeme--od 1874), kroz taj sistem Antikrista (jedan od glavnih Sotoninih zastupnika za zavođenje i upravljanje svijetom), isto tako kao i kroz sva svoja druga zastupstva, davo pružiti naj očajniji otpor novom sistemu stvari koji treba biti uspostavljen. On će iskoristiti svaku i malu okolnost, i sve nasljeđene slabosti i sebičnost ljudske obitelji, da regrutira njihova srca i ruke i pisaljke u toj konačnoj bitki protiv slobode i punog razjašnjenja istine. Predrasude će biti upaljene tamo gdje, ukoliko bi se istina jasno vidjela, nijedna ne bi postojala; bit će prizvana strastvena revnost, i bit će formirani stranački sindikati, koji će varati i zavesti mnoge. I to će biti tako, ne zato što Bog nije učinio istinu dovoljno jasnom da vodi sve potpuno posvećene, nego zbog toga što oni koji će biti zavedeni nisu bili dovoljno gorljivi u traženju i korištenju istine pružene kao „hrana u pravo vrijeme.“ I tako će biti očitovano da klasa koja je zavedena nije primila istinu u *ljubavi prema njoj*, nego umjesto toga kroz običaj, formalnost ili strah. I izgleda da je Apostolovo zasiguranje da će, u toj konačnoj smrtonosnoj bitci, bez obzira što će Antikrist povećati moć u svijetu kroz nova

lukavstva, prijevare i kombinacije svega toga, pravi Gospodin zemlje, Kralj kraljeva, u vrijeme svoje *prisutnosti*, prevladati; i da će na koncu, tijekom velikog vremena nevolje, u potpunosti uništiti Antikrista i zauvijek uništiti njegovu moć i prijevare.

Što se tiče točnog oblika u kojem bi trebali očekivati taj završni sukob, mi možemo jedino predložiti kako bi se stvari mogle odvijati, uglavnom temeljeno na simboličkim gledištima o istome, datima u Otkrivenju. Mi očekujemo postupno formiranje po cijelom svijetu dvije velike grupe—iz kojih će se vjerni i pobednički sveci izdvojiti. Ove će dvije velike grupe biti sastavljene s jedne strane od Socijalista, Slobodoumnih, Nevjernika, nezadovoljnih, i istinskih ljubitelja slobode čije su se oči počele otvarati činjenicama koje se odnose na vjersku lošu upravu i despotizam: s druge strane će se postupno pridružiti protivnici ljudske slobode i jednakosti—Carevi, Kraljevi, Aristokrate; i u bliskoj sklonosti njima će stajati krivotvorina Božjeg Kraljevstva, Antikrist, podržavajući i primajući podršku od zemaljskih civilnih despota. Mi također očekujemo da će Antikristova politika biti pomalo usklađena i omekšana u nastojanju da povrati natrag u naklonost i praktičku suradnju (ne stvarni savez) ekstremiste iz svih Protestantskih denominacija, koji čak i sada dahću za nominalnim *savezom* i jedni s drugima i sa Rimom—zaboravljajući da je jedini pravi savez onaj koji je nastao i koji se nastavlja kroz istinu, a ne kreda, konvencijama i zakonima. Koliko se god nekima činila nevjerojatnom ova suradnja Protestanata i Katolika, mi vidimo nepogrešive znakove o njenom brzom približavanju. Bila je ubrzana sa tajnim djelovanjem papinstva među njegovim narodom, pri čemu su takvi političari koji su spremni suradivati sa papinstvom promaknuti na istaknute položaje u državnim poslovima.

Uskoro se mogu očekivati zakoni kroz koje će, postupno, osobna sloboda biti ograničena, pod izgovorom *nužde* i javnog dobra; sve dok, korak po korak, na koncu ne formira nekakav „*jednostavan vjerski zakon*“; i tako će Crkva i Država biti u znatnoj mjeri ujedinjeni, u upravljanju Sjedinjenim Američkim Državama. Ti zakoni, što jednostavniji mogu biti napravljeni, da odgovaraju tzv. „*fundamentalnim*“ (naime, popularnim) vjerskim gledištima, biti će kalkulirani tako da potisnu i spriječe daljnji rast u milosti, i u spoznaji sada „hrane u pravo vrijeme.“ Prigovor će najvjerojatnije biti, sačuvanje socijalizma, nevjere, i političke erupcije od nižih i neovisnih klasa.

Očito će u bliskoj budućnosti, kao dio njegove nevolje, i čak i prije nego se oština velike nevolje ovog „dana srdžbe“ svali na svijet i uništi cijelo tkivo društva na zemlji (priprema za novo i bolje obećano pod pravim Kristom), biti ozbiljan čas kušnje i ispitivanja istinski posvećene Crkve, uvelike kao što je bilo u danim papinskom trijumfa; samo što će sada metode progonstva biti više profinjenije i biti će više u skladu sa više civiliziranim metodama sadašnjeg vremena; šiljci i kliješta i vješala više će imati oblik sarkazma i prijetnji, ograničenja slobode, i društveni, finansijski i politički bojkot. Međutim što se tiče toga, i novih kombinacija koje će Antikrist formirati u tom konačnom sukobu protiv uspostave pravog Milenijskog Kraljevstva, govorit ćemo neki drugi put.

Na kraju ovog poglavlja želja nam je ponovno istaknuti našim čitateljima činjenicu da je papinstvo Antikrist, ne zbog njegove moralne kosine, nego zato što je *krivotvorina* pravog Krista i pravog Kraljevstva. Upravo zbog propusta da to shvate mnogi će Protestanti biti zavedeni u suradnju s papinstvom protiveći se tako pravom Kralju Slave.

Vjeran do smrti

„Jesam li ja vojnik križa,
 Sljedbenik Janjeta?
 Hoću li se bojati stati za njegovu stvar,
 Ili se bojati govoriti u njegovo ime?

„Moram li biti nošen u Raj
 Na cvijetnim lijehama lakoće,
 Dok se drugi bore da osvoje nagradu,
 I plove kroz krvava mora?

„Nisu li tamo neprijatelji s kojima se moram suočiti?
 Ne moram li zaustaviti potop?
 Je li ovaj isprazni svijet prijatelj milosti,
 Da mi pomogne do Boga?

„Zasigurno moram se boriti želim li vladati.
 Povećaj moju hrabrost Gospodine.
 Ja ёu podnijeti teškoće, trpjeti bol,
 Podržan tvojom Riječju.

„Tvoji ёe sveci u svem ovom slavnom ratu
 Pobjediti, premda umiru.
 Oni iz daljine vide pobjedu,
 Vjerom si ju približavaju.

„Kada tvoj slavni dan dode,
 I svi tvoji sveci zasvjetle,
 I povici pobjede zaore nebesima,
 Slava ёe Gospodine, biti tvoja.“